

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 25 (2208) 1992 BIRŽELIS-JUNE 16

• LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

• NUMERIO KAINA — \$1.00

Didžiojo renginio išvakarėse

Kartais labai nedaug reikia, kad susvyruotų pasitikėjimas savimi. Idėtas darbas ir nelengvai pasiekti šiaip jau rodos neblogi rezultatai besidairant po platesnius horizontus dažnai ima kažkaip ir susitraukia. Tokia rodyklė pristabdo nuo savęs pervertinimo. Ji betgi kiek ir pavojinga, nes atsiranda galimybė užsikrėsti menkavertiškumo įsikalbėjimu.

LIETUVAI laisvėjant kone vienu srautu išeiviją lankė įvairių pavadinimų, gal kiek nevienodo meninio pajėgumo ansambliai. Tautiniais šokiais, improvizacijomis, dainomis ir kapelomis mus stebino ir džiugino šmaikštūs Lietuvos jaunimas. Su šiais jų pasirodymais lyg staiga praregėta: žiūrėkite, kaip reikia šokti ir dainuoti. Ir iš tikrųjų pasižiūrėti ir pasimokyti buvo ko. Su jais imta lyginti ir savąsias pajėgas. Būta ir nuomonių pasidalinimo: mūsų drabužiai autentiški, anų išgalvoti; mūsų grupėse daugiau grakštumo ir individualios šypsenos, anie daugiau vienodai sukirpti. Praėjus Lietuvos ansamblių bangai ir mūsų ansambliams pagastroliavus nuo Vilniaus iki Palangos, didžioji uždanga nusileido, ir visi pasijutome esą savose vietose. Niekas nieko naujo nebelaikia — viskas pamatyta, išgirsta, jausmų potvynis atslūgęs. Tačiau judėjimas niekur nestojto. Kai ką naujo pamatė, vieni iš kitų pasimokę sugrįžome prie įprastos rutinos. Tai jaučia ne tik ansamblių nariai, bet ir jų rėmėjai, jų pasirodymų žiūrovai. Yra aišku, kad šokantis Lietuvos jaunimas, koks jis geras ir žavus bebūtų, ne mums priklauso. Reikia čia ir toliau verstis savo pačių jėgomis, burti naują prieauklį, siekti aukštesnio meninio lygio, nes kiekvienam smagiau priklausyti iškilėsenei grupei.

ŠTAI JAU paskutinės pasirodymo dienos IX-jai išeivijos lietuvių tautinių šokių šventei, kuri įvyks liepos 5 d. Čikagoje. Artėjanti šventė išjudino gyvąsias tautinių šokių grupes, atgaivino dingusias, pagimdė naujas. Tai rodo, kad išeivijos jaunimui entuziazmo netrūksta. Reikia džiaugtis, kad ir vadovų energija neišsenka. Tačiau šiek tiek gal kelia rūpestį ateitis — naujų vadovų „iškasimas“, jų paruošimas ne tik mokyti grupes, instruktuoti, bet nešti ir didelę atsakomybę, kuri išvykose nepasiibaigia su pasisekusiais koncertais, bet apima platoką laikotarpį pradedant išvykimu ir baigiant grįžimu. Kaip išmokyti jausti atsakomybę, vargu ar kas galėtų nurodyti kokius kursus. Prie to turbūt reikia jau nuo mažens priprasti. Užtat drausmingesnės grupės užsiaugina ir geresnių vadovų. Reikia tikėtis, kad IX-toji tautinių šokių šventė visokeriopai pasiseks. Nėra abejonės, kad šito linki visa mūsų plačioji visuomenė. Ir tik kyla klausimas: o kas po to? Kultūrinio gyvenimo ratas turi sukis. Išeivijos sąlygomis ir mažas stabtelėjimas gali būti žalingas. Jaunimas be pasirodymų, be koncertų ir gastrolių ilgai nerepetuos. Turi būti sudaromos sąlygos eiti ir eiti viešumon, prieš akis turėtų būti vis kokia nors laukiamoji data, koks nors naujas angažavimas. Šio rato sukiti greitai nebebus pajėgūs ansamblių vadovai. Reikės daugiau rankų ir platesnio organizuotumo, nes kiekviena forma besireiškianti išeivijos veikla tiesiogiai liečia visus, kuriems rūpi lietuvių išlaikymas. Laisvė Lietuvoje neturėtų mūsų blaškyti. Atvirkščiai — ji turėtų stiprinti išsilaikymo įprastinimą. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Rasizmas ar propaganda?

Ontario premjeras Bob Rae, sukrėstas Torontą gegužės 4 d. ištikusių riaušių, nutarė ištirti rasinius torontiečių bei kitų šios provincijos gyventojų santykius. Mat riaušėmis pasibaigę juodųjų aktyvistų komiteto BAD (Black Action Defence) surengtos demonstracijos, turėjusios pasmerkti negrą R. Kingą sumušusių Los Angeles baltųjų policininkų išteisinimą. Jos betgi tapo ir neapykantos proveržiu Toronto policijai. Tačiau riaušių vis dėlto nebuvo galima pavadinti rasinėmis. Krautuvijų vitrinās centriniėje Yonge gatvėje daužė ir baltųjų, ir juodųjų jaunuolių grupės. Daug kam atrodė, kad tai yra tik chuliganizmo proveržis.

Rasinių santykių tyrėju tapo premjero Bob Rae pasikvietas buvęs Ontario NDP socialistas vadovas ir Kanados ambasadorius Jungtinėse Tautose Stephen Lewis, savo pranešimą ir pasiūlymus turėjęs paruošti iki birželio 5 d. Anksčiau rasinės problemos tyrė kiti žymūs Ontario provincijos žmonės — Arthur Maloney (1975), Walter Pitman (1977), kardinolas Emmett Carter (1979) ir Clare Lewis (1989), bet jų pasiūlymai tebėra neįgyvendinti.

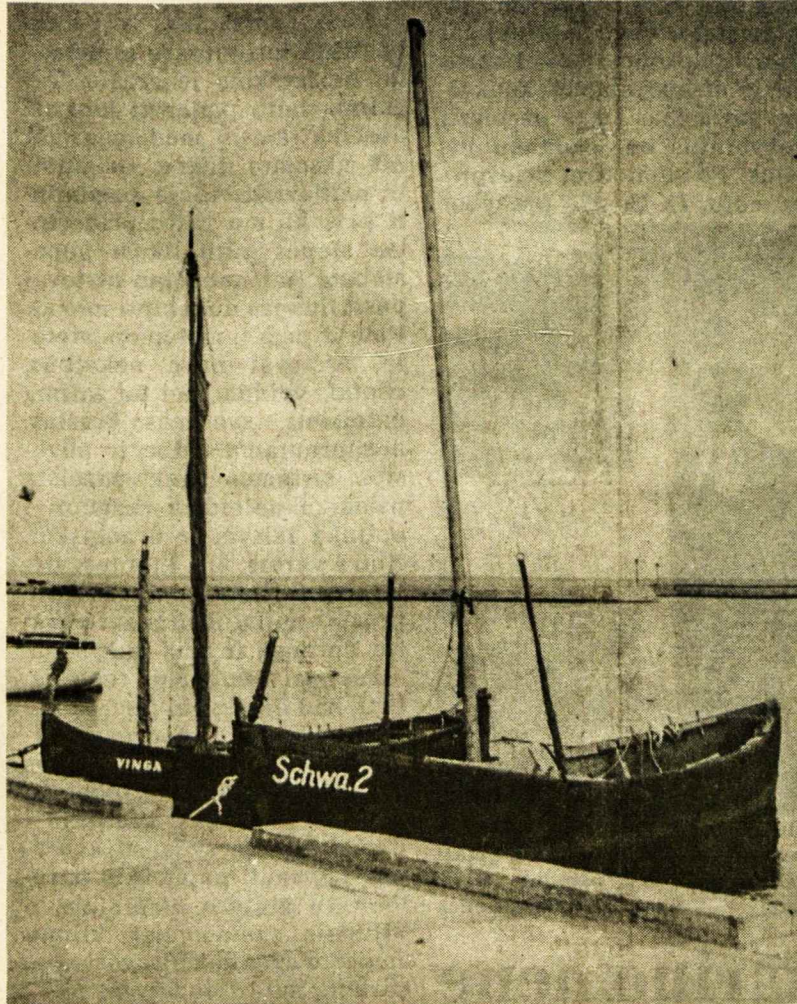
S. Lewis savo tyrimų išvadas pateikė net 37 puslapių laišką Ontario premjerui Bob Rae, pridėdamas keturiolika pasiūlymų kovai su rasizmu

šaknimis šioje provincijoje. Jis pataria praplėsti Ontario antirasizmo sekretoriatą, sudaryti specialų ministerių kabinetą ir Ontario tarybą, sekančią rasinius policijos ryšius visoje provincijoje. Save dabar jau diplomatu laikantis NDP socialistas S. Lewis nori, kad rasizmas būtų pašalintas iš Ontario teismų ir net švietimos sistemos. Švietimo tarybos turi įvesti antirasistines programas, sekti mokyklų vedėjus ir net mokytojus. Pasak S. Lewiso, aiškiai matomų rasinės mažumos atstovų reikia ne tik policininkų, bet ir mokytojų eilėse. Ontario provincija visur turi įgyvendinti rasinę lygybę.

Toronto dienraštis "The Globe and Mail" savo vedamuoju birželio 11 d. pažeria logiškų priekaištų S. Lewiso išvadoms. Esą rasizmo negalima kaltinti Ontario švietimo sistemos dėl to, kad iš mokyklų proporcinio požūriū pasitraukia per daug mokslą nutraukiančių juodosios rasės atstovų, kurie paskui atsiduria bedarbių eilėse. Juk tas mokyklas baigia aukštesnio išsilavinimo neatsisakantys kiniečiai bei kiti geltonosios rasės atstovai iš Azijos.

Ne dėl rasizmo Ontario teismuose į kai kuriuos Toronto kalėjimus patenka taip pat proporciškai per daug juodo-

(Nukelta į 9-tą psl.)

Atnaujinti senieji Neringos žvejų kūrėnai vėl išplaukia į Baltijos jūrą
Nuotr. Alf. Laučkos

REFERANDUMAS LIETUVOJE

Išvesti rusų kariuomenę

Lietuvos aukščiausiosios tarybos informacijos centro pranešimu, birželio 14 d. įvykusiame referendume dėl rusų kariuomenės išvedimo iš Lietuvos balsavime dalyvavę pasisakė 90.76% už besąlyginį buvusios Sovietų Sąjungos armijos išvedimą iš Lietuvos teritorijos, pradedant tuoj pat ir procesą baigiant 1992 m. pabaigoje. Tuo pačiu balsavimu išreikštas reikalavimas atlyginti Lietuvai padarytus nuostolius armijos buvimo metu.

Pagal Lietuvos referendumo įstatymą visų turinčių teisę balsuoti gyventojų 50% plius 1 balsavusių už pakanka, kad įstatymas būtų priimtas. Pirmieji gauti duomenys rodo, kad šio referendumo balsavime dalyvavo 75.76%, iš kurių "taip" pasisakė 68.67%. Balsavusių prieš tebuvo 7.29%. Sugadinę balsų 1.95%.

Vieningas nusistatymas

Lietuvos aukščiausiosios tarybos informacijos centro pranešimu, Lietuvos AT birželio 8 d. vienbalsiai (109 balsais vienam susilaikius) pareiškė nusistatymą nesijungti į jokias sąjungas ar sandraugas, kurios dabar yra atsiradusios Sovietų Sąjungos vietoje.

Konstituciniame akte pabrėžtas nusistatymas "niekada ir jokių pavidalų nesijungti į jokias buvusios SSSR pagrindų kuriamas naujas politines, karines, ekonomines ar kitokias valstybių sąjungas bei sandraugas". Tačiau patvirtinamas Lietuvos pagedavimas plėsti konstruktyvius ryšius su buvusiom Sovietų Sąjungos respublikom.

Akte nurodoma, kad bet kokia veikla, mėginanti įtraukti Lietuvą į sąjungas ar sandraugas, yra prieškonstitucinė bei priešiška Lietuvos nepriklausomybei, ir atsakomybė už ją nustatoma pagal įstatymus.

G. Vagnorius pasilieka pareigose

Lietuvos respublikos užsienio reikalų ministerijos informacijos skyriaus žiniomis, ministerio pirm. G. Vagnoriaus atsistatydinimo pareiškimas Aukščiausioje taryboje birželio 10 d. balsavimu ir per balsavimu buvo atmetas. Slaptame balsavime didžiojo kvorumo (2/3) deputatų nebuvo. Reikėjo 65 balsų teigiamam

sprendimui dėl atsistatydinimo priimti. Už atsistatydinimą balsavo tik 59. Pritrūko 6 balsų. Nepraėjus seniūno siūlymui patvirtinti slaptojo balsavimo rezultatus (už 46, prieš 44, susilaikė 5), premjero atsistatydinimo klausimas turėjo būti sprendžiamas iš naujo. G. Vagnorius pasiūlė klausimą spręsti viešai ir tuoj pat. Balsuojant rankos pakėlimu už premjero pasitraukimą balsavo 51, prieš 46, susilaikė 5. Tuo būdu atsistatydinimo pareiškimas nepatenkintas. Reikėjo 54 balsų, nes salėje buvo 107 deputatai.

Užgiedojo kitaip

Toronto dienraščio "The Globe and Mail" korespondentas Maskvoje John Gray birželio 10 d. laidoje praneša, kad "rusų armija švilpia naują melodiją", iškelia Rusijos susirūpinimą savais tautiečiais, gyvenančiais buvusiose Sovietų Sąjungos respublikose, kurios dabar tapusios nepriklausomomis valstybėmis. Priskaitoma, kad jose gyvena apie 25 milijonai rusų. Kai kuriose iš jų, kaip Ukrainoj, Kazakstane, Latvijoje ir Estijoje, rusai sudaro 20% visų tų valstybių gyventojų, o pasieniuose net 100%.

Rusijos užsienio reikalų ministras A. Kozyrevas ir gynybos min. P. Gračevs grasina, reikalui esant, panaudoti armiją tų mažumų apsaugai. Dėl įvairių skirtingumų nebeturint galimybės suorganizuoti bendrą Sandraugos (NVS) armiją, prez. B. Jelcinas pranešė apie Rusijos kariuomenės steigimą.

Straipsnyje nurodoma, kad Baltijos kraštai, remiami vakariečių draugų, kaip JAV, spaudžia Rusiją dėl kariuomenės išvedimo iš šių kraštų, bet Rusija tai padaryti atsisakanti. Esą jau paruoštas šioks toks išvedimo tvarkaraštis, bet teigiama, kad paskutinis rusų kareivis neišeis anksčiau kaip 1999 metais.

Lietuvos krašto apsaugos min. A. Butkevičius, pasak straipsnio autoriaus, turįs dėl šios padėties ir atskirą paaiškinimą: Rusija niekada neatsisakiusi minties laikyti savo kontrolėje Baltijos kraštus, ir armija Lietuvoje esąs vienas būdas siekiant to tikslo. Atsiliędami į tą pareiškimą kai kurie Rusijos pareigūnai patvirtino, kad Rusija "turi rim-

(Nukelta į 2-ą psl.)

Miršta Baltijos jūra

Prancūzų spauda apie aliarmuojančią jūros būklę ir apie pastangas ją gelbėti tarptautiniu mastu • Gausus velnių rinkinys Lietuvoje ir jų reikšmė

Skandinavų, prancūzų, vokiečių ir lenkų spaudoje vis iškyla rūpestis dėl Baltijos jūros taršos. Jis yra ypač gyvas Vokietijoje.

Prancūzų spaudos korespondentė Bonnoje Marie-Laure Michel parašė aliarmuojantį straipsnį savo krašto spaudoje "SOS pour la Baltique", kuriame iškelia nepaprastą Baltijos jūros užterštumą. Esą aplink ją gyvena 71 milijonas žmonių, kurių du trečdaliai telkiasi rytuose. Jų pramonės atmatos dideliais kiekiais subėga Baltijos jūron, kuri nėra didelė — 400.000 kv. kilometrų. Ji iš prigimties nesanti atspari — panaši ir uždarą indą su vieninteliu 25 kilometrų sąsiauriu į vandenyną. Jos vanduo nepasizymi druskingumu, mažai teturi deguonies dėl srovių silpnumo.

Pasak Kiel'io okeanografo Hans Peter Hansen'o, Šiaurės jūros vandenys atsinaujina kas treji metai, o Baltijos jūrai reikia 30 metų.

Tą jūros silpnumą esą dar padidina žmonės, kasmet suversdami jūron 200.000 tonų chemikalų iš skandinavų popieriaus gamyklų. Prie to prisideda vienas milijonas tonų azoto iš žemės ūkio, 50.000 tonų fosforo, ateinančio iš skalbyklų. Visos tos trąšos maitina vandens žalėsius — dumblius ir didina taršą. Jau atsirado plotų, kur visai nebėra deguonies ir jokios gyvybės.

Pastangos gelbėti

Tokia būklė Baltijos jūroje kelia susirūpinimą prie jos gyvenantiems kraštams. Jau kuris laikas atsakingieji pareigūnai tyrinėja esamą būklę, rengia konferencijas, tariaisi, kaip išgelbėti Baltijos jūrą.

Pasak Vokietijos gamtosaugos ministerio Karsten Sachso, trūksta ne rekomendacijų, patarimų, o jų vykdymo. Jau nuo 1980 m. kasmet skelbiamos įvairios rekomendacijos bei pasiūlymai, paruošti specialios Helsinkio komisijos, kurią sudaro septynių Baltijos valstybių atstovai. Deja, dar nepajudėta reikiama linkme, kuria eiti buvo užsimota 1974 m. pasirašius Helsinkio sutartį, liečiančią Baltijos jūros apsaugą. Yra betgi vil-tis, kad netrukus bus pajudėta. 1992 m. balandžio 9 d. Helsinkyje posėdžiavo atitinkamų valstybių ministerių konferencija, kuri patvirtino Baltijos jūros gelbėjimo planus.

Tie planai betgi yra susiję su labai didelėmis išlaidomis. Lėšų paskolos forma tikimasi iš Tarptautinio banko, Europos banko, Europos investicijų banko ir Šiaurės investicijų banko. Pilnam Baltijos vandenų išvalymui reikia 1.000 milijonų DM (markių) arba 3.600 milijonų Prancūzijos frankų. Iki 1995 m. numatyta sumažinti Baltijos taršą 50%.

Tekninių planai

Visų pirma numatyta statydinti valymo stotis. Rytinės dalies miestai yra pasiryžę statydinti naujas valymo stotis arba patobulinti esamasias. Tokia nuomonė vyraujanti Vokietijos gamtosaugos ministerijoje. Jos pareigūnai mano, kad tai įmanoma, ypač dabar, kai Baltijos kraštų bendradarbiavimas yra palengvėjęs ir kai kreditai pasidarė lengviau prieinami.

Lenkų žinovai betgi mano, kad sumažinti Baltijos taršą 50% iki 1995 m. neįmanoma. Panašiai mano ir kitos Rytų Europos valstybės bei jų gam-

tosaugos specialistai, susirūpinę savo kraštų pramonės plėtra. Tokios nuomonės yra ir Hamburgo gamtosaugos draugijos "Greenpeace" atstovas Wolf Wichmann. Pasak jo, Baltijos taršos problema reikia spręsti ne valymo stotčių įrengimu, o mažiau teršiančių pramonės gamyklų statyba. Minėtame valymo plane esą numatyta tvarstyti tikrai žaizdas, o ne pačią ligą gydyti.

Tūkstančiai velnių

Kitataučiai spaudos korespondentai Lietuvoje domisi ne tik Baltijos jūros tarša, bet ir kitomis problemomis — politinėmis, ūkinėmis, kultūrinėmis. Paryžiaus "Libération" 1992, IV išspausdino savo korespondentės Lorraine Millot reportažą apie Velnų muziejų Kaune.

Esą jį įsteigė dail. A. Žmuidzinavičius, sovietinės AT deputatas, gavęs iš vieno draugo dovaną — velnio statulėlę. Tai pažadino mintį steigti velnių muziejų, kuris buvo atidarytas 1966 m. Jame tilpo visos A. Ž. velnių rinkinys. Dabar jame rodoma 1.000 velnių figūrų, o kitas tūkstantis laikomas sandėlyje.

Korespondentė pastebi, kad muziejuje sutelkti daugiausia kitataučių velniai, gaminti ypač Vokietijoje. Ryškios figūros esančios itališko velnio, japoniško, ukrainietiško, bet nematyti tipiškų lietuviškų velnių. Labai krenta į akis japoniško velnio figūra — visa raudona. Vieno lankytojo

nuomone — tai primena Sov. Sąjungą.

Lankytojai

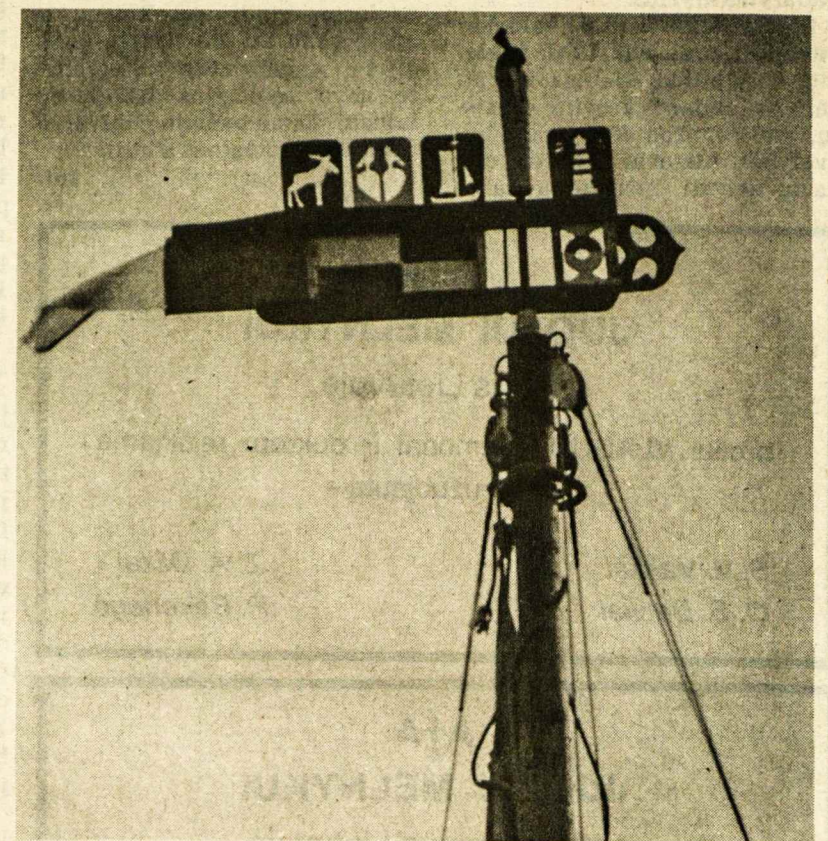
Muziejus susilaukia gana daug lankytojų. Seniau jame netrūko ir sovietinių pareigūnų bei partiečių. Visiems lankytojams paaškinimus teikia muziejaus direktorė Zita Raiilienė. Anot jos, kiekvienas lankytojas tuose velniuose mato tai, kas jam tinka. Vienoje matyti būrys velnių, susudęs aplink degtinės butelį. Tai esą primena sovietinę visuomenę, mirkstančią degtinėje. Tačiau sovietiniai pareigūnai nespiktindavo ir priimdavo kaip humoristinę išdaigą.

Kartą esą lankėsi tame muziejuje italų kunigų grupė. Direktorė sakė, kad ji buvo patenkinta rodiniais ir išėdama vienas jų grupės narys taręs: "Kadangi yra velnias, tai rodo, kad yra ir Dievas".

Figūrų reikšmė

Kai kurios figūros vaizduoja tam tikro laikotarpio rūpesčius bei skaudulius. Pvz. 1950-tųjų dešimtmetyje velnias vaizduojamas mokesčių rinkėju. Kita figūra vaizduoja šokantį velnią su atominė bomba. Dar kita ryškina Hitlerio-Stalino sandėrį užgrobiti Lietuvą: abu velniai derisi prie Lietuvos, nusėtos kaukolėmis.

Muziejuje nėra moterų velnių. Yra tikrai burtininkė-ragana, velnio numylėtinė, (Nukelta į 3-čią psl.)

BALTijos JŪROS ŽVEJŲ LAIVELIO-KURĖNO VĖTRUNGĖ. Iš jos išpaustųjų galima nustatyti vietovę ir savininką
Nuotr. Alf. Laučkos

Šiame numeryje:

Didžiojo renginio išvakarėse

Kultūrinio gyvenimo ratas turi sukis be sustojimo

Miršta Baltijos jūra

Europos spauda apie taršą ir pastangas pakeisti būklę

Pirmoji Lietuvos paroda Amerikoje

Mažas, bet reikšmingas žingsnis ieškant užsienio rinkų

Lietuviškos laidos Italijos radijuje

Keturi dešimtmečiai laisvojo žodžio tarnyboje

"Vaiko tėviškės namai"

Našlaičių laimėti reikia savanorių ir aukų

Kanadiečiai, padėkite savo šokėjus tūkstančiais

Toronto "Atžalynas" pasiroš IX-jai tautinių šokių šventei

Naujoji ateivių banga

Pokalbis apie paslaugas, panašumų ir skirtumus

Pavasariška jaunimo šventė

Kūrybingas Toronto ansamblis "Gintaras" paliko gražų prisiminimą

Sustok prie akmens

Graudūs partizaninių kovų prisiminimai

Kodėl tu keliauji?

Kun. prof. Ant. Rubšio knyga "Šventojo Rašto kraštuose"

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDEJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andriulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$35, pusmetinė – \$20, mėnė – \$40, garbės – \$50 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$110. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalui kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reikalauja redakcijos nuomonės.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$35.00, supporter \$40.00, honorary \$50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

RELIGINIAME GYVENIME

Moksleivių ateitininkų sąjungos (MAS) pavasario akademija įvyko kovo 25-28 d.d. Klaipėdoje. Dalyviai išklaušė visą eilę paskaitų. Kalbėjo LAF pirm. dr. A. Žygas. Su išeivijos misija Lietuvoje supažindino kun. A. Saulaitis, SJ.

Organizacijos "SOS Kinderdorp International" Lietuvos skyriaus narių susirinkime, įvykusiame bal. 11 d. Kaune, valdybos pirm. prof. kun. V. Kazlauskas, šio skyriaus įsteigėjas, apžvelgė per metus atliktus darbus. Austrai savo lėšomis nutarę pastatyti vieną kaimą prie Vilniaus. Statyba numatoma pradėti šių metų pabaigoje. Susirinkime priimti 23 nauji nariai. Mons. V. Kazlauskas iniciatyva taigpi yra įsteigta lietuviška našlaičių globos organizacija "Vaiko tėviškės namai".

Atkurta pranciškonų pasauliečių ordino kongregacija. Iškilmingos Mišios įvyko bal. 15 d. Kauno arkikatedroje-bazilikoje, kuria naudotis kongregacijai leido kard. V. Sladkevičius. Kongregacijos direktoriumi paskirtas Vytautas S. Vaičiūnas, OFM.

Katalikiškosios visuomenės atstovai — "Caritas", Kat. mokytojų s-gos nariai — bei jaunimas Velykų šventės popietę bal. 19 d. aplankė Marijampolės grietio režimo kalėjimo kalinius, atnešė jiems dovanų ir kelias valandas su jais praleido.

Mišias kopolėjoje koncelebravo kun. A. Diškevičius, 20 kalinių priėmė Šv. Komuniją. Po Mišių salėje buvo velykinės vaišės. Pašventintas kalinių padarytas kryžius.

I "Caritas" centro valdybos būstinę Kaune bal. 12 d. vokiečių verslininkų delegacija atgabeno labdaros krovinį — vaisių, maisto produktų, drabužių, avalynės. Atstovai pažadėjo dar kartą atvykti, nes vienu kartu

nebuvo įmanoma visų paaukotų daiktų atgabenti.

Jaunimo stovyklos. Lietuvoje nuo 1989 m. yra organizuojamos vasaros stovyklos katalikiškam jaunimui. Visiems jau pažįstamos skautų ir ateitininkų stovyklos. Nuo pereinamųjų metų pridedo katalikų charizmatikų bendruomenės "Gyvyje akmenys" vasaros susibūrimai.

Šią vasarą liepos pradžioje Vilniaus ateitininkai stovyklauš su Belgijos Tiberiados bendruomenės nariais 12-kos dienų maldos stovykloje Aukštaitijoje.

Prancūzų viešnagė. Į Lietuvą rugpjūčio antrąją savaitę atvyksta 50 jaunų prancūzų, kuriems vadovauja Šv. Jono kongregacijos vienuoliai. Prie svečių prisijungs lietuviai, ir visi kartu turės paskaitas, diskusijas. Keturių dienų maldinga kelionė baigsis Pivašiūnų šventovėje per Žolinę rugpjūčio 15 d. Numatoma aplankyti Kretinę ir pirmąją paskaitų savaitę turėti Merkinėje.

"Kastalija". Tuo vardu pavadintas Vilniaus studentų ateitininkų klubas, savo veikla užsiimančios konkretizuoti 3 principus: atsakomybę, kompetenciją ir atvirumą.

Lomžos katedroje, Lenkijoje, 1992 m. gegužės 30 d. drauge su lenkais diakonais, baigusiais vietinę kunigų seminariją, priėmė kunigystės šventimus ir lietuvius Robertas Rėkus iš Seinų. Sekančią dieną jis Seinuose laikė primicijas. R. Rėkus yra kilęs iš Seinų. Kunigo studijas pradėjo Lomžos seminarijoje prieš septynerius metus. 1988 m. buvo pasiųstas studijuoti Romon ir apsigyveno Šv. Kazimiero kolegijoje. Angelicum'o universitete gavo teologijos bakalauro laipsnį. Tame pačiame universitete tęsia teologines studijas.

Inf.

A+ JUOZUI MELNYKUI

mirus Lietuvoje,

broliui VLADUI, jo žmonai ir dukrom reiškiamo gilią užuojautą —

S. V. Vaitkai

O. S. Dačkai

Z. A. Dilka

R. Bekerienė

A+ JUOZUI MELNYKUI

netikėtai mirus Lietuvoje,

broli VLADĄ MELNYKĄ su šeima Toronte, seseris — ALBINĄ ir BENJAMINĄ su šeimomis Lietuvoje giliai užjaučiame ir kartu liūdime —

Emilija Kvederienė

Juoza ir Lilija Kvederiai

PADĖKA

Mylimam tėveliui

A+
JERONIMUI JAKELAIČIUI

mirus, nuoširdžiai dėkojame klebonui kun. J. Staškui už Mišias ir maldas kapinėse; karsto nešėjams, draugams bei pažįstamiems už dalyvavimą laidotuvių namuose ir velionies palydėjimą į amžino poilsio vietą. Ačiū už gėles ir užprašytas Mišias. Dėkojame šeimininkams už paruoštus pusryčius ir visiems, dalyvavusiems velionies laidotuvėse.

Liūdinčios —

dukros ir jų šeimos

Pirmoji Lietuvos paroda Amerikoje

Politinė valstybės nepriklausomybė yra labai artimai susijusi su jos ekonomika, todėl Lietuvos ekonomikos atstatymui ir sustiprinimui reikia rimtai rūpintis. Nepakanka rinkti aukas, nes jos greitai išsenka ir jos nėra investavimas į bendrą krašto ekonomiką, kuri plečia darbo rinką, užtikrina uždarbių ir aprūpina gyventojus. Reikia pakelti eksportui numatytų prekių kokybę, kad būtų galima konkuruoti pasaulinėje rinkoje ir joms rasti užsienio rinką, už jas gūdyti užsienio valiutą ir tuo būdu stiprinti Lietuvos ekonomiką.

Todėl buvo džiugu matyti į vieną didžiausių Vakarų pasaulyje parodų rūmų — Cleveland IX Centre atvykusius devyniolikos Lietuvos įmonių atstovus su savo eksportui siū-

lomais gaminiais. Vilniaus LITEXPO parodų rūmų direktorius Aloyzas Tarvydas, tarpininkaujant "IB Communications" prezidentei Ingridai Bublionei š.m. pradžioje pasirašė sutartį su Klivlando parodų rūmais. Tos sutarties dėka Lietuvos paviljonas gegužės 18-21 d.d. pasipuošė su iš tolo matoma trispalve, patraukė prekybininkus ir parodų lankytojus žvaliais kilimais, gražiais dviračiais, imantriomis šachmatų figūromis, gintaro papuošalais, tekstilės ir maisto gaminiais, alkoholiniais gėrimais, preciziškais grąžtais, keramika ir t.t. Paroda buvo pavadinta "Prekyba ir pramonė 2000". Joje dalyvavo 200 Amerikos įmonių iš aštuonių Amerikos valstijų ir dvi viešios iš užsienio — Lietuva ir Pietų Korėja.

Išvesti rusų kariuomenę

(Atkelta iš 1-mo psl.)

tų strateginių interesų šioje zonoje".

V. Landsbergis Maskvoje

Reuterio žinių agentūros pranešimu, Lietuvos AT pirm. V. Landsbergis birželio 5 d. buvo priimtas Rusijos prezidento B. Jelcino. Kremliuje valandą trukusiam pokalbių Jelcinas pažadėjo paskubėti derybas dėl Rusijos kariuomenės išvedimo iš Lietuvos.

V. Landsbergis po pasitarimo korespondentams pareiškė, kad jie susitarė dėl kai kurių dalykų, įskaitant ir alyvos tiekimą Lietuvai 1992 metų antrojoje pusėje. Didžiausi nesklundimai esą dėl 38,000 buvusių sovietų armijos karių laikymo Lietuvoje. Jelcinas prisipažinęs, kad dėl kariuomenės išvedimo dar niekas nepadaryta nuo sausio mėnesio, kai jie buvo sustikę ir tuo reikalu taręsi.

Sunkusis klausimas
Maskva vis tą patį pakartoja: išvestus iš Lietuvos karus nėra kur apgyvendinti ir todėl išvedimas negalės įvykti anksčiau negu 1994 m. Lietuva betgi iš savo pusės apkaltina Rusiją, kuri pasirenkusi į Lietuvą siųsti 15,000 naujų. Maskvos televizija, remdamasi Lietuvos šaltiniais, paskelbė, kad Vilnius sutiktų dėl karininkų pasilikimo iki 1994 metų, bet nesutinka, kad būtų į Lietuvą siunčiami nauji daliniai.

Skačiuojama, kad Baltijos kraštuose esama apie 130,000 buv. Sovietų Sąjungos karių. NATO ir buvusių Varšuvos pakto 36 valstybių atstovų susitikime birželio 5 d. Oslo mieste, Norvegijoje, kariuomenės išvedimo iš Baltijos kraštų reikalu bendrame komunikate pabrėžtas "išvedimas", bet ne "greitas išvedimas".

Kitos žinios

— V. Landsbergis pasimatyme su B. Jelcinu birželio 5 d. susitarė dėl Lietuvos piliečių, turėjusių indėlius Sovietų Sąjungos užsienio bankuose garantijų. Pradedant liepos 1 d. Rusija grąžins Lietuvos indėlininkams 7,000,000 dolerių.

— Vilniaus arkikatedros aikštėje birželio 6 d. prisiekė 1000 Lietuvos lauko kariuomenės brigados "Geležinis vilkas" naujokų. Juos pasveikino AT pirm. V. Landsbergis, palaimino kariuomenės kapelionas kun. A. Svarinskas.

— KGB veiklai tirti AT komisija išklaušė E. Bičkausko

Pirma išlaisvinusios Lietuvos pasirodymo proga Amerikos parodoje jos atstovams buvo sudarytos puikios viešnagės sąlygos. Ingrida Bublione sudomino mecenatus, kurie parodos išvakarėse suruošė Lietuvos delegacijai susipažinimo vakarą su vaišėmis ir vyvnu. Delegaciją sveikino miesto mero, kitų aukštųjų pareigūnų įgaliotiniai ir iš Vašingtono atvykęs ambasadoriaus Stasio Lozoraičio atstovas Gailius Draugelis. Buvo malonu stebėti dailiai apsirengusius ir linksmiai nusiteikusius svečius iš Lietuvos.

Sekantį rytą vyko seminaras, kuriame buvo nagrinėjami Lietuvos ekonomikos klausimai ir diskutuojamos konkrečios galimybės su ja užmegzti prekybinius bei ekonominius ryšius. Po seminario, priešpiečių metu, IX Centro prekybos

Vilniaus parodų rūmų "Litexpo" direktorius ALOYZAS TARVYDAS prekybiniame JAV parodoje Klivlande
Nuotr. A. Balasaitienė

parodymus dėl procesinių veiksmų tiriant kun. Alfonso Svarinsko bylą. Nurodyta, kad tardymo procesai nebuvo pažeisti.

Birželio 7 d. Lietuvos-Lenkijos sieną pradėjo saugoti lauko kariuomenės brigados "Geležinis vilkas" kareiviai. Nuo birželio 8 d. Rusijos kareiviai jokių sienos saugojimo veiksmų nebeatlieka.

— V. Ziemelis, KGB archyvų grąžinimo k-jos pirmininkas birželio 5 d. Maskvoje tarėsi su Rusijos saugumo ministerijos pareigūnu V. Sironinu ir pasirašė sutartį, pagal kurią Rusija grąžina Lietuvai 15 to-nų archyvinės medžiagos. S.

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

direktorius D. J. Shriber pasveikino Lietuvos ir Korėjos delegacijas.

Bendrą parodą atidarė IX Centro viceprez. Spiro Goumas. Perkirpus kaspiną, jis pristatė parodos svečius iš užsienio: Aloyzą Tarvydą ir Pietų Korėjos atstovą Chung Gi Kim. Lietuvos paviljonas buvo atskirai ir iškilmingai atidarytas. Perkirpus kaspiną, plojome ir sveikinome už prekystalių stovinius Lietuvos įmonių atstovus.

Bendras Lietuvos paviljono įspūdis buvo geras. Atrodė, kad Lietuvos gaminių kokybė yra aukšta, tik stinga žinojimo, kaip prekes išdėstyti ir patraukti pirkėjus. Ant drobės išdėlioti gintaro papuošalai neišryškino jų gražio. Tai galima būtų padaryti juos išdėdčius tamsių medžiagų (gal net aksomo) dugne. Originali ir naujoviška idėja pagaminti prie kilimų raštų priderintą šlepes būtų likusi nepastebėta, jei nebūčiau atstovei pasiūlius jas nukabinti nuo kilimų ir padėti matomoje vietoje. Atstovai buvo nekalbūs, rimtais veidais, bet tai galima pateisinti: svetimas kraštas, nesuprantama kalba ir buvusios sistemos kiek pažeista psichika neleidžia reaguoti ir aplinką laisvai ir draugiškai. Antra vertus, visi Lietuvos delegacijos nariai sudarė nepaprastai puikų įspūdį savo gražia apranga ir oria laikysena.

Parodai užsidarius teko patirti, kad daugumai įmonių parvyko sudominti importo prekybininkus. Dar prieš parodos atidarymą vienas papuošalų parodos rengėjas kreipėsi į direktorių Tarvydą su kvietimu dalyvauti papuošalų parodoje su gintaro dirbiniais, o kilimais susidomėjęs kilimų importo agentas teiravosi apie pirkimo sutarties sąlygas.

Parodų rūmų administracija ypatingai maloniai priėmė lietuvius. Du aukšti rūmų administracijos pareigūnai pakvietė Aloyzą Tarvydą ir mane, kaip vertėją, į privatų konferencijų kambarį. Mudu buvome pavaišinti gaivinančiais gėrimais, o abu administratoriai mielai atsakinėjo į Tarvydo klausimus, kad jis galėtų tiskliai informaciją telefonu perduoti į Lietuvą.

Kaip prieš daugelį metų į mėnulį nusileidęs Neil Armstrong pasakė, kad "tai mažas žingsnis man, bet didelis žingsnis visai žmonijai", taip ir Lietuvos įmonių dalyvavimas šitoje parodoje gal buvo tik mažas žingsnis atvykusiems, bet didelis žingsnis visai Lietuvai.

A+ GVIDUI VALANTINUI

mirus,

jo sesutei STEFUTEI SINKEVIČIENEI su šeima reiškiamo gilią užuojautą —

A. Venslovaitienė

J. Vanagienė

G. Valaitienė

MYLIMAM BROLIUI

A+ JONUI GRINSKIUI

staiga iškeliavus amžinybėn,

seseris — JANĘ ir LIDIJĄ su šeimomis bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučia —

Genovaitė ir Vytautas Balčiūnai

A+ JONUI GRINSKIUI

mirus,

seserį JANĘ VINGELIENĘ, ilgametę parapijos tarybos narę, su šeima ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

Prisikėlimo parapijos taryba

A+ JUOZUI MELNYKUI

Lietuvoje mirus,

jo broliui VLADUI ir šeimai reiškiamo gilią užuojautą —

V. V. Nausėdai

J. A. Pūkai

J. M. Radzevičiai

ŠV. MIKALOJAUS ŠVENTOVĖ Vilniuje (šoninis vaizdas), kurioje lietuviai meldėsi gimtąja savo kalba net ir lenkų okupacijos laikotarpyje. Tebesimeldžia ir dabar
Nuotr. Alf. Laučkos

PRANEŠIMAS IŠ ROMOS

Lietuviškos laidos Italijos radijuje

Pradėtos prieš 40 metų, jos transliuojamos ir dabar. Jų nepajėgė užgniaužti nei Sovietų Sąjungos galybė, nors bandė net tris kartus

dė lietuviškas laidas.

Kasdieninės lietuviškos laidos per Romos radiją buvo pradėtos transliuoti 1952 m. gegužės mėnesį. Tai buvo reikšmingas išeivijos lietuvių laimėjimas. Kai taip mažą buvo galimybių palaikyti su okupuotos Tėvynės žmonėmis ryšius, atėjo ir pagalba Italijos valstybinis radijas, trisdešimčia kalbų transliuojąs laidas į įvairias pasaulio šalis.

Italijos radijo vadovybė, norėjusi praplėsti savo veiklą, iš trijų Baltijos kraštų pasirinko Lietuvą ir oficialiai kreipėsi į Lietuvos diplomatijos šefą ministrį Stasį Lozoraitį, senjorą, su prašymu nurodyti asmenis, galinčius parengti lietuvišką laidą.

Šį nelengvą, energijos ir atkaklumo reikalaujantį darbą, apsiėmė dr. Juozas Gailius. Per savo ilgą darbą Romos radijuje jis daug dirbo, kad lietuvių tauta galėtų atgauti laisvę ir nepriklausomybę.

Išeivijos lietuviškųjų organizacijų ir asmenų pastangomis pasisekė atsispirti įnirtingiems sovietų ketinimams užgniaužti lietuviškąjį laisvės žodį iš Romos. Tai nemažą lietuvių diplomatijos šefo Stasio Lozoraičio nuopelnas. Jis ne tik padėjo rengti pirmąsias valandėles, bet ir per daugelį metų buvo uoliausias, autoritetingiausias lietuviškų laidų rėmėjas bei bendradarbis. Vėliau 16-sios ir Naujųjų Metų progomis pasakytose kalbose per Romos radiją būdavo griežtai smerkiama Maskvos smurto politika ir įsakymai reikalaujama atstatyti Lietuvos nepriklausomybę, brutaliai pažeista slaptu ir gėdingu Stalino-Hitlerio sandėriu.

Iš pradžių, vos tik pradėjus lietuviškąją laidą, buvo perduodama vien Romos radijo vadovybės pateikiama informacija. Vėliau buvo leista naudotis lietuviška medžiaga. Nuo 1953 m. buvo pakeistas transliacijos laikas, o laidos pailgintos nuo 15 iki 20 minučių. Tuomet Maskva, neradusi kitos išeities, vien tik įkyriai truk-

Padėtis pablogėjo po Italijos premjero Fanfani apsilankymo Maskvoje 1961 m. Po kelionės, kurioje "sambūvio" vardan buvo pagyvinti Italijos — Sovietų Sąjungos prekybiniai santykiai, italų spaudoje pasklido gandai, jog Chruščiovas prašo nutraukti lietuviškas laidas iš Romos. Tokie gandai, saivame suprantama, buvo paneigti, bet jie paskatino lietuvių išeivijos organizacijas imtis žygių, kad lietuviškos laidos būtų toliau transliuojamos.

Sovietų valdžia, patyrusi, jog ne taip lengva nutildyti išeiviją, 1964 m. pabaigoje ryžosi į savo propagandą įjungti okupuotos Lietuvos spaudą ir Vilniaus radiją. Po sustiprintos sovietinės propagandos srauto buvo paskelbtas Romos radijo vadovybės nutarimas: nuo 1965 m. gegužės pradžios nutraukti Romos radijo lietuviškąsias laidas. Tačiau ir šį sykį ryžtingų ir vieningų išeivijos lietuvių pastangų dėka buvo įveiktas rimtas pavojus. Komptentinga komisija nutarimą atšaukė ir kasdieninė lietuviškoji laida buvo palikta.

Dar kartą Romos radiją buvo bandyta nutildyti 1976 m. Tada birželio 23 d. dr. J. Gailiui buvo pranešta, kad lietuviškos laidos nutraukiamos, ir darbo sutartis nebeatnaujinama. Vėl pasukbomis buvo mobilizuotos lietuvių jėgos ir, ačiū Dievui, pastangos nenuėjo veltui. Lietuviškosios Romos radijo laidos nebuvo nutrauktos. Jos perduodamos iki šiol kiekvieną dieną — vasaros laikui nuo 7.45 val. iki 8.05 val., žiemą — viena valanda anksčiau 31 ir 41 metro bangomis (9575 ir 7275 kHz dažniu).

Be minėto dr. J. Gailiaus, ilgus metus Romos radijuje darbuotos dabartinis Lietuvos ambasadorius prie Šventojo Sosto Stasys Lozoraitis. Šiuo metu lietuviškas programos Romos radijuje paruošia Nijolė Tutkaitė. Jai kartais talkina Irena Vaišvilaitė ir Jonas Malinauskas. Kor.

PADĖKA

A+
KAZIMIERUI KAMINSKUI

mirus 1992 m. gegužės 1 d.,

nuoširdžiai dėkojame Prisikėlimo parapijos klebonui ir kitiems kunigams už maldas laidotuvių namuose, atnašavusiems Mišias ir palydėjusiems į Šv. Jono lietuvių kapines; "Aro" vyrų chorui bei parapijos chorui už labai gražų giedojimą laidotuvių namuose ir šventovėje.

Nuoširdžiai dėkojame visiems artimesiems, draugams, giminėms ir pažįstamiems; filatelistų draugijos nariams, pareiškusiems užuojautas žodžiu, raštu, užprašiusiems Mišias ar parėmusiems auka "Tėviškės žiburius" ir Šlaugos namus. Dėkojame už karsto nešimą ir gėles, "Aro" ir filatelistų atstovams V. Pečiuliui ir J. Žadeikiui už pasakytus atsisveikinimo žodžius. Ačiū B. Stanulienei už paruoštus pusryčius ir ponioms už pyragus.

Nuliūdusios — žmona Kleopa ir dukra Ramutė

SOS vaikų kaimų draugijos Lietuvoje ir Pagalbos fondo "Vaiko tėviškės namai" metinio susirinkimo akimirką: kalba mons. V. KAZLAUSKAS, prie stalo viduryje tarptautinės organizacijos atstovas švedas TOMAS MALVET. Nuotr. G. Mackonio

"Vaiko tėviškės namai"

Jau suplanuoti vaikų kaimai – sodybos prie Vilniaus ir Marijampolės • Statyba numatyta pradėti šią vasarą

GAILĖ KEMEKLINĖ

Monsinjoro kunigo Vytauto Kazlausko kvietimu Lietuvoje įsteigta SOS vaikų kaimų draugija ir Pagalbos fondas "Vaiko tėviškės namai".

Monsinjas parodė šviesą, kurios mes iš savo tamsių nepastebėjome ir ligi šiol nepajėgėme giliau suvokti, ką iškenčia šeimų neturintys našlaičiai. Meilės alkstančios širdelės laukia atsiliepiant jautrių žmonių, kurie savo rūpesčiu kenčiančiai sielai suteiktų pagūdą ir paramą.

Judėjimai už vargstantį, kenčiantį, atstumtą žmogų išplito visame pasaulyje. Mons. Vytautas Kazlauskas remiasi Vakarų Europos daugiamečių patyrimu. "SOS Kinderdorf International" centras gražioje Pavilnio vietovėje padovanos mums tarptautinio tipo vaikų kaimą našlaičiams 100-120 vietų su 12-ka šeimyninių namų ir administraciniais pastatais.

Lietuviško tipo vaikų sodybos su 12-15 šeimų išaugs prie Marijampolės ir prie Kauno. Pagal lietuviškus projektus kaimai turės vaikų darželį, koplyčią, suieigų salę ir svečių namus. Pirmosios Lietuvos "Vaiko tėviškės namų" gyvenvietės prie Marijampolės projektas jau aptartas ir pa-

tvirtintas. Statybos darbai prasidės šią vasarą. Visa aplinka ir atskiri namai dvelks tėviškės jaukumu ir namų židinio šiluma. Kiekviena šeima (6-10 vaikų) su motina apsigyvens atskirame name. Visų vaikų tėvas bus kaimo seniūnas. Našlaičiams ir motinoms visais atžvilgiais talkins kunigai, pedagogai, psichologai, gydytojai, mokytojai ir savanorės bendradarbiės, vadinamos tėmis.

Vaikai įsijungs į pilnakraujų gyvenimą, ištirs siena, skiriant jį nuo visuomenės. Jie bus pilnateisiai savo šeimos nariai. Čia jie bus suprasti, atjauti, mylimi ir gerbiami. Čia bus sudarytos visos sąlygos asmenybės ugdymui ir tobulėjimui, atsiskleidimui visomis spalvomis, visomis savo gerosiomis savybėmis.

Bene sudėtingiausia sutelkti aukštos moralės motinas, kurios ateitų vedinos meilės ir noro pasiaukoti daug praradusiems, daug netekusiems vaikams.

SOS vaikų kaimų draugija Lietuvoje kviečia maždaug 28-40 metų amžiaus merginas ir moteris, pasiryžusias savo gyvenimą paskirti vaikų laimei ir tapti jiems motinomis. Dir-

bantys su našlaičiais gaus pastovų atlyginimą, vėliau bus aprūpinti pensija.

Balandyje įvykęs metinis SOS vaikų kaimų draugijos Lietuvoje susirinkimas parodė, jog į šią veiklą įsijungta su visu rimtumu. Draugija pasiūlydė dar 23 naujais nariais. Tarp jų Aukščiausios tarybos deputatas, ilgametis sovietinių lagerių kalnys Liudas Simutis, Kauno miesto tarybos narys socialinės komisijos pirmininkas Povilas Katilius, Kauno arkivyskupijos kancleris kun. Alfonsas Bulota, Vilniaus kaviško vyskupijos kancleris kun. Juozas Pečiukonis, Šv. Gertrūdės šventovės Kaune rektorius kun. Juozas Podėris, gydytoja Danutė Šlapkauskaitė ir kt.

Pagalbos fondas "Vaiko tėviškės namai" kviečia atsiliepti visus, kuriems rūpi našlaičių globos problema Lietuvoje.

Su ypatingu dėkingumu bus įamžinta auka ypač tų geradarių, kurie jau yra įsipareigoję "Vaiko tėviškės namų" gyvenvietėse savo lėšomis pastatyti vieną namą. Tas namas bus pavadintas jų vardu. Kiekviena, nors ir mažiausia auka, bus įamžinta našlaičių maldoje.

JAV-se norintys paremti "Vaiko tėviškės namų" steigimą Lietuvoje tai gali padaryti rašydami čekius "Lithuanian Catholic Religious Aid" ir juos pasiųsdami šiuo adresu: 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207, USA. Auka skiriama "Vaiko tėviškės namams" per LKRŠ nurašoma nuo mokesčių.

Kanadoje aukas galima siųsti į Kanados lietuvių katalikų moterų draugijos sąskaitą šiuo adresu: A. Sungailienė, 1 Aberfoyle Cres., Suite 1106, Etobicoke, Ont. M8X 2X8, Kanada.

Pagalbos fondo "Vaiko tėviškės namai" adresas Lietuvoje: Druskininkų 4-1, 3000 Kaunas, Lithuania. Tel. 228-224.

Biblioteka dėkoja

Klaipėdos universiteto biblioteką, isikūrusią, kaip ir pats universitetas, 1991 metais pasiekia daug tautiečių dovanotų knygų. Iš viso per 1991-1992 m. iš užsienyje gyvenančių lietuvių gavome 2569 egzempliorius spaudinių, skaitome jų rūpesčio dėka užsakytus svarbiausius išsivijus periodinius leidinius. Mūsų jaunai, besikuriančiai bibliotekai tai nepaprastai vertingos ir brangios dovanos. Ypač džiaugiamės, kai mūsų adresu atkeliauja senieji pamario krašto, Mažosios Lietuvos leidiniai, knygos apie šį regioną, nes juos kaupti ir saugoti – mūsų svarbiausias tikslas ir svajonė. Visiems šiems nuosirdžiausi pastovius mūsų bibliotekos bičiuliams, apdovanojantiems savo dėmesiu ir konkrečiais leidiniais, tariame nuosirdžiausią padėką. Tai: Antanas Mažiulis iš South Bostono, Algirdas Gustaitis iš Los Angeles, Vladas Kulbokas iš Gulfporto (FL), Kazys Gaižutis iš Clevelando (Ohio), Povilas Labanauskas iš Jupiter (FL), Vilijus Pėteraitis iš Montrealio (Kanada), Bronė ir Viktoras Motušiai iš Cicero (IL), Jūratė ir Algis Norvilai iš Oak Lawn (IL), Algimanto Mackaus knygų leidimo fondas (Aleksas Vaškevičius, Gintautas Vežys).

Klaipėdos universiteto biblioteka

Kviečiu studijuoti Lietuvoje

Kauno technologijos universitetas siūlo palankias sąlygas studijuoti Lietuvoje

KT universiteto rektorius prof. K. Kriščiūnas kreipiasi į išsivijus, kviesdamas norinčius studijuoti inžinerijos mokslus Lietuvoje. Š. Amerikos studentams ekonominės sąlygos yra labai palankios, nes priimtieji bus aprūpinami stipendijomis ir bendrabučiais.

Kauno technologijos universitetas yra tęsinys buvusių nepriklausomos Lietuvos Vytauto Didžiojo universiteto architektūros-statybos, technologijos fakultetų ir jų skyrių.

Sovietams uždarius VDU inžinerijos mokslai buvo tęsiami Kauno politechnikos institute, kuris Lietuvai atstadius nepriklausomybę persitvarkė į Kauno technologijos universitetą, ruošiant inžinierius šešiose pagrindinėse inžinerijos specialybose.

KTU pradžia siekia 1922 m., kai Lietuvos universitete buvo įsteigtas technikos fakultetas. KTU turi gausų dėstytojų personalą, visus reikalingus pastatus ir mokomąsias priemones.

Štai KTU rektoriaus kreipimasis.

MIELI LIETUVIAI IŠEIVIJOJE,
Jei norite, kad Jūsų vaikai ar vaikaičiai geriau pažintų Lietuvą, išmokyti lietuvių kalbą ir studijuotų

Tėvynėje, leiskite juos į Kauno technologijos universitetą. Pas mus ruošiami šių specialybių inžinieriai: mechanikos, elektromechanikos, elektronikos, statybos, informatikos ir cheminės technologijos. Įvykdyti 4 metų nuolatąją programą, suteikiama bakalauro kvalifikacija. Po to galima pasirinkti studijų kryptį: diplomuoti inžinieriaus (1 metai) arba magistro (2 metai). Magistrui gali tęsti studijas doktorantūroje.

Nemokančius lietuvių kalbos kviečiame į užsienio studentų fakultetą, kuriame paskaitos skaitomos anglų ir prancūzų kalbomis. Po bendrųjų studijų ir pramokus lietuvių kalbos, studijas galima tęsti pasirinktame fakultete. Į užsienio studentų fakultetą numatoma priimti ir Lietuvoje baigusius bei gerai užsienio kalbas mokančius moksleivius, kurie po to galėtų vykti tobulintis į kitų šalių universitetus.

Studentai apgyvendinami bendrabučiuose, jiems mokama artima pragyvenimo minimumui stipendija. Mokestis už mokslą tik 3000 dol. per metus. Mokslo metų pradžia – spalio 1 d. Dokumentai tie patys, kaip ir stojant į Jūsų šalį universitetus.

Teiraukitės ir dokumentus siųskite adresu: **KTU užsienio ryšių skyrius, Donelaičio 73, Kaunas 3006, Lithuania.**

Prof. K. Kriščiūnas
Rektorius

KAUNO TECHNOLOGIJOS UNIVERSITETAS

kviečia studijuoti ir įsigyti inžinerijos laipsnius Lietuvoje, Kaune

Studentai apgyvendinami bendrabučiuose, jiems mokama stipendija. Mokestis už mokslą \$3,000 JAV per metus. Nemokantiems lietuvių kalbos bus užsienio studentų fakultetas, kuriame bendrieji-įvedamieji dalykai bus dėstomi anglų ir prancūzų kalbomis. Po bendrųjų studijų ir pramokus lietuvių kalbos studijos bus tęsiamos pasirinktame fakultete ir specialybėje.

Teiraukitės ir dokumentus siųskite adresu:
KTU užsienio ryšių skyrius,
Donelaičio 73, Kaunas 3006, Lithuania.
Tel. 20-29-24.

JAV telefonų bendrovės "ACC Long Distance Corp." pareigūnai, kurie skiria dalį pelno Lietuvos ryšių ministerijai, susitiko Vilniuje su Lietuvos AT vicepirmininku BRONIUMI KUZMICKU (viduryje). Kairėje – bendrovės prezidentas ARŪNAS ČESONIS, dešinėje – direktorių tarybos pirmininkas R. AAB

Miršta Baltijos jūra

(Atkelta iš 1-mo psl.)

privalanti pasirūpinti palikuonimis. Matyti velnių, viliojančių moteris, norinčių pavergti ne tik jų kūnus, bet ir sielas.

Muziejaus direktorė, prieš išlydėdama prancūzų korespondentę, pareiškė: "Lietuvos tradicijoje velnias turi dvejopą reikšmę – pagonišką ir krikščionišką. Pagoninis velnias nebuvo vien blogio įkūnytojas. Jis buvo daugiau žemės dievas, dangaus Dievo priešybė. Jis viešpatavo požemio pasaulyje – po medžiais, vandenynse, valdė žuvis ir mirtį. Kaip žemės dievas, jis buvo taip pat susijęs su derlingumu bei vaisingumu. Atėjus krikščionijai į Lietuvą, velnias įgavo naują reikšmę: jis tapo ne tik blogio įkūnytoju, bet ir Dievo ranka, pavėdantis vykdyti Jo baismus, skirtas nusidėjėliams".

Baigdama savo rašinį, pran-

cūzų korespondentė pastebi, kad dar ir dabar Lietuvoje, ypač Kaune, velnio figūros daug kur pastebimos: kai kuriuose automobiliuose ant greičio perjungėjo, prie įėjimų į butus vietoj laimės nešėjo. G.

Velnio galva Velnių muziejuje Kaune, įsteigime dailininko A. ŽMUIDZINAVIČIAUS. Nuotrauka – iš "Liberation" laikraščio

Kai kanadiečiai dirba drauge, mes galime pasaulyje pakilti ir laimėti.

Kad sektųsi šių dienų pasaulyje, kanadiečiai turi būti pajėgūs varžytis, nes mūsų darbai tiesiog nuo to ir priklauso. Save paruošę per mokymąsi padės mums konkuruoti ir užsitikrinti norimą gerovę sau ir savo vaikams.

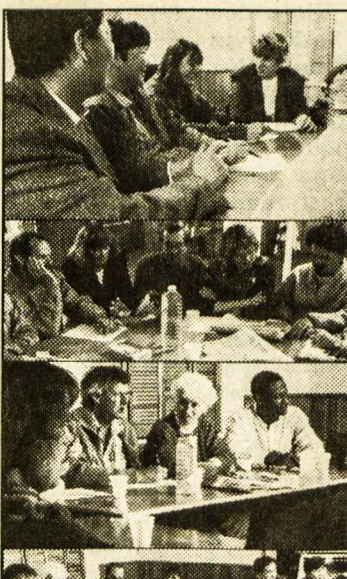
Mes turime save investuoti būdami krašte, kuris sako... taip, mes galime.

SWEEP RITE MANUFACTURING INC., REGINA
Visi žino, kad maža bendrovė Regijoje negali konkuruoti pasaulinėje rinkoje. Taip jau yra – kiekvienas, išskyrus Les Hultico, Sweep Rite Manufacturing Inc. prezidentą. Jo aukštos technologinės kokybės, atnaujintos mechaninės gatyvi šlavimo mašinos valo gatves visame pasaulyje, ir tai sudaro šios bendrovės 75% pardavimą.

Taip, mes galime. Tam mes turime įrodymų.

Kanadiečiams sekasi kiekvieną dieną. Daug pavienių asmenų ir verslų pergyvena pasiekimą... patirdami naudą pavieniui asmeniui, ar bendruomenės, kuriose jie gyvena, taipgi ir Kanados pramonė. Šimtai Kanados bendrovių pasiekia išskirtines tarptautines sėkmes. Jos organizuoja darbus, atskleidžia naujas specialybes ir galimybes tūkstančiams kanadiečių ir tuo sukuria kanadiečių gaminiam rinkas visame pasaulyje.

COMMUNITY TALKS

Gerovės ir klestėjimo iniciatyva tvarkanti grupė ruošia darnumą paremtą planą veiklai, kuris kanadiečiams bus pristatytas rugsėjo mėnesį. Kanadiečiai mums yra pasakę, kad jie nori dalyvauti šio veiklos plano paruošime. Mes klausėmės... Per visą eilę "Bendruomenės pokalbių" tūkstančiai žmonių iš 186 visos Kanados bendruomeninių apylinkių siūlė savo sumanymus. Jie kalbėjo apie tai, kaip uždegti norą lenktyniauti stovint prieš galimybes konkuruoti ir mokytis. Jie kalbėjo ir apie tai, kaip testuoti gyvenimo lygį ir kartu užsitikrinti ekonominę ateitį. Jie priėjo išvados, kad kiekvienas iš mūsų turi šitame procese dalyvauti... ir kad valdžia klausosi.

Taip, mes galime. Mums užtenka pajėgumo pasiekti laimėjimus.

Jau turime darbo, kooperavimo su kitais pasaulinio masto pasiekimuose taikos palikyme, medicinoje ir erdvių tyrinėjimuose. Dabar su verslu, darbo jėgos, vyriausybės pagalba, su akademinėmis ir socialinėmis grupėmis, dirbdami visi kartu, galime pasiekti gerovę tarptautinėse konkurencijose. Bet čia yra vienas kritinis veiksnys: Kanados galutinis potencialo rezultatas priklauso nuo kiekvieno individo įsipareigojimo būti geriausiu kanadiečiu.

ANITA LÉGER, QUEBEC
"Aš persikeliau į Kvebeką turėdama Ontario mokytojos pažymėjimą. Keletą metų aš ten tegalėjau dirbti tik kaip atsarginė. Aš žinojau, kad bus labai sunku gauti pastovų nuolatinį darbą. Jeigu aš nepersikvalifikuosiu. Todėl aš įsigijau Kvebeko pažymėjimą. Dabar aš dirbu kaip nuolatinė mokytoja, gaunu geresnį atlyginimą ir esu įsitikinusi, jei jūs norite ateiti geriau gyventi, jūs turite prisitaikyti ir moksle. Man tai apsimokėjo".

Taip, mes galime. Mes turime žmonių.

Jau pats laikas mums savo energiją nukreipti labai svarbiam ekonominiam reikalui... ir save paruošti didesnės gerovės ateitį.

Taip, mes galime!

Canada

BALTIC STORES & CO. (Z. JURAS & V. JURAS)

11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England
Tel. 081 460 2592 FAX 081-318-7643

Siūlome pasinaudoti mūsų įvairiapusišku ekonominiu bendradarbiavimu su Lietuva.

Iš Anglijos siunčiame: dabar geriausius pasaulyje gaminamus vaistus, angliškas ir kitų kraštų medžiagas, avalynę, drabužius, elektronines prekes, rašomąsias mašinėles su lietuvišku šriftu.

Specialus 1992 siuntinys nr. 1

Vyriška arba moteriška striukė, išsiginiai marškiniai arba palaidinė, sportinis moteriškas arba vyriškas kostiumas, moteriškas arba vyriškas nertinis, vyriški arba moteriški sportiniai arba normalūs batai.

Siuntinio kaina (oro paštu) \$510(kan.)

Nr. 2

Be konkurencijos – maisto siuntinys tik už \$133.00 10 dežių įvairios konservuotos mėsos, 2 sv ryžių, 4 sv makaronų, 100 gr tirpstančios kavos, 4 sv cukraus, 2 dež. šprotų, 2 sv dešros, 2 sv sūrio, 2 sv pupelių kavos, 1 butelis valgomos alyvos, 1 dež. saldaus pieno, 1 butelis alkoholinio gerimo.

PERVEDAME PALIKIMUS į Lietuvą arba kitus kraštus pagedaujama valiuta, atliekame visas finansines ir banko operacijas aukščiausiu klientui kursu, priimame trumpalaikes arba neriboto laiko investicijas, sudarome testamentus bei administruojame nuosavybes, tarpininkaujame įvairių dokumentų sudaryme. Už investicijas mokame 9% metinių palūkanų (bruto).

Patariame ir tarpininkaujame perkant Vakarų bendrovių akcijas, Investment Trust akcijas, Unit Trusts
TIK PER ANGLIJĄ GREIČIAU IR TAUPIAU!

LAISVOJE TĖVYNĖJE

PRISIMINĖ KALANTĄ

Romo Kalantos gyvybės aukos už Lietuvos laisvę dvidešimtmetį prisiminė kauniečiai, gegužės 14 d. Lietuvos krikščionių demokratų partijos sukvietė prie Vytauto Didžiojo paminklo. Atsakingasis sekr. K. Kryževičius pabrėžė, kad R. Kalanta, atiduodamas savo gyvybę Lietuvai, tada dar negalėjo viešai pareikšti aukos minčių. Už jį kalbėjo tik Lietuvą mylinčios širdies liepsna. Dabar lietuviai jau gali kalbėti ir susitarti, ką galima padaryti Lietuvos naudai. Panašias mintis dėstė ir kiti kalbėtojai – Lietuvos sąjūdžio seimo narys prof. A. Smailys, Kauno skyriaus pirm. A. Katkus, valstybės kontrolierius K. Uoka, Kauno miesto tarybos pirm. V. Grinis, krikščionių demokratų valdybos vicepirm. P. Gražulis su kitais mitingo dalyviais. Kryžių kalnelyje buvo pašventintas Romo Kalantos aukos dvidešimtmečiui skirtas kryžius.

TREMTINIŲ KNYGA

Vilkaviškio rajono tremtinių sąjunga pradėjo registruoti visus iš Vilkaviškio apskrities Sibiran ištremtus gyventojus ir ruošiasi išleisti knygą su ten mirusių ir išlikusių gyvų vilkaviškiečių pavardėmis. Raginami atsiliepti ir iš Sibiro sugrįžę vilkaviškiečiai, dabar gyvenantys kituose Lietuvos rajonuose.

LIETUVOS DURPES

Užsienis vis daugiau perka Lietuvos durpių. Valstybinės Šilutės, Kuršėnų ir Tauragės rajono Laukšės durpių gamybos įmonės pasirašė sutartį su Vokietijos "Mabre" prekybos įmone. Vokiečiams bus nusiųsta 12.000 tonų būrių durpių daržams ir gėlynams tręšti. Šilutiskiai jau anksčiau buvo įsipareigoję šiais metais Anglijos, Belgijos, Danijos daržininkams ir gėlininkams parūpinti 25.000 tonų presuotų durpių. Už gautus pinigus užsienyje įsigytais įrenginiais Šilutės įmonė sumodernins durpių gamybą, grąžins valstybine paskola Lietuvai. Durpes užsieniui gamina ir valstybinė "Rėkyvos" įmonė Šiauliuose. Jas perka italai, belgai ir vokiečiai. Polietilenuose maišuose durpės keliuoja net Australijoje. Ruošiamasi pasirašyti lietuviškų durpių tiekimo sutartis su Britanijos ir Saudi Arabijos atstovais.

PARTIJA LIKO BE VADŲ

Lietuvos nepriklausomybės partija gegužės 24 d. priėmė savo tarybos prezidiumo atsistatdinimą. Atsistatdinusių eilėse yra ir tarybos prezidiumo pirm. Virgilijus Čepaitis, pasitraukęs ir iš laikraščio "Kovo 11" redaktoriaus pareigų. Posėdyje buvo nutarta spalio mėnesį suaukti Lietuvos nepriklausomybės partijos atstovų suvažiavimą. Tik jame bus išrinkta nauja nuolatinė vadovybė – tarybos pirmininkas, vicepirmininkai ir atsakingasis sekretorius. Iki to laiko šią spragą turės užpildyti sudarytas laikinis tarybos prezidiumas. Posėdyje buvo svarstytas ir Aukščiausiosios tarybos atstovės B. Nedzinskienės lig

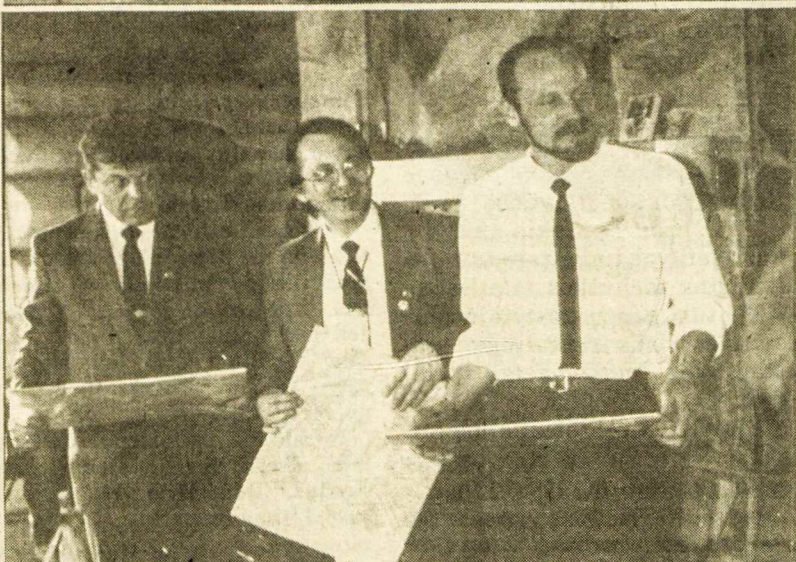
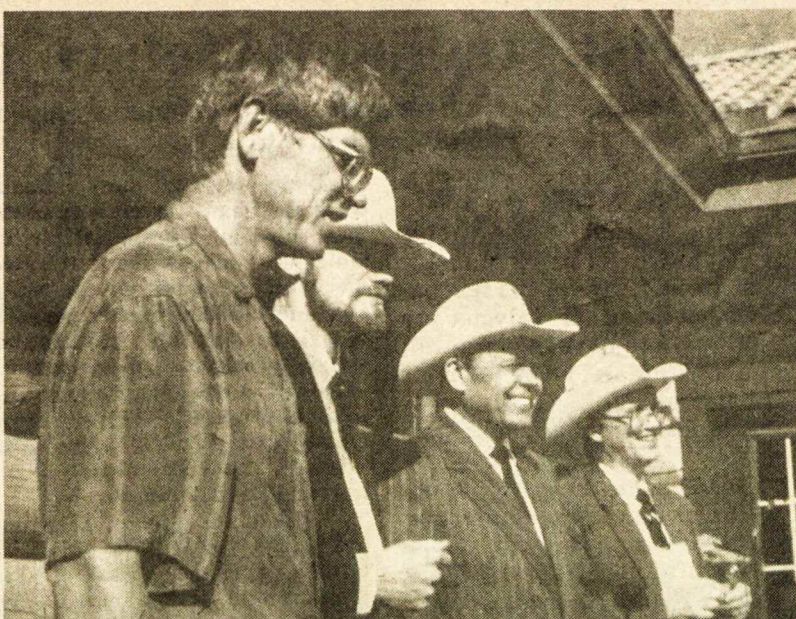
šiol neaiškus apsisprendimas pasitraukti iš Lietuvos nepriklausomybės partijos. Nutarta atsiriboti nuo jos politinės veiklos. Buves tarybos prezidiumo pirm. V. Čepaitis, Lietuvos aukščiausiojo teismo pripažintas kaltu dėl turėtų ryšių su KGB, gegužės 9 d. pralaimėjo įstatymu pareikalautą perrinkimą Aukščiausiojo tarybon. Negavęs rinkėjų pasitikėjimo, jis dabar turės pasitraukti iš Lietuvos aukščiausiosios tarybos.

PALEIDO SUIMTĄ ŠVEDĄ

Gegužės 15 d. Vilniuje buvo suimtas Vladislavas Švedas, Maskvai ištikimos Lietuvos komunistų partijos centro komiteto II sekretorius, idėjinis jedinstvininkų ir omonininkų ramstis prieš Lietuvos nepriklausomybę nukreiptoje veikloje 1990-91 m. Iš Lietuvos jis nebuvo pasitraukęs su kitais sovietinės kompartijos vadovais. Maskvos įsakymų vykdymo V. Švedas nelaike nusikaltimu Lietuvai. Jis buvo suimtas trims paroms, remiantis baudžiamojo kodekso 137-tuoju straipsniu, ir tardomas Lietuvos generalinės prokuratūros nusikaltimų tyrimo skyriuje. V. Švedui buvo leista pasinaudoti advokato paslaugomis. Jis atgavo laisvę, sumokėjęs 10.000 sovietinių rublių ir 1.000 JAV dolerių. Šiuo užstatu tikimasi užsitikrinti V. Švedo grįžimą Vilniui jį jam ruošiamą bylą. Nusikaltimais įtariamas V. Švedas jau rengėsi su šeima išvykti Gudijoje. Jis yra pardavęs savo butą Vilniuje ir įsigijęs kitą Gudijoje. Už stato pinigai yra laikomi specialioje Lietuvos generalinės prokuratūros sąskaitoje. Jie bus grąžinti V. Švedui, kai pasibaigs baudžiamoji byla.

LIETUVINIŲ SĄSKRYDIS

Daug dalyvių susilaukė gegužės pabaigoj Klaipėdoje įvykęs IV-sis lietuvininkų sąskrydis su jam pasirinkta tema "Kursių genties pagerbimas". Sąskrydžio dalyviai priėmė rezoliucijas dėl Lietuvos ir Latvijos kultūrinį, dvasinį bei ekonominį ryšių stiprinimo ir architektūros paveldo Kuršių nerijoje. Pasidžiaugta Klaipėdos universitetui perduota Alfredo Vėliaus versta "Biblija", Mažosios Lietuvos muziejui padovanotais keturiais dail. Alfredo Teichmano Kuršių nerijos gamtovaizdžiais. Jie priklausė Kurto Roslerio šeimai Vokietijoje. Tėvui mirus, šeima juos sutiko atiduoti Mažosios Lietuvos muziejui Klaipėdoje. Jo rinkinius taigpi praturtino kauniečių Rūtos Purvinaitės iš Vokietijos parvežtos staltiesės su inicialais, austos Klaipėdos krašte 1922-23 m. Sąskrydyje buvo pasisakyta už vienintelės Klaipėdoje evangelikų liuteronų Šv. Jokūbo šventovės atstatymą. Ji buvo nugriauta 1954 m., o dabar toje vietoje pastatyta "Neptūno" restoranas. Šventovei atstatyti bus prašoma valdžios paramos. Sąskrydžio dalyvius pasveikino evangelikų liuteronų vysk. Jonas Kalvanas. Visi sugiedojo giesmę "Tu imk mano ranką". Sąskrydžiui baigiantis mirė jame dalyvavusi Madlina Reisgytė-Brinkienė. V. Kst.

LIETUVOS AT NARIAI, dalyvavę Atlanto Sąjungos konferencijoje Banffe, pas Kalgario lietuvius. Viršuje iš kairės: KLB Kalgario apylinkės pirm. dr. ANTANAS VYŠNIAUSKAS, AT narys ARTŪRAS RAČAS, AT pirmininko pavaduotojas ČESLOVAS STANKEVIČIUS, AT narys MEČYS LAURINKUS. Apačioje: svečiai, apdovanoti dail. Jonės Young paveikslais: Č. STANKEVIČIUS, M. LAURINKUS, A. RAČAS. Nuotr. J. Vyšniauskienės

Hamilton, Ontario

"GYVATARAS" – tautinių šokių ansamblis birželio 7 d. Jaunimo centre suorganizavo smagią popietę. Studentų grupę pašoko keltą šokių, grojant K. Deksnio, E. Kairio, M. Tarvydo ir A. Vaičiūno kapelai. Žiūrovai buvo pavaišinti šiltu maistu, kavute ir pyragais. Popietė baigta idomiu laimikiu loterija. "Gyvataras" dėkoja visiems, prisidėjusiems prie šios popietės rengimo ir gausiems žiūrovams.

Ansambliečiai visų laukia birželio 28, sekmadienį, gegužinėje medžiotų-žūklautojų klubo saudykloje. Šilts maistas, žaidimai, šaudymas, dar viena smagi popietė. E.T.

GENOVAITĖS IR PETRO BREICH-MANŲ 50 metų vedybinio gyvenimo suakties proga, vietoje dovano auksio Lietuvos fondui "Vaiko tėviškės namai": \$50 – N. Dumčienė, I. J. Jokubynai, L. V. Jasulevičiai, G. J. Kazemėkai, D. J. Mačikūnai, Z. Saunorienė, A. Z. Stanaičiai, M. A. Tumaičiai, K. J. Blekaičiai; \$25 – J. Paškevičienė, M. Vaitonienė, M. V.

PAGERBDAIMI MURISUOSIUS ir reikšdami užuojautą artimiesiems, Kanados lietuvių fondai aukuoja: \$100 – a.a. Olgos Zabarausienės atminimui vyresn. Petras Zabarauskas; a. a. Albino Juraičio, mirusio Otavoje, atminimui: \$25 – V. G. Stabingiai; \$20 – J. M. Rybiai; a.a. Donato Kriaučiūno atminimui: \$20 – L. E. Kleviai, J. G. Kristolaičiai, P. Žulys, A. Petratiene. Už aukas dėkoja KLF

PREZ. A. STULKINSKIO ateitininkų kuopa linki visiems labai smagių, linksmybų vasaros atostogų! Gerai visi atsikvėpkim ir pailsėkim, kad grįžtume pilni energijos rugsėjo mėnesį ir vėl įsijungtume į veiklą! Garbė Kristui! F.G.

St. Catharines, Ontario

PADĖKA

Ilgesnį laiką man sergant ligoninėse ir namuose, lankytojams ir sveikatos linkėjusiems žodžiu, raštu, telefonu, mieliems bičiuliams ir pažįstamiems nuosirdžiai dėkoju: kun. K. Butkui, OFM, ponams – Sakalauskams, Stankams, Matulaučiams, Zubams, p. Stundžienei, Dervaičiams, Vyšniauskams, Ališauskams, Sajaukoms, vyrai Silvai, sūnui Remigijui su šeima, sūnui Donatui ir mielam vaikaičiui Pauliui už maldas. Dėkinga – Sofija Slavickienė

HAMILTON TRAVEL BUREAU
764 Barton St. E., Hamilton, Ont.
Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankančiams Kanadoje duodame sveikatos draudą. Pristatome jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusų keleivius į Montrealį ir iš Montrealio.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Calgary, Alberta

KALGARIO LIETUVIAI gegužės 18 d. susilaukė svečių iš Lietuvos. Pasibaigus Šiaurės Atlanto Sąjungos konferencijai Banffe, Albertoje, Lietuvos respublikos AT pirmininko pavaduotojas Česlovas Stankevičius, jo padėjėjas Artūras Račas ir deputatas Mečys Laurinkus surado laiko susitikti ir su kalgariečiais lietuviais.

Susirinkusiųjų vardu svečius pasveikino KLB Kalgario apylinkės pirm. dr. T. Vyšniauskas, Kalgario lietuvių mokyklos vardu vedėjas N. Astraviene. Susitikimą su svečiais iš Tėvynės organizavo KLB Kalgario apylinkės valdyba. Maistu rūpinosi J. Vyšniauskienė, gėrimais K. Dubauskas.

Minutoje konferencijoje Lietuva susilaukė stiprios paramos iš Danijos, Norvegijos ir Vokietijos, kurios atstovos Koster Foner pirmininkavo šiam suvažiavimui, kad Rusija kuo greičiau atitrauktų savo kariuomenę iš Lietuvos. Lietuva dalyvavo kaip stebėtoja, bet netrukus bus priimta pilnateise nare.

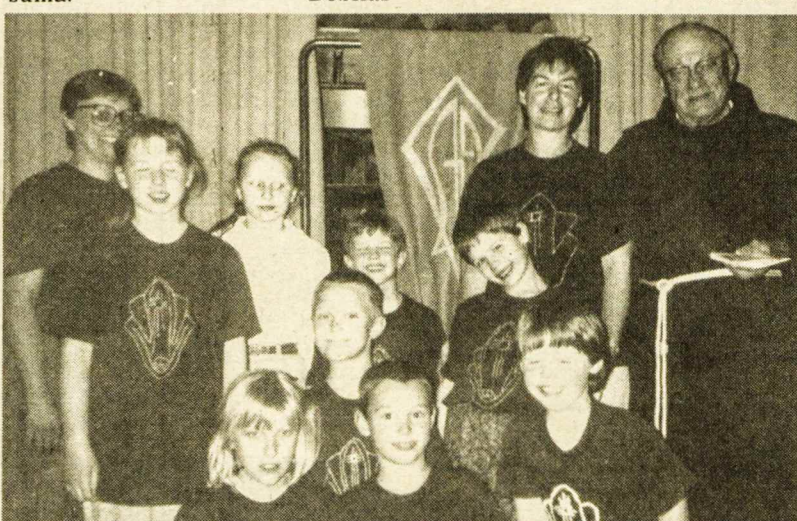
Kaip atstovai atsirado Kalgarije? Premjero G. Vagnoriaus pasiūlymu (lankėsi čia 1991 m.) Lietuvos atstovai KLB valdybos įstaigos Toronte dėka užmezgė ryšį telefonu bei faksu su KLB Kalgario apylinkės valdyba.

Vadovaujant prof. dr. Antanui Vyšniauskui, kuris dabar yra Kalgario apylinkės pirmininkas, su Romu Kuzmicku, buvusiu pirmininku, svečiai buvo paimiti iš Banffo gegužės 18 d. ir grąžinti gegužės 19 d. ankstyvą rytą.

Lietuvos svečiai Vyšniauskų sodyboje buvo sutikti gražaus būrelio lietuvių ne tik iš Kalgario, bet ir iš Lethbridge bei kitų vietovių. Svečiams buvo įteiktos draugiskumo sagės, Kanados ir Lietuvos vėliavėlės. Vytauto Didžiojo mokyklos mokiniai įteikė savo dovanėles. Kalgario miesto vardu svečiai buvo apdovanoti tikromis "Smithsonian Stempede" skrybėlėmis. Bendruomenė įteikė prisiminimui Albertos vaizdų knygą, o Jonė Young, pagarsėjusi modernaus meno dailininkė, po vieną savo darbą.

Po skanių ir gražių paruoštų Juvlės Vyšniauskienės užkandžių įvyko atviras pasikalbėjimas su svečiais iš Lietuvos. Pokalbis užtruko apie valandą. Daug klausimų buvo iškelta ir atsakyta. Sutraukta tik pokalbi, susidaro toks vaizdas: Rusija pasirašo daug sutarčių, bet jų nevykdo. Jos kariuomenė nenori iškelti iš Baltijos valstybių. Tai trukdo normaliai valstybių atkūrimą. Lietuvoje yra 8% rusų, neskaitant 80.000 rusų karielių ir karininkų. Valstybinį darbą trukdo buvę komunistai bei kairieji. Lintai jau bankuose, tik baigiamos paskutinės detalės dėl jų paleidimo į rinką. Turto sugrąžinimas tikriesiems savininkams yra labai keblus ir užtruks ilgesnį laiką. Pirmiausia norima sutvarkyti žemės ūkį. Vyksta dideli pasikeitimai, kurie reikalauja daug išlaidų, energijos, visokeriopos pagalbos. Darbas sunkus, bet bus padarintas. Č. Stankevičius padėjo visiems už paramą tėvynei, o ypač už Kanados lietuvių dosnumą.

N. Astraviene ir Pakeleivis

Hamiltono jaunučiai ateitininkai veiklos metų užbaigimo susirinkime su klebonu kun. J. Liauba, OFM

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, išikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 36 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki ... 5%
santapas 4.25%
kasd. pal. taupymo s-ta ... 3.75%
90 dienų indėlius 6.5%
1 m. term. indėlius 7.5%
1 m. term. ind. mėn. pal. 7%
3 m. term. indėlius 8%
RRSP ir RRIF (pensijos) ... 5%
RRSP ir RRIF 1 m. 7.5%
RRSP ind. 3 m. 8%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas ... 13.25%
nekiln. turto pask. 1 m. 9%
nekiln. turto pask. 3 m. 9.75%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santapų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Mokinių tėvai Čikagoje nutarė sujungti tris lituanistines mokyklas – Kristijono Donelaičio, Čikagos aukštesniąją, Dariaus ir Girėno. Sujungimo mintį atnešė sumažėjęs mokinių skaičius ir padidėjusios švietimo išlaidos. Tų trijų mokyklų mokinių tėvai nutarė 1992-93 mokslo metus pradėti vienoje sujungtoje mokykloje Jaunimo centro patalpose. Sujungimo reikalams yra sudarytas specialus komitetas, kuriame K. Donelaičio mokyklai atstovauja Daina Dumbrienė, Regina Viržintienė, Gintaras Aukštuolis, Darius Girėno ir Čikagos aukštesniajai mokykloms – Julija Žukauskienė, Vida Milavickienė ir Gintaras Plačas. Šis komitetas, įgaliotą sujungiamų mokyklų mokinių tėvų, darbą pradėjo kovo 14 d. Jau yra sudaryti du pagalbiniai komitetai – administracinis ir programinis. Administracinis turės surasti naują sujungtos mokyklos vedėją ir mokytojus, programinis – peržiūrėti ir suderinti buvusiąjų trijų mokyklų švietimo programas. Sujungėjų komitetą pakeis naujųjų mokslo metų pradžioje išrinktas sujungtos mokyklos tėvų komitetas.

Negausūs Houstono lietuviai Texas valstybėje vietinį JAV LB skyrių Birutės Vizgirdienės iniciatyva įsteigė 1991 m. lapkričio 27 d. Pirmąją valdybą tada sudarė pirm. Kęstutis Gaižiūnas, vicepirm. Liuda Česnaitė-Flores, sekr. Birutė Vizgirdienė, izd. Rimas Gaška ir Bernardas Terway-Tirva. Pirmuoju renginiu buvo pasirinktos Kūčios, sutraukusios nepilną šimtą lietuvių bei jų mišrių šeimų narių. Drąsesniu bandymu tapo šiemet surengtas Vasario šešioliktiesios minėjimas, talkon pasikvietus Kęstutį ir Vitaliją Keblius iš Baton Rouge. Dr. K. Keblys kalbėjo apie dvį Vasario šešioliktiesias, susietas su pirmuoju Lietuvos atgimimu 1918 m. ir dabartiniais laisvės žingsniais 1992 m. Meninę programą atliko sol. Birutė Vizgirdienė ir jos suorganizuotas moterų sekstetas. Minėjimo metu buvo ryžtasi surengti dabar jau įvykusį Lietuvos operos solistų soprano Irenos Milkevičiūtės, bosų Vacio Daunoro ir pianisto Roberto Bekonio koncertą.

Australija Adelaidėje yra likusi Vilniaus jaunimo teatro aktorė Jūratė Anulytė, su kitais šio teatro atstovais dalyvavusi Adelaidės meno festivalyje. Su ją ištikusia tragedija Adelaidės gyventojus laikraščio "The Advertiser" gegužės 6 d. laidoje supažindino žurnalistas Nicole Maley. J. Anulytė kovo 12 d. su kitais aktorais ruošėsi grįžti Vilniui, bet ją ištiko insultas (kraują išsiliejęs smegenyse). Gyvybę išgelbėjo skubiai padaryta sunki galvos operacija Adelaidės katalikų ligoninėje. Po operacijos J. Anulytė negalėjo kalbėti, turėjo visiškai paralyzuotą kairiąją kūno pusę. Ligoninėje praleidusi beveik dvi savaites, buvo perkelta į sveikatos atstatymo namus. Australė Nicole Maley džiaugiasi, kad J. Anulytė jau atgavo kalbą ir pradeda vaikščioti. Ji labai nori grįžti Vilniui, kur jos laukia penkiošiolikmetė dukra Monika. Ji taipgi gyvena viltimi, kad pilnai atgaus sveikatą ir galės tęsti aktorės darbą. Ligonėi finansiškai stengiasi padėti Adelaidės ir Mel-

burno aktoriai. Pietų Australijos aktorių sąjunga gegužės 16 d. teatre "Theatre 62" surengė specialų spektaklį. Jam buvo pasirinktas dramaturgas Allen Lyne ir jo pjesė "Tears of Blood" ("Kraujo ašaros"). Visos lėšos buvo atiduotos sveikstančiai J. Anulytei.

Britanija

DBLS Prestono skyriaus narių susirinkime gegužės 3 d. iš aštuonių turimų narių dalyvavo tik šeši. Išklausius valdybos pirm. S. Macuros ir sekr. M. Ramono pranešimų, buvo pasiūlytas šio skyriaus uždarymas. Už jį balsavo penki susirinkimo dalyviai, o vienas susilaikė. Likvidacinės komisijos buvo išrinkti S. Macura, S. Survila ir M. Valikonis. Visi Prestono skyriaus dokumentai su archyvu bus perduoti DBLS centrui Londone. DBLS skyrius, įsteigtas 1954 m. gruodžio 12 d., turto neturėjo. Jo vardu remėjams padėkojo ilgametis skyriaus valdybos sekr. M. Ramonas.

Šv. Kazimiero lietuvių šventovėje Londone gegužės 10 d. Mišias atnašavo ir pamokslą sakė svečias iš Kauno poetas kun. Ričardas Mikutavičius. Jam teko būti Vytauto Didžiojo šventovės rektoriumi, į pamaldas vėl sutraukusiu kan. J. Tumo-Vaižganto laikais išjudintą Kauno inteligentiją, atgjančią po ilgą sovietinio ateizmo priespaudą metų. Dabar Vytauto Didžiojo šventovė jau grąžinta Lietuvos pranciškonams. Tikintieji norėjo, kad šios šventovės rektoriumi ir toliau būtų paliktas kun. R. Mikutavičius. Dėl to netgi buvo surengta šį prašymą pabrėžiančių demonstracijų prie Kauno arkivyskupijos kurijos. "Gimtasis kraštas" yra rašęs, kad kun. R. Mikutavičius vis dėlto buvo išskeltas Šv. Mykolo arkangelo (Kauno įgulos) šventovės. Po pamaldų Londone jis skaitė savo eilėrašius Šv. Kazimiero parapijos menėje. Kitų poetų eilėraščių programą papildė taip pat Londone viešėjusi Lietuvos radijo pranešėja D. Stonytė.

Vokietija

VLB Štutgarto apylinkėi vadovauja nauja valdyba, išrinkta visuotiniame narių susirinkime Kolpingo namuose vasario 2 d. Prieš rinkimus veiklos pranešimus padarė senosios valdybos pirm. Nijolė Burkhardt, izd. Vladas Orvilas ir kontrolierius dr. Jonas Norkaitis. Išrinkta naująją valdybą sudarė: pirm. kun. Kazimieras Senkus, vicepirm. Eugenijus Paliulis, sekr. dr. Kęstutis Ivinskis, izd. Vladas Orvidas ir narė Nijolė Burkhardt. Kontrolieriais liko dr. Jonas Norkaitis ir Elgargas Šulcas.

Savo kapeliono kun. Kazimiero Senkaus dvigubą sukaktį – deimantinę amžiaus ir aukštinę kunigystės Štutgarto lietuviai paminėjo š. m. sausio 25 d. jo atnašautomis Mišiomis. Tą dieną vokiečių "Tėviškės namuose" lietuviams paskaitą apie Lietuvos ūkio perspektyvas skaitė studijas Štutgarto universitete gilinanti ekonomistė dr. Danutė Budreikaitė, viešnia iš Lietuvos. Kanklių muzikos koncertą surengė taip pat iš Lietuvos atvykusios kanklininkės Danguolė Šimkutė, Dileta Gervytė ir Aušra Masteikaitė. Sukaktuviniui kun. K. Senkui surengtoje vaisėse buvo įteiktos iš Lietuvos atvežtos kanklės.

FUTURE.I
REAL ESTATE LTD. REALTOR
Nijolė Baranaukaitė-Bates
Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė
verslo 769-3300 namų 769-1835
• Patarnauja lietuvių kalba.
• Nemokamas namų įvertinimas.
2254 Bloor St.W. Toronto, Ontario M6S 1N6
Pirkite namus. geresnei savo atečiai!

KAIRYS Siuntiniai į Baltijos kraštus
BALTIC EXPEDITING
517 Fruitland Road, Tel. (416) 643-3334
Stoney Creek, Ont. L8E 5A6 FAX (416) 664-6097
PRISTATOM JŪSŲ PAČIŲ SUDARYTUS SIUNTINIUS Į NAMUS GAVĖJUI, KURIAM NEREIKIA PRIMOKĖTI.
• \$3.50 už kg laivu, per 8-10 sav. nuo išsiuntimo.
• \$5.90 už kg lėktuvu, per 2-3 sav. nuo išsiuntimo.
• Mažiausia siunta – \$15, maksimumo nėra.
• Siuntiniuose gali būti naujų ir vartotų drabužių, batų, patalynės, asmeninių bei namų ruošos reikmenų, maisto ir vaistų.
• Sudarom įvairius maisto ir medicininių reikmenų siuntas.
• Pristatom pinigų ir rankas jūsų giminei Lietuvoje.
Skambinti 9 v.r. – 8 v.v.; pristatyti – 10 v.r. – 6 v.v.; šeštadieniais – 10 v.r. – 3 v.p.p. Iš anksto susitarus priimsime visada.
Už mažą užmokestį paimsime Hamiltono rajone iš jūsų namų. Mes esame EUROTRAX PARCEL SERVICE agentai.

AMBER GLOBUS **Latvių įstaiga PATARNAVIMAI Į BALTIJOS VALSTYBES**
Head office: 2300 Bloor St.W., Toronto, Ontario M6S 1P2.
Tel. (416) 604-9750 FAX (416) 604-9748
Branch: 1880 Queen St.E., (prie Woodbine), Toronto, Ont. M4L 1H2.
Tel. (416) 698-3563 FAX (416) 694-2878.
• SIUNTINIAI LAIVU – sekantis išsiuntimas birželio 29 d.
• Persiuntimo kaina apskaičiuojama pagal siuntinio dydį.
• Persiuntimo kaina nepriklauso nuo siuntinio svorio.
• Mes paimame siuntinius iš jūsų namų.
PINIGŲ PERVEDIMAI – saugu, greitai ir patikima.
STANDARTINIAI MAISTO SIUNTINIAI – klauskite mūsų kainų sąrašo.
KITI PATARNAVIMAI.
SIUNTINIAI LĖKTUVU – greitas būdas padėti jūsų draugams ir giminiams.
Sekantys išsiuntimai: birželio 20, liepos 4 ir 18 d.d.

Kanadiečiai, palydėkite savo šokėjus tūkstančiais

JURGIS JANUŠAITIS

Laisvajame pasaulyje ir Tėvynėje jau seniai skardena žinios: Amerikoje, Čikagoje, liepos 5-tąją dieną Rosemont Horizon stadione įvyksta Devintoji išeivijos lietuvių tautinių šokių šventė. Šoks šventėje pačio gražiausio jaunimėlio net 2000 šokėjų. Į šventę suskris tautinių šokių ansambliai nuo mažųjų iki veteranų. Net 54 vienetai. Klaipeidos "Vėtrungė" rodo kryptį taip pat Čikagos link. Pietų Amerikos trys grupės šaukiasi pagalbos, prašo paramos kelionėm ir jau pilnai pasiruošę atvykti į šventę. Tik Australija nesirūšo. Per toli, per daug išlaidų.

Šventei ruošti organizacinis komitetas posėdžiauja, sprendamas daug su švente susijusių programų, problemų. Meno vadovė Dalia Dzikiene taria: esame pilnai pasiruošę, šventė bus didinga, išeivijos gyvastingumo ir ryžto įrodymas.

Komiteto pirmininkas dr. Petras Kisieličius optimistas, sako komitetas pasiruošęs įveikti šventės visas problemas, tik prašo visos išeivijos tautos, ypač dviejų dalykų — šventę paremti aukomis, o ypač gausiai dalyvaujant pačioje šventėje, nes patalpa laukia 14.000 žiūrovų. Na, tad, vyrai, pajudinkim žemę, šaukia komiteto vicepirmininkė Birutė Jasaitienė, pilna nerimo, ar sulauksime tiek žiūrovų.

Dr. A. Razma, lėšų telkimo komiteto pirmininkas, ima nerimauti: nedaug dar mecenatų, nedaug dar aukotojų, nedaug dar atsiliepė jo laimėjimų šaknelių gražinimui ir aukele. Bet, sako, lėšos pamažu plaukia, gaušėja, o gal Dievas duos, atsisiras ir stambių mecenatų.

Mieli kanadiečiai, juk ir jūs esate Kanados LB nariai. O šventės atsakomybė krenta ant JAV ir Kanados lietuvių bendruomenių. Paremkite auką, suorganizuokite kokį 20 autobusų! Sujunkime visas jėgas tautinių šokių šventės sėkmei ir grožiui.

Rašau pažvelgęs į torontiško "Atžalyno" nuotrauką. Kiek gražaus jaunimėlio! Sakoma, kad "Atžalyne" yra net 130 šokėjų.

Dr. Gina J. Gincauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal
susitarimą
Telefonas 532-7115
*Susitaręs priima pacientus
ir vakarais*

LIETUVA LAUKIA PARAMOS

Atgavusi nepriklausomybę mūsų tėvynė,
nuskurdinta ilgos sovietinės okupacijos,
reikalinga ekonominės pagalbos.

AUKOKIME JAI PER TAUTOS FONDA.

Mūsų aukos, testamentiniai palikimai padės įtvirtinti atgautą nepriklausomybę ir pakelti krašto gerovę. Aukos bei palikimus siųskime Tautos fondo atstovybei Kanadoje šiuo adresu:

**TAUTOS FONDAS, 310 Rathburn Road,
Etobicoke, Ontario M9B 2L8**

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-416-434-1847 FAX 1-416-728-5745

• Visos paslaugos atsišviečiant jūsų gimines iš Lietuvos: iškvietai, bilietai, drauda. • Telefaksu perduodam laiškus, žinutes jūsiškiams per trumpiausią įmanomą laiką. • Iš mūsų valiutinės sąskaitos Vilniuje išmokam paramą jūsų giminiams Lietuvoje amerikietiška doleriais arba daliai skirdami perduodam asmeniškai. Kreipkitės į ALGI ar STEFA MEDELIS visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuojame į namus.

KELIONĖS Į LIETUVĄ
TORONTAS-KOPENHAGA-VILNIUS
su STERLING AIRWAYS ir
LIETUVOS AERO LINIJĄ
DĖMESIO, VAKARŲ KANADA!

Nauji tiesioginiai skrydžiai penktadieniais
iš Vancouverio ir Kalgario per Kopenhagą į Vilnių.
Vancouver nuo \$1368 + mokesčiai ir drauda
Kelowna + \$150
Calgary nuo \$1268 + mokesčiai ir drauda
Edmonton + \$100
Regina, Saskatoon, Winnipeg + \$150

Pagal pageidavimą paruošiam keliones ir sekančiomis trasomis:
Torontas — Varšuva — Vilnius
Torontas — Frankfurtas — Vilnius
Torontas — Vienos — Vilnius
Torontas — Čiurichas — Vilnius

ALGIS MEDELIS
trečiadieniais 11-17 val.
kreipkitės asmeniškai

Žinoma, Torontas — tai didelis lietuvių centras Kanadoje. Tačiau sutelkti tiek jaunimo reikia didelių pastangų.

Neturiu "Atžalyno" istorijos. Tik susigraibiau kiek žinių iš šventių leidinių.

"Atžalynas" įsteigtas 1971 m. Pradžioje — mažas branduolėlis. Laikui bėgant išaugo į vieną didžiųjų tautinių šokių ansamblių išeivijoje.

Ansamblio vadovės — Lilija Pacevičienė, Marytė Hurst, Daila Krivaitė, Vida Dovidaitytė, Danutė Gutauskienė, Vida Vitkunaitė ir Aldona Zander. Dar anksčiau mokytojai — Raimundas Turūta, Vida Tirilienė ir kt. Šokių muzikos srityje dirbo K. Deksnys, J. Kriškiūnienė, D. Pargauskaitė, M. Tarvydas, A. Vaičiūnas.

Tai senesni duomenys. Šiandien gal yra ir ansamblių išsijungusių ir naujų žmonių, bet už tai atsiprašau, nes neturėjau galimybės jų surasti.

Toronto "Atžalynas" apkeliauo Kanados ir JAV didesnes lietuvių kolonijas, davė šaunius koncertus. 1982 m. "Atžalynas" atstovavo ne tik lietuviams, buvo oficialus Kanados atstovas INATEL tarptautiniame festivalyje Portugalijoje. 1984 m. jis, kaip Kanados tautinių šokių vienetą, dalyvavo tarptautiniame suvažiavime Rattvike, Švedijoje, kur užsitaravo "entuziasistiškus" grupės vardą. 1986 m. ansamblis dalyvavo pasaulinio masto parodoje "EXPO 86" Vankuveryje. Šoko Ontario, Kanados ir "Plaza of Nations" scenose, koncertavo vietinei Lietuvių bendruomenei ir Kalgario lietuvių kolonijoje.

1989 m., Lietuvai laisvėjant, "Atžalynas" pakilo Lietuvos link. Ten, tėvų ir protėvių žemėje, rugpjūčio 15-30 d.d. koncertavo Vilniuje, Kaune, Panevėžyje, Palangoje, Anykščiuose. Ansamblio Lietuvoje globėjo Vilniaus technikos universiteto ansamblis "Vingis". Už tai atsidėkodamas "Atžalynas" pasisvečiuoti "Vingį" pakvietė Kanadon 1990 m. Minėdamas savo veiklos dvidešimtmetį 1991 m., "Atžalynas" vėl pakvietė "Vingį" į Kanadą ir drauge atšventė šią sukaktį.

Tai gi "Atžalynas" jaunatviskas, meniškai gerai pasiruošęs. Jo laukia ir Čikaga. Tūkstančiai žiūrovų ir jį pasveikins žygiuojant ir areng ir audringais plojimai padėkos ansambliui už gyvą veiklą Kanados žemėje.

Kanadiečiai, palydėkite visus savus šokėjus į šventę ne šimtais, bet tūkstančiais. Tai bus jiems pati geriausia padėka!

Tautinių šokių ansamblis "Atžalynas" Toronte, pasiruošęs dalyvauti Devintojo išeivijos lietuvių tautinių šokių šventėje Čikagoje 1992 m. liepos 5 d.

Naujoji ateivių banga

Pokalbis su Maryte Balaišyte, Lietuvių ateivių centro Toronte darbuotoja

LINA MOCKUTĖ

— Kada Lietuvių ateivių centras buvo įsteigtas, kas jį įsteigė ir kodėl?

— Šis centras buvo įsteigtas 1991 m. vasarą, o durys buvo atidarytos rugpjūčio pradžioje. V. Kulnys, Toronto Lietuvių namų visuomeninių reikalų tarnybos pirmininkas, priėjo prie manęs ir pakvietė šiame centre dirbti. Tuo metu jau buvo aišku, kad trečioji lietuvių ateivių banga jau kuriasi Kanadoje ir kad laikas konkrečiai pradėti spręsti jos problemas.

— Šiame centre lankosi daug žmonių?

— Kanadoje naujų lietuvių ateivių yra apie 200, o pas mane yra užsiregistravę per 80 žmonių. Du trečdaliu šio skaičiaus sudaro moterys, kurių amžiaus vidurkis yra tarp 35 ir 40 metų. Kad ateivių centras yra naudingas, sprendžiu iš to, jog vasario mėnesį naujiems ateiviams išsiunčia 50 anketų, kuriose žmonės labai teigiamai apie centrą atsiliepė, ypač tie, kurie neturi čia giminių ir niekur kitur negali kreiptis. Aš mėginu visiems jiems padėti pagal jų poreikius: padedu išpildyti įvairius prašymus, vertėjauju, teikiu jiems moralinę paramą, paaiškinu jiems apie Kanados įstatymus. Manau, kad ateiviams reikės labiau susirūpinti įdarbinimu. Naujai atvykę ateiviai pirmiausia rūpinasi išsikūrimu ir dokumentų sutvarkymu, kad galėtų pasilikti Kanadoje. Daug kas jų nemoka anglų kalbos, nemoka amato, kurį galėtų pritaikyti Kanadoje. Nebūna jiems lengva. Lietuvoje darbai buvo užtikrinti, o čia reikia patiems susirasti. Jiems pvz. rašyti "resumė" yra naujas dalykas.

— Kokie yra senesnių ateivių atsiliepimai apie šį centrą?

Atsiliepimai yra įvairūs. Aš buvau nusteibinta, kad yra nemažai tokių, kurie neigiamai žiūri į šį centrą. Senesnieji ateiviai su nepasitikėjimu žiūri į naujuosius. Jiems nepatinka, kad jie čia atvažiavo geresnio gyvenimo ieškoti. Esą jie turėjo pasilikti Lietuvoje ir prisidėti prie jos atstatymo. Jie pamiršta, kad žmonės, kaip ir jie patys, visuomet siekia geresnio gyvenimo. Mes, kaip lietuviai, turėtume padėti visiems tautiečiams, kurie prašo mūsų pagalbos, ne tik Lietuvoje gyvenantiems. Yra lietuvių, kurie vargsta Kanadoje.

— Kokia yra Kanados vyriausybės laikysena šio centro ir naujų ateivių atžvilgiu?

— Prašėme finansinės paramos iš Kanados federacinės valdžios, tačiau jos negavome, nes mūsų centras per mažas. Dabar tvarkome dokumentus, kad šis ateivių centras būtų oficialiai inkorporuotas. Tada būtų lengviau gauti paramos. Daugelis ateivių jaučia, kad Kanados valdžia nepalankiai žiūri į ateivius iš Rytų Europos, ypač į tuos iš buvusios Sovietų Sąjungos. Atrodo, Kanados vyriausybė nori jų atsikratyti. Imigracijos procesas ilgas, brangiai kainuoja, labai varginantis. Nuo 1990 m. rugpjūčio 31 d. naujieji ateiviai iš Lietuvos nebegali Kanadoje pasilikti kaip pabėgėliai (refugees), nes Kanada pripažino nepriklausomą Lietuvos valstybę. Tad darosi vis sunkiau pasilikti Kanadoje.

— Ar galime kaip nors palengvinti jų išsikūrimą?

— Mes galime daug kuo pagelbėti: padėti užpildyti anketas-prašymus bei išvesti reikalingus tekstus; padėti jiems įsikurti, pvz. atiduoti nereikalingus baldus, paieškoti darbų, parodyti nuosirdumą, paskatinti įsijungti į vietinę lietuvių veiklą. Dauguma naujų ateivių yra užaugę ateistinėje aplinkoje, nėra linkę eiti į pamaldas. Užtat reikia juos pritaikyti kitokiais būdais. Jų įnašas mus labai praturtintų, ypač kultūrinio atžvilgiu. Mes turėtume sudaryti jiems progą išreikšti savo lietuvišką tapatybę. Pvz. viena mergaitė pareiškė norą redaguoti naujųjų ateivių jaunimo laikraštį. Kita norėtų turėti naujųjų ateivių kampelį, kuriame jie galėtų pasikaityti lietuviškus laikraščius, klausytis lietuviškos muzikos, kartu pabendrauti, kad gėrimas nebūtų jų vienintelis atsipalaidavimo būdas.

— Kokie yra pagrindiniai skirtumai tarp jų ir senesnių ateivių?

— Pagrindinis skirtumas yra tas, kad mes užaugome demokratijoje, laisvoje sistemoje, pastovioje visuomenėje, kur laisvas galvojimas nebuvo persekiojamas. Naujieji ateiviai yra atvykę iš labai suvaržytos komunistinės visuomenės. Visus skirtumus tarp jų ir mūsų galime suskirstyti į 4 grupes.

1. Ekonominiai skirtumai. Pas mus yra aukštesnis gyvenimo lygis ir skirtinga darbo etika. Čia tie, kurie dirba su atsidėjimu, gali susitaupyti pinigų, gali planuoti ateitį, tačiau kartu su šia sistema ateina didesnė įtampa bei atsakomybė. Lietuvoje visur buvo eilės; žmogus ten dirbdamas sąžiningai, negalėjo pragyventi. Jis todėl jautėsi nusiklaustas, siekė kuo greičiau praturtėti nesąžiningais būdais. Ten neieškojo nei daug galvoti, nei sunkiai dirbti; baigęs mokslo iš karto gaudavo darbą. Lietuvoje ne viskas buvo pagrįsta pinigais: keleta man minėjo, kad Lietuvoje jautė daugiau dvasingumo, negu Kanadoje. Čia jaunimas turi daug daugiau galimybių įsikurti, jų ekonominė ateitis šviesesnė. Lietuvoje žmonės turi kovoti už kiekvieną smulkmeną.

2. Politiniai skirtumai. Kanada yra daug toliau pažengusi, negu Lietuva. Čia yra daugiau pastovumo. Tačiau sudėtingo biurokratizmo dėka ateiviai iš Rytų Europos jaučiasi kaip II-III klasės gyventojai.

3. Kultūriniai skirtumai. Lietuvos kultūra europietiška, o Kanados — amerikietiška, t.y. ten kultūra intelektualinė, o čia — materialinė.

4. Visuomeniniai skirtumai. Naujieji ateiviai patiria sunkumų su senesniais ateiviais. Jie patiria iš jų dirbtines draugystes, nepasitikėjimą, nesupratimą. Jie taip pat kartais jaučia, kad jie jų čia nenori. Naujai atvykęs jaunimas iš Lietuvos sako, kad Kanados jaunimas yra kitoks, skirtingi interesai, turi savo draugų būrį. Kanados jaunimas nebendravauja su jaunimu iš Lietuvos, nes nesijaučia patogiai: jo lietuvių kalba silpnesnė, be to, jie labai užsiėmę. Lietuviai jaučia, kad Kanados jaunimas mažiau subrendęs ir labiau egoistiškas. Lietuvoje šeimos yra glaudesnės: ryšiai tarp tėvų, brolių bei seserų, vyrų ir žmonių yra artimesni.

Jei mes nesistengsime įjungti naujų ateivių į savo veiklą, juos prarasime. Mes taip pat prarasime kelią į gilesnį savo tautos pažinimą. Juk visi esame lietuviai. Kodėl tad negalime dirbti kartu bei puoselėti tą kultūrą, kurią darosi vis sunkiau ir sunkiau išlaikyti ir kuri mums visiems teikia savitą tapatybę? Vienos naujos ateivės žodžiais tariant:

skirtumai tarp jų ir senesnių ateivių?

— Kokie pobūdžio darbą tu atlieki? Kiek laiko visa tai užima?

— Aš savo klientams padedu sutvarkyti prašymus, teikiu jiems reikalingą informaciją, nuvykstu su jais į Kanados imigracijos bei įdarbinimo centrus. Kiekvienas atvejis būna skirtingas, nes kiekvieno problemos kitokios. Pvz. reikia padėti kam nors užsiregistruoti mokykloje arba nurodyti sportavimo galimybes jaunimui, paaiškinti kaip telefoną prijungti... Spalio mėnesį pradėjome anglų kalbos pamokas kiekvieną rytą Prisikėlimo parapijos patalpose. Stengiamės sužinoti jų poreikius. Pagrindiniai ateivių poreikiai yra šie:

1. Gauti leidimą pasilikti Kanadoje. Tai pats didžiausias rūpestis. 2. Gauti darbo leidimą ir įsidarbinti. 3. Daug kas skundžiasi vienišumu. Jiems sunku priprasti prie naujos sistemos, išgyvena trintį su senaisiais ateiviais, prašo ypač moralinės, o ne materialinės paramos. 4. Ateivių centro darbo valandos penktadieniais nuo 9 v.r. iki 5 v.p.p. Toronto Lietuvių namuose. Žmonės dažnai man skambina į namus. Susitarę važiuojam į įvairias įstaigas. Kiekvieną savaitę būna kitaip. Aš kartais ateiviams atiduodu 20 valandų per savaitę.

— Kodėl naujieji ateiviai čia atvyko?

— Jų siekia: susijungti su savo šeimomis, pamatyti kitą pasaulio šalį, dirbti, užsidirbti pinigų, patirti kitokią gyvenimo būdą, patirti gyvenimą laisvajame pasaulyje, studijuoti, pradėti naują gyvenimą, gastroluoti, skleisti savo lietuvišką kultūrą.

— Kodėl tiek mažai naujų ateivių įsijungia į mūsų veiklą? Ką mes turėtume daryti šioje srityje?

— Vieni skundžiasi, kad senesnieji ateiviai nenori su jais bendrauti, kiti užsiėmę savo reikalais bei rūpesčiais. Mes galime juos įtraukti veiklon per draugystę, pasidalindami su jais savo mintimis, patirtimi, išklaudydami vieni kitų, pakviessdami juos bendrauti su mumis. Jie laukia lietuviškos šilumos.

— Ar galime kaip nors palengvinti jų išsikūrimą?

— Mes galime daug kuo pagelbėti: padėti užpildyti anketas-prašymus bei išvesti reikalingus tekstus; padėti jiems įsikurti, pvz. atiduoti nereikalingus baldus, paieškoti darbų, parodyti nuosirdumą, paskatinti įsijungti į vietinę lietuvių veiklą. Dauguma naujų ateivių yra užaugę ateistinėje aplinkoje, nėra linkę eiti į pamaldas. Užtat reikia juos pritaikyti kitokiais būdais. Jų įnašas mus labai praturtintų, ypač kultūrinio atžvilgiu. Mes turėtume sudaryti jiems progą išreikšti savo lietuvišką tapatybę. Pvz. viena mergaitė pareiškė norą redaguoti naujųjų ateivių jaunimo laikraštį. Kita norėtų turėti naujųjų ateivių kampelį, kuriame jie galėtų pasikaityti lietuviškus laikraščius, klausytis lietuviškos muzikos, kartu pabendrauti, kad gėrimas nebūtų jų vienintelis atsipalaidavimo būdas.

— Kokie yra pagrindiniai skirtumai tarp jų ir senesnių ateivių?

— Pagrindinis skirtumas yra tas, kad mes užaugome demokratijoje, laisvoje sistemoje, pastovioje visuomenėje, kur laisvas galvojimas nebuvo persekiojamas. Naujieji ateiviai yra atvykę iš labai suvaržytos komunistinės visuomenės. Visus skirtumus tarp jų ir mūsų galime suskirstyti į 4 grupes.

1. Ekonominiai skirtumai. Pas mus yra aukštesnis gyvenimo lygis ir skirtinga darbo etika. Čia tie, kurie dirba su atsidėjimu, gali susitaupyti pinigų, gali planuoti ateitį, tačiau kartu su šia sistema ateina didesnė įtampa bei atsakomybė. Lietuvoje visur buvo eilės; žmogus ten dirbdamas sąžiningai, negalėjo pragyventi. Jis todėl jautėsi nusiklaustas, siekė kuo greičiau praturtėti nesąžiningais būdais. Ten neieškojo nei daug galvoti, nei sunkiai dirbti; baigęs mokslo iš karto gaudavo darbą. Lietuvoje ne viskas buvo pagrįsta pinigais: keleta man minėjo, kad Lietuvoje jautė daugiau dvasingumo, negu Kanadoje. Čia jaunimas turi daug daugiau galimybių įsikurti, jų ekonominė ateitis šviesesnė. Lietuvoje žmonės turi kovoti už kiekvieną smulkmeną.

2. Politiniai skirtumai. Kanada yra daug toliau pažengusi, negu Lietuva. Čia yra daugiau pastovumo. Tačiau sudėtingo biurokratizmo dėka ateiviai iš Rytų Europos jaučiasi kaip II-III klasės gyventojai.

3. Kultūriniai skirtumai. Lietuvos kultūra europietiška, o Kanados — amerikietiška, t.y. ten kultūra intelektualinė, o čia — materialinė.

4. Visuomeniniai skirtumai. Naujieji ateiviai patiria sunkumų su senesniais ateiviais. Jie patiria iš jų dirbtines draugystes, nepasitikėjimą, nesupratimą. Jie taip pat kartais jaučia, kad jie jų čia nenori. Naujai atvykęs jaunimas iš Lietuvos sako, kad Kanados jaunimas yra kitoks, skirtingi interesai, turi savo draugų būrį. Kanados jaunimas nebendravauja su jaunimu iš Lietuvos, nes nesijaučia patogiai: jo lietuvių kalba silpnesnė, be to, jie labai užsiėmę. Lietuviai jaučia, kad Kanados jaunimas mažiau subrendęs ir labiau egoistiškas. Lietuvoje šeimos yra glaudesnės: ryšiai tarp tėvų, brolių bei seserų, vyrų ir žmonių yra artimesni.

Jei mes nesistengsime įjungti naujų ateivių į savo veiklą, juos prarasime. Mes taip pat prarasime kelią į gilesnį savo tautos pažinimą. Juk visi esame lietuviai. Kodėl tad negalime dirbti kartu bei puoselėti tą kultūrą, kurią darosi vis sunkiau ir sunkiau išlaikyti ir kuri mums visiems teikia savitą tapatybę? Vienos naujos ateivės žodžiais tariant:

Borsekas - sveikatos miestas

DR. VYTAUTAS MEŠKA

Beveik pačioje Rumunijos širdyje, rytinėje Transilvanijoje, iš seniai užgesusių vulkanų gelmių trykšta gausūs mineraliniai šaltiniai. Apaugę miškais kalnai, o tarp jų slėniai ir upės sudaro nepakartojamą vaizdą. Įstakose Olta ir Mureša upės išsiskiria ir varo savo vandenį skirtingomis kryptimis, tačiau jos vėl susitinka Dunajuje. Tai lyg simbolizuoja sveikatos sugrįžimą.

Iš viso Rumunijoje yra apie 160 balneoklimatinių kurortų. Trys iš jų — Borsekas, Sovata ir Tušnadas — savo gydomaisiais veiksniais ir medicininio poveikumu yra plačiai žinomi visame pasaulyje. Šie kurortai sudaro vadinamąjį "sveikatos trikampį", kuriame yra apie 15 kitų Rumunijos kurortų.

Borseko kurortas yra išsidėstęs Džurdžeuilų kalnyne papėdėje, 900 metrų aukštyje virš jūros lygio, gražioje pušynuose. Kurorte esamas mineralinis anglirūgštės vanduo naudojamas gėrimui, gydant skrandžio, kepenų, tulžies, pūslės ir žarnyno ligas. Jis padidina skrandžio sulčių sekreciją ir rūgštingumą, pagerina tulžies susidarymą, jos fizines savybes ir chemiškai sudėtį, skatina tulžies pūslės motorinę funkciją ir žarnyno veiklą. Borseko mineralinio vandens vonios efektyvios, gydant įvairias širdies kraujagyslių sistemos ligas. Vonių įtakoje padidėja širdies susitraukimų jėga, prailgėja diastolė, t. y. laiko tarpas tarp širdies susitraukimų (o tuo pačiu prailgėja ir širdies polsis), pagerėja širdies raumens medžiagų apykaitos procesai, sumažėja kraujotakumo, normalėja arterinis kraujospūdis, pagerėja centrinė ir periferinė kraujotaka. Jau 1770 m. "rūgštus" Borseko kurorto mineralinis vanduo moliniuose induose buvo gabenamas į Austrijos sostinę Vieną. Malonus šio vandens skonis, įvairi cheminė sudėtis ir plati gydomoji apimtis jau prieš du šimtmečius leido jį panaudoti įvairių ligų gydymui. Borseko mineralinis vanduo prilygsta garsiajam pasaulio kurortui — Prancūzijos Vichy ir Čekoslovakijos Karlovy-Vary vandenims.

Kitas nemažiau paveikus Borseko kurorto gydymasis veiksnys yra durpės, turinčios mineralinių medžiagų. Gydymų durpių procedūros (vietinės ir bendros aplikacijos ir specialiai paruoštos vonios) gerai padeda, gydant įvairias sąnarių ligas — reumatoidinį artritą, deformuojančią osteoartrozę, stuburo osteochondrozę, periferines nervų sistemos ligas (radikulitą, neuritą ir neuralgijas), o taip pat uždegimines bei distrofines raumėnų ir ginekologines ligas. Mineralinio vandens vonių ir gydymų durpių procedūros visada derinamos su gydomąja kūno kultūra.

Puikus Borseko kurorto gamtovaizdis veikia gydančiai. Vaikstant pušynais apaugusių kalnų takais, žiūrint į kalnų viršūnes ir klonius, klausantis kalnų upelių čiurlenimo, pagerėja bendras organizmo

Išsivija, klestėk, brangink savo tautos lobius. Tu išlikai kilni ir išdidi. (I.S.)

Junkimės, kad galėtume kuo ilgiau išlaikyti tą dalį savo tėviškės, kuri yra Kanadoje. Jeigu kas norėtų prisidėti ar paremti centrą, galite kreiptis į Marytę Balaišytę penktadieniais tel. 532-3312 arba kitomis dienomis tel. 533-9880.

— Kokie yra pagrindiniai skirtumai tarp jų ir senesnių ateivių?

— Pagrindinis skirtumas yra tas, kad mes užaugome demokratijoje, laisvoje sistemoje, pastovioje visuomenėje, kur laisvas galvojimas nebuvo persekiojamas. Naujieji ateiviai yra atvykę iš labai suvaržytos komunistinės visuomenės. Visus skirtumus tarp jų ir mūsų galime suskirstyti į 4 grupes.

1. Ekonominiai skirtumai. Pas mus yra aukštesnis gyvenimo lygis ir skirtinga darbo etika. Čia tie, kurie dirba su atsidėjimu, gali susitaupyti pinigų, gali planuoti ateitį, tačiau kartu su šia sistema ateina didesnė įtampa bei atsakomybė. Lietuvoje visur buvo eilės; žmogus ten dirbdamas sąžiningai, negalėjo pragyventi. Jis todėl jautėsi nusiklaustas, siekė kuo greičiau praturtėti nesąžiningais būdais. Ten neieškojo nei daug galvoti, nei sunkiai dirbti; baigęs mokslo iš karto gaudavo darbą. Lietuvoje ne viskas buvo pagrįsta pinigais: keleta man minėjo, kad Lietuvoje jautė daugiau dvasingumo, negu Kanadoje. Čia jaunimas turi daug daugiau galimybių įsikurti, jų ekonominė ateitis šviesesnė. Lietuvoje žmonės turi kovoti už kiekvieną smulkmeną.

2. Politiniai skirtumai. Kanada yra daug toliau pažengusi, negu Lietuva. Čia yra daugiau pastovumo. Tačiau sudėtingo biurokratizmo dėka ateiviai iš Rytų Europos jaučiasi kaip II-III klasės gyventojai.

3. Kultūriniai skirtumai. Lietuvos kultūra europietiška, o Kanados — amerikietiška, t.y. ten kultūra intelektualinė, o čia — materialinė.

4. Visuomeniniai skirtumai. Naujieji ateiviai patiria sunkumų su senesniais ateiviais. Jie patiria iš jų dirbtines draugystes, nepasitikėjimą, nesupratimą. Jie taip pat kartais jaučia, kad jie jų čia nenori. Naujai atvykęs jaunimas iš Lietuvos sako, kad Kanados jaunimas yra kitoks, skirtingi interesai, turi savo draugų būrį. Kanados jaunimas nebendravauja su jaunimu iš Lietuvos, nes nesijaučia patogiai: jo lietuvių kalba silpnesnė, be to, jie labai užsiėmę. Lietuviai jaučia, kad Kanados jaunimas mažiau subrendęs ir labiau egoistiškas. Lietuvoje šeimos yra glaudesnės: ryšiai tarp tėvų, brolių bei seserų, vyrų ir žmonių yra artimesni.

Jei mes nesistengsime įjungti naujų ateivių į savo veiklą, juos prarasime. Mes taip pat prarasime kelią į gilesnį savo tautos pažinimą. Juk visi esame lietuviai. Kodėl tad negalime dirbti kartu bei puoselėti tą kultūrą, kurią darosi vis sunkiau ir sunkiau išlaikyti ir kuri mums visiems teikia savitą tapatybę? Vienos naujos ateivės žodžiais tariant:

biotonusas, psichomotoriniai ryšiai, sumažėja neuroziniai ženklai. Tam padeda ir švarus, daug ozono turintis kurorto oras, kuris pasižymi organizmo funkcijoms naudingumu neigiamų bei teigiamų jonų santykiu.

Visos Borseko kurorto sanatorijos yra specializuotos, aprūpintos naujausia diagnostine bei gydomąja aparatūra. Kurorte daug sporto aikštelių, turistinių takų, kultūrinių įstaigų. Aplink esantieji kalnai — ideali vieta ekskursijoms. Vieno užgesusio vulkano krateryje, apie 1 km virš jūros lygio, yra įspūdingas Šventos Onos ežeras. Jo krantai, apaugę eglėmis, saugo veidrodinį vandens paviršių nuo vėjų. Sutemose, kai medžių šešėliai atspindi vandenyje, pagal senovės padavimą, iš ežero žiūri čia paskendusios merginos akys, panašios į neužmirštuoles. Daug įvairių ir gražių gamtos kampelių apie Borseką. Todėl čia pabuvoję liguoniai išsivys, ne tik su pagerėjusia sveikata, bet ir su naujais išpučiais, optimizmu, žvalia nuotaika.

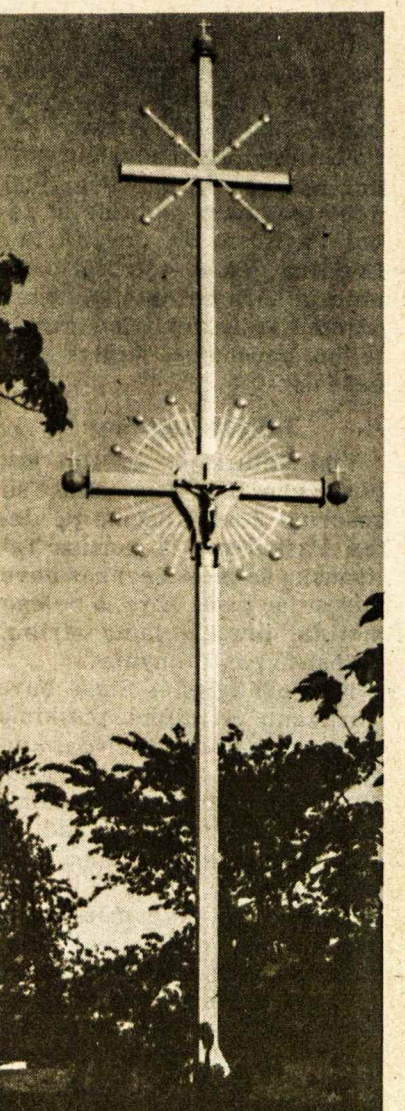
Kryžių kalnas Kanadoje

Petras Regina, gyvenantis Gananoke, Ont., yra suprojektavęs lietuviškų kryžių kalną netoli savo gyvenvietės. Jau pastatytas jo paties suprojektuotas kryžius prie 401 kelio, pravažiuojus Gananoke dešinėje pusėje pakelini iš Toronto į Montrealį. Jis yra skirtas paminėti sibiriniams tremimams, kurie prasidėjo Lietuvoje 1941 m. birželio mėnesį. Jis yra dvilios metrų aukščio ir matomas iš toli.

Ant to kalno numatyta pastatyti ir daugiau kryžių. Š. m. liepos pradžioje atvažiavo iš Lietuvos apie 10 liaudies meistrų, kurie padarys visą eilę lietuviško stiliaus kryžių bei kopyltulpių. Norintieji galės jų užsisakyti. Be to, numatyta surengti šio meno kursą.

Š. m. rugsėjo 13, sekmadienį, numatytas minėto kryžių kalno šventinimas, kurio apeigas atliks vyskupas ir kunigai, dalyvaujant daugeliui kvietinių svečių ir tautiečių.

Informacijų teirautis: "Nemunas", R.R.2 Gananoke, Ont. K7G 2V4. Tel. (613)-382-2331. Telefaksas (613)-342-1831. Inf.

LIETUVIŠKAS KRYŽIUS ant būsim

Pavasariška jaunimo šventė

Metinis torontiško "Gintaro" koncertas, kurio programą atliko 150 šokėjų ir apie 50 dainininkų

NIJOLĖ BENOTIENĖ

1992 m. gegužės 24 d. į Anapilio salę sugužėjo gausus būrys mūsų lietuviškos visuomenės. Kaip ir kiekvienais metais (nuo 1955 m. jau 37 kartą) "Gintaro" jaunimo ansamblis atliko savo sezono užbaigimo programą pavadinę "Oi, motinėle, svečiai atvažiuo". Tautiniais raštais papuošta salė, žiurovai susėdę prie pavasario gėlėmis kvepiančių stalų, tautiniais drabužiais pasipuošę šokėjai, muzikantai ir dainininkai. Visa tai sudarė ramią, šeimyninę nuotaiką.

Į sceną išėjusi programos pranešėja Ina Sungailienė raiškia tarsena pasveikino žiurovus, lyg dar kartą primindama, dėl ko mes vertinam šį

šokių ansamblį: "Nebeliko gintarų mūsų Lietuvėlėje, galinga Baltijos jūra išdalino juos. Gyvendami išseivijoje ir neturėdami Baltijos jūros krantų, esame labai laimingi turėdami gyvą "Gintarą", kuris daug brangesnis už bet kokią gintarinę sagę. Tai gyvi gintariniai karoliukai, tai mūsų vaikai ir vaikaičiai, tai mūsų didysis Toronto jaunimo ansamblis "GINTARAS"!"

Lyg išgirdusi mažųjų šokėjų šnabždesį "O, žiūrėk, kiek daug žiurovų susirinko", pranešėja užleisdama sceną "Gintaro" šokėjams. Vieni po kitų eina visos šokėjų grupės, grojant smagiais kapelos muzikai, skambant "Volungės" dainoms. Pradedama suktis lengvos šokėjų poros. Ištempę kaklus žiurovai

bando atrasti savo vaikus ar vaikaitus: "Žiūrėk, kiek jų čia daug!"

Jau šoka

Po choreografinio pasisveikinimo ir atidarymo pirmoje dalyje daugiausia vyravo vaikų ir jaunių grupės. Vienas kitą pakumščiudami, alkūne stumtelėdami, mažieji šokėčiai puikiai laikė lygiavimą, atsiminę visus žingsnelius ir posūkius, nežūrėjo į grindis ir kai kurie neužmiršo mokytojų sakymo "ŠYPSOKITĖS".

Pilni energijos į salės vidurį išsina jaunių grupė. Net sėdint ir bežiūrint į juos kojos trepsėti ima, kaip lengvai jie suka "Džukų polką", "Rugučius", "Žiogelį". Jeigu kapela dar būtų turėjusi geresnį įgarsinimą ir kaimišką būgną, kur trinktelėjus puodelis nuo stalo šoktelėtų, tai neabejoju pusę žiurovų būtų prisijungę prie taip lengvai, energingai šokančių "Gintaro" jaunių. Šioje grupėje jau aiškiai matėsi ir jautėsi "gintarietiškas" stilius, laikysena, lengvas žingsnelis, būdingas visiems, ypač vyresnių grupių šokėjams.

Galinga banga siūbulti "Volungės" choras: "Pradės aušrelė aušti, pradės gaidžiai giedoti". Į salę veržliu, greitu žingsneliu atsukba veteranų grupės šokėjai pačios vadovės Ritos Karasiejenės vedami. Pusė salėje sėdinčių dar kartą žvilgteli į programą, pasitikslingai, ar tikrai čia veteranų grupė. Pažiūrėjus į kai kurių šokėjų baltų plaukų sruogas gal ir pavadintum veteranais, bet pagal šokio lengvumą, nuotaiką, tempą tai tik prityrusių studentų grupė. Nereikia jiems eiti į jokiais "super fitness" grupes.

Po pertraukos

Po 15 min. pertraukos, kurios metu žiurovai vaišinosi kava, pyragais ir gėrimais iš ba-

ro, vakaro pranešėja Ina Sungailienė vėl visus sukviė antrai daliai. Šios dalies metu buvo atskleista visos koncerto programos tema "Oi, motinėle, svečiai atvažiuo".

Ateina laikas nuvysti žaliai rūtelei, ateina laikas tekėti ir tau, jauna mergele. Skambant dainai "Dar ne tavo valioj", studentų šokėjų grupė puikia vaidyba perteikia dainos mintį. Kaip trapų žiedelį augina motinos savo dukras ir, išdabiusios galveles, sukrovusios kraitelius, išleidžia jaunamartės į gyvenimo kelią. Tyliais, liūdnieis garsais skamba muzika paryškindama šokėjų judesiais ir vaidyba perteikiamą šokio "Sadutė" nuotaką. Žiurovai, nespėję gerai įsijausti į savo išgyventas panašias akimirkas, jau gerėjosi smagiu "Rezginėlės" atlikimu, kaip viesulas skriejančia "Šapnagių polka".

Duodami pailsėti žiurovų akims ir patiems šokėjams, visus užimdavo "Gintaro" muzikantai ir dainininkės, dainų pritarimams panaudodamos ne tik kapelos muziką, kankles, bet ir skudučius.

Smagus buvo jaunimėlio pasilinksminimas, matyt, gerai piršlelis supiršo, nes sveteliai visai nenuobodžiavo čia suvažiuavę. Paskutiniuosius šokius gintariečiai atliko su "Volungės" chor. Nors visi tie šokiai tradiciniai, į juos buvo įjungta daug naujų elementų, keliose vietose pakeistas choreografinis brėžinys, panaudotos vaizdinės priemonės – varpos, gėlės, juostos, rankšluosčiai. Ypač įspūdingai atrodė šokis "Kupolinis". Atrodo, atšvenčiaau Joninės lygiai kaip Lietuvoje, prie dainomis skambančių miškų, paparčio žiedo ieškojimo ir ligi aušros degančių laužų. Pirmą kartą gintariečiai, atlikdami "Kupolinį", panaudojo Miko Slapšio sukurtas

Tautinių šokių ir papročių jungties įspūdį sukūrė Toronto gintarietės metiniame savo koncerte. Nuotr. O. Burzdžiaus

ir pagamintas stebules. Salėje, užtemdžius šviesas, stebulės, laikomos šokėjų rankose, sužibo švieselėmis, primindamos Joninių naktį degančius laužus. Šokėjai nesiliovė šokti, o choris dainuoti: šoksim per naktelę...

Jau baigiasi

"Tykus buvo vakarėlis" visą įsiūžusią žiurovų ir šokėjų grupę ramino programos pranešėja Ina Sungailienė: "Ateina vakarėlis ir pas mus dabar. Turėtų būti liūdna, jeigu netikėtume, kad po vakarėlio vėl išauš rytas, o rytą Baltijos jūros pakrantės vėl rasim gintarų. Gal ne tokių gintarų, kur puošiamie savo kaklą, bet šių gyvų mūsų "gintarielių", kuriuos "Gintaro" vadovai dešimtmečiais sugebėjo išlaikyti ir visus sudėti į šią gražią šokio pykę". Atsiveikininimui ir baigmei salen suėjo visos šokėjų grupės: veteranai sustojo pakeltose rankose laikydami lini-

nias rankšluosčius, pro kuriuos vieni po kitų į salę suėjo vaikai, jaunimo ir studentų grupės šokėjai. Lėtu žingsneliu besisukdami, visi jie sustojo į margaspalvius tautinių drabužių raštus raibuliuojantį tulpės žiedą. Skambėjo "Volungės" atliekama rami liudies daina "Tykus buvo vakarėlis".

Dovanos vadovams

Kaip viesulu praužusiam "Gintaro" vakarui pagalvoji, kaip greit viskas praeina, o kiek darbo, kantrybės, kūrybos buvo įdėta, kol pirmasis mažųjų pasirodymas išaugo iki studentų grupės nuostabaus, meniškio šokio. Tėvų komiteto vardu Dalia Vladkienė pasveikino visus, susirinkusius į "Gintaro" metinę šventę, padėkojo visiems vadovams ir iškvietė juos į sceną, įteikdama jiems simbolines dovanas. Jas gavo: vaikų grupės mokytojos – A. Bubulienė, L. Kaminskienė, V. Tirilienė, jaunių grupės mokytoja R. Yčienė, "Gintaro" dainos grupės vadovė D. Viskontienė, liudies instrumentų ir kapelos vadovai – Teodoras Pabrėža ir Inga Pivoriūtė, "Volungės" vadovė D. Viskontienė, "Gintaro" ansamblio vadovai – Rita ir Juozas Karasiejai.

Suburtomis įgėjomis

Pirmą kartą Toronte su "Gintaro" ansambliu dalyvavo "Volungės" choras, darniais balsais, liaudiškomis melodijomis pajavirinęs visą programą. Nesuklysiu sakydama, kad tokiame junginy mes turime pačius pajėgiausius Toronto lietuvių visuomenės menines įgėjas ir daugybę nuopelnų turinčius vadovus – D. Viskontienę ir R. J. Karasiejus. Tokių meninių įgėjų derinys idealus pasirinkimas būtų mūsų jaunimui ir toliau tęsti savo kultūrinę veiklą. Pavargai šokti, eik dainuoti; nenori dainuoti, eik groti į kapelą ar liudies instrumentų grupę; nepatinka tai, išijunk į tėvų komitetą. Šiame sambūryje visos šios grupės veikia pilnu pajėgumu, vadovaujamos prityrusių, gabių ir talentingų vadovų. Tokiu būdu būtų išlaikomas naujas prieauglis šokio, muzikos ir dainos vienetuose.

Knygų rišykla
"SAMOGITIA" meniška įrašų knygas bei žurnalus.
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (416) 625-2412

Partizaninių kovų aidai

Sustok prie akmens

ANTANINA GARMUTĖ

Buvo ankstyvas pavasaris. Per lygius laukus už Raseinių ramių tekėjo išnėsusį ledus Šaltuona. Pamiške upės link ant juodo, besiplaistandčiais karčiais žirgo, skriejo šviesia-plaukė mergaitė. Ji nešė iš Paupio būrio partizanų žinias ir Balandinės mišką. Prajojusi upę, trumpam stabtelėjo: labai ištvinusi, ką daryti? Per Eržvilką neįsisi – sribai pažinojo ją kaip nuluptą. Mergina užsikėlė kojas ant balno ir truktėlėjo pavadžius. Arklys pernešė per upe.

Tališauskų šeima

Visi keturi jos broliai jau buvo žuvę. Dabar jos – Stasė su seserimi Zosė – užėmė jų vietas. Paskutinės iš gausios Tališauskų šeimos. Tėvukas buvo miręs dar prieš karą, o bejęję motina, persekiojama sribų, slapstėsi pas kaimynus.

Nuo paauglystės Stasė buvo partizanų ryšininkė, patikima brolių pagalbininkė. Ne iš karto ji užsėdo ant arklio. Ilgai ją greitos kojos pamiškėmis nešiojo, kol įsitikino, kad tokie maratonai ne jaunos mergaitės įgėjomis.

Tališauskai gyveno Jurbarko apskrityje, Eržvilko valsčiaus Fermų kaime. Paupinės miško pakraštyje stovėjo jų graži, sodų apsupta sodyba. Tėvai valdė 17 hektarų derlingos žemės. Šeimos galva – pavyzdingas, darbštus ūkininkas, negėrė ir nerūkė, gerai sugyveno su kaimynais. Mirė apyjaunis, palikęs našlę su 6 vaikais.

Vyriausias, Bronius Tališauskas (g. 1916), jau vokiečių okupacijos metais įsijungė į pasipriešinimo judėjimą. Įsigijo radijo siųstuvą. Jis buvo tarnavęs puskarininkiu nepriklausomos Lietuvos kariuomenės Tauragės pulke. Vokiečių metais baigė Marijampolės puskarininkio mokyklą, įstojo į generolo Plechavičiaus savisaugos dalinius ir ruošėsi ginti Lietuvą nuo bolševikų. Dirbo pieno separavimo punkte. Jam talkino trys jaunesni broliai: Jonas (g. 1919), Stepo-

nas (g. 1922) ir Vytautas (g. 1923). Jaunesnieji broliai turėjo gerus balsus ir mėgo dainuoti. Jokia talka neapsiejo be jų, o kaimynai sakydavo: "Jei ateis Tališauskai, tai bus patalkys; o jei ne – tai ne!". Ir Šaltuonos bangos nešė jų dainų posmus:

*Kur lygūs laukai –
Snaudžia tamstis miškai...*

Pateko į priešų rankas

Deja, nei broliai, nei miškai ilgai "snausti" negalėjo. Jau 1944-aisiais, pirmąją okupacijos rudenį, vyriausias – Bronius su ginklu pasitraukė į mišką. Pasirinko "Grigo" slapyvardį. Kai buvo suimtas pirmasis būrio vadas "Raila", Bronius Tališauskas tapo Paupio partizanų būrio vadu. 1944 m. žiemą, prieš Kalėdų šventes, šis būrys jauėjo sturmuoti Eržvilko.

Vytukas, jauniausias Staselės brolis, mokėsi Eržvilko gimnazijos paskutinėje klasėje. Žuvo paskutinę 1944 m. gruodžio dieną, dar nė ginklo neįspėjęs išgyti. Vienos dienos partizanas...

— Aš ryt į mokyklą neisiu, – perspėjo klasės draugą. – Mane, kaip ryšininką, jau seka. Naujųjų metų sutikime nebūsiu.

Vaikinas grįžo į namus. Visur vyko kratos ir jaunų vyrų gaudynės. Stribai ir enkavedistai užplūdo jų sodybą. Buvęs namuose Bronius pasislėpė šieno. O Steponas su Vytuku, kaimynai Narbutas ir Krūmaitis nutarė slėptis kitame kaime. Rutkiškėse užėjo pas Mankų. Pamatė, kad sodybą supa enkavedistai. Į vidų įėjo vienas kareivis. Krūmaitis išsuko jam ginklą iš rankų, o kiti vyrai leidosi bėgti. Į juos atidengė ugnį. Narbutą iškart nušovė, Vytukui sužeidė kojas. Stepui su Krūmaitiu pavyko pasislėpti miške. Stepas su peršauta kepure, nugramdyta galvos oda, baltas kaip popierius atbėgo pas gimines. Vytukas dar šaukė: "Broli, nepalik!" Bet nepalikti – reikėdži žūti kartu. Broliai pasitarė ir priėmė spąstą.

Staselė pasakoja: — Jį ir Narbutą lavoną paliko prie Mankų sodybos. Jur-

barkietė, žydų tautybės čekistė, paprašė sribus, kad leistų jai išbandyti rankos taiklumą. Leido. Jaunam vaikinui, kurį varėsi, suėmė, liepė atnešti ir pasodinti taikinį ant apkaso krašto. Vytukas, supratęs, kas jo laukia, užsidengė ranka akis. Paskui prie akių pakėlė švarko skverną. Čekistė vieną automato seriją paleido į krūtinę, kitą į galvą.

Tai papasakojo jį atnešęs vaikas. Jam liepė ir užkast. Vytukas buvo labai aukštas – netilpo į apkasą. Atnešė kirvį ir liepė nukirsti kojas. Ant rankos piršto buvo mergaitės dovanotas žiedelis. Išakė nukirsti pirštus. Vieną koją suimtas nukirto. Paskui numetė kirvį: "Negaliu! Šaudykite ir mane, aš daugiau nekaposiu!"

Vytuko ir Narbuto kūnus apvertė šiaudais, pagaliais ir paliko. Sesuo Zosė buvo pas kaimynus, girdėjo šaudymus. Atėjo žinia, kad brolį nušovė. Atbėgo ir viską pamatė. Kaip pasakyt mamai?

Išvaikytos laidotuvės

Seserysėjo visur – ir į Saugumą, ir pas sribus, prašydamos, kad leistų palaidoti brolį. Po kaimą vaikščiojo pažįstamas saugumietis Ridzius.

— Stasy, padėk! – kreipėsi į jį.

— Reikės, reikės... – pažadėjo saugumietis ir, eidamas į Eržvilką, mintyse kūrė laidotuvių scenarijų. "Bus neblogai,

susirinks daug jaunimo, daug vyrų..."

O namuose motina, išverkusi asarąs, pasakė: — Vaikai, parsivežkim kartu ir Narbutuką. Jie kartu žuvo – kartu ir palaidokim. Kaip jį vargšą palikt?

Buvo gautas sovietų valdžios leidimas laidoti Eržvilko kapinėse. Abu vyrus pašarvojo Tališauskų namuose.

Toli skambėjo Eržvilko šventovės varpai.

Buvo pirmoji savaitė po Naujųjų metų. Plikledis. Virš slidų kelio, plačiais apsnigtais laukais ir pamiškėmis, aidėjo ir aidėjo varpai. Jie skambėjo visą paskutinę Vytuko kelionę, visus septynis kilometrus nuo namų iki amžino poilsio vietos.

Laidotuvėse dalyvavo apie 150 žmonių. Moterys, seneliai, vaikai, mokiniai. Eisenoje – nė vieno jauno vyro. Jie slapstėsi, neina į viešumą. Dveji raitai, pakinkyti po 4 arklius, padėjo iš namų.

Verkia žmonės, gaudžia varinės varpų širdys.

Eisena atvyko iki Akmenos upelio. Staiga kažkas įvyko. Išvyravo mirtina tyla. "Kodėl nutilo varpai?" – gąsčiojosi žmonės. Varpų tyla pranašavo atlydą.

Audėdėjo į Eržvilką. Čia juos ir užgriuvo audra. Stribų gaudžia apsupo laidotuvių eisena.

— Laidoti negalima! – rėkia stribai. — Atgal! Atgal! — šaukia

Pas buvusią partizanų ryšininkę Raseiniuose STASĖ TALIAŠAUSKAITE-ZELNIENĘ atsilankė viešnia iš JAV VALERIJA GIRNIUVIENĖ 1991 m. Nuotr. A. Garmutės

JAV LB KRAŠTO VALDYBA ir LIETUVOS PARLAMENTAS

kviečia

IŠEIVIJOS LIETUVIUS Į STUDIJŲ SAVAITĘ

"LIETUVA - IŠEIVIJA"

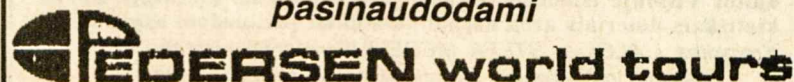
Ryšiai ir neišnaudotos galimybės Birštone
1992 rugpjūčio 16-23

Programa: aktualios paskaitos, susitikimai su valdžios pareigūnais, įvairios ekskursijos ir daugiau.

Kaina: kelionė, nakvynė su maistu ir transportu bei registracijos mokesčiu – \$1430 JAV.

Skubiai registruokitės, skambinant LB būstinė 1-215-739-9353 arba Ingrida Bublienė 1-216-486-8692

Susipažinkime iš arčiau su Baltijos šalimis pasinaudodami

savaitiniais skrydžiais iš TORONTO į

VILNIŲ, LIETUVĄ -

centrinę Baltijos kraštų dalį, jungiančią Taliną, Rygą, Lvovą/Ivano-Frankovską.

Ypatinga pasiūla

Naujovė – B 757 tiesioginis skrydis

Kaina nuo \$1149 + mokesčiai

Išskrendame iš Toronto pirmadieniais

birželio 29 arba liepos 6

Į šią kainą įeina vienos nakties nakvynė bei pusryčiai Kopenhagoje ir nemokamas įėjimas į pasaulinio garso TIVOLI

STERLING AIRWAYS / LITHUANIAN AIRLINES

Vasaros metu savaitiniai skrydžiai –

į **Kalgarį ir Vankuverio.**

Informaciją reikalu skambinti

tel. (416) 882-5470.

Dėl rezervacijų kreipkitės į savo kelionių agentūras.

Pakeliauti ir pagrybauti

Dailininkų – Rimo Paulionio ir Stepono Šetkaus parodą aplankius

Anapilio moterų būrelis, tęsdamas kasmetinę kultūrinę tradiciją, pavasarinio kapinių lankymo dieną (gegužės 31) sudarė progą aplankyti ir įdomią parodą, kurioje su savo tapybos bei akvarelės darbais šiemet pasirodė Rimas Paulionis ir Steponas Šetkus.

Pirmas įspūdis – nieko prasižiandžio ar „trenkiančio“. Viskas ramu, vienoda; paveikslai nedideli, o kai kurie net kaip trupinėliai plačioje Anapilio parodų salės sienoje. Eini aplinkui vieną kartą. Eini antrą. Sustoji prie kiekvieno darbo – stebi, ieškai, mąstai kodėl taip, o ne kitaip. Prie kai kurių lauki, kad linijos ir spalvos aiškiau prakalbėtų, nuosirdžiau paaiškintų, padėtų suprasti abstraktais vadinamą spalvų mišinį. Bet tokių darbų žiūrovų džiaugsmui nebuvo daug.

Rimas Paulionis užimtoje savo sienoje išskleidė mišką su

VYTAUTAS KASTYTIS

Akmeninis krantas

Tarp akmenų
Širdis neturi vietos
Gyventi ir mylėti.
Tyriausieji jausmai
Į akmenis atbunka...

Naktis fiorde

Tiek žiburių
Iš žemės, iš dangaus ir jūros
Į mūsų laivą žiūri:

Pakrantės akmenys,
Vidurnaktį staiga atgiję,
Sušvito degančiom žarijom...

Kristiansandas, Norvegija
1945 m. spalio 28 d.

“Smėlio klavyrai” dusliai nuskambėjo...

LAIMA B. KURPIENĖ

“Harbourfront” — Toronto kvartalas miesto centre, Ontario ežero pakrantėje, mėgstamas ir vietinių gyventojų, ir turistų. Čia gražus pasi-vaikščiojimas prie ežero, aištelės su suoliukais poilsui, gausu meno galerijų, restoranų, krautuvėlių, parduvinėjančių rankdarbius, antikvinius daiktus. Čia yra ir keli nedideli teatrai. Per ištisus metus “Harbourfronte” daug kultūrinės veiklos. Pasirodo eksperimentiniai šokių vienetai, avangardinio teatro spektakliai. Skaito iš savo kūrybos gerai ir mažiau žinomi rašytojai bei poetai. Veikla ypač pagyvėja atšilus orui. Šiemet vasarinis sezonas pradėtas tarp tautinių teatro festivalių “Festival of Theater for the New World” birželio 5-20 d.d. Dalyvauja 8 tautos, tarp jų ir Lietuva.

Lietuvai atstovavo Kauno valstybinis dramos teatras — gan didelė jo artistų grupė. Pjesę “Smėlio klavyrai”, parašytą Aušros-Marijos J. Sluckaitės, remiantis J. Bobrovskio romanu “Lietuviški fortepijonai”, režisavo Jonas Jurašas. Pagrindinius vaidmenis atliko Jūratė Onaitytė, Rūta Staliūnaitė, Liubomiras Laucevičius, Viktoras Valašinas, Petras Venslovas.

Pjesės turinys sukosi apie muziko ir libretisto pastangas parašyti operą apie poeto Donelaičio gyvenimą. Kelionėje per Mažąją Lietuvą (programoje išverstą Small Lithuania) 1936 m. jie susiduria ne tik su įvairiais to laiko žmonėmis, bet ir su pačiu Donelaičiu ir jo žmona Anna-Regina. Idėja visai panaši į kelių siužetų bei epochų pyne Vlodo Kukulo ir Rimo Tumino pjesėje “Čia nebuv mirties”, prieš dvejus metus Toronto “Harbourfront’an” atvežtą Mažosios Vilniaus teatro.

Ilgose scenoje pripilta smėlio, už jo — eilė langų. Įeinant publikai į teatrą, smėlis jau kasinėjamas “archeologų”. Pagal paaiškinimą programoje, smėlis “simbolizuoja laiką, begalybę, nuolatinis gamtos elementus”. Bėgančio smėlio garsas dažnai girdimas ir scenom besikeičiant. Veikėjų apranga niūrių spalvų, labai paprasta. Protarpiais pasigirsta “New Age” tipo muzika, liaudies dainų, giesmių motyvai.

Pats veiklas tai eilė trumpų vinječių, vykstančių įvairiose ilgos scenos vietose. Dvi valandas trukusiam spektakli (be pertraukos) lauki kokios nors to sceninės veiklos kris-

grybais. Sakytum, sukarpė vieną didžiulį paveikslą į 17 atskirų gabalų ir gabalėlių, įrėmimo ir pakabino. Nedažnas toks rodinių vientisumas, neatskiriama giminytė. Bet apžiūri ne visumą, o kiekvieną atskirai. Linijų grakštumas, lengvumas. Šviesu, linksma. Net ir šešėliai plonyčiai kaip voratinklio driekėnos. Kruopštus, stačiai filatelistiškas kantrybės padariny — tas linijų ir spalvų išrankiojimas miniatiūrose. Žiūrovą verčia galvoti apie kūrėją, kuris sugeba nesiblaškyti ir bando save išsakyti labai ribotoje teritorijoje. Šitas savaimingumas Paulionį išskiria iš kitų panašios tematikos dailininkų.

Kitą sieną užėmęs Steponas Šetkus. Kontrastinga Paulionio grybams. Čia jau, rodos, mini sunkų Lietuvos molį, keliaudamas vieškeliu į Panevėžį. Visur Lietuva, ne dabartinė, buvusi, palikta ir per pusimtį metų sapnuota. “Prie Panevėžio”, “Nuo Džiugo kalno”, į kaimo “ulyčią” isirėmusi šviesiom langinėm trobelė. Visi paveikslai (jų 20) vienodo dydžio. Spalvos iš po platesnio teptuko sunkios, sodrios, tamsokos. Bet jos gyvos, kaip gyvas gilaus šulinio vanduo. Įdomiausia, kad ir negiminingos artimai glaudžiasi, o kai susilieja, atsiskleidžia nelauktas niuansas. Peizažo “fotografij” perteikimą užgožia laisvų spalvų pluoštai, lyg tam, kad reginio atskleidimas “eitų su gyvenimu”, apsilviktų kūrybinio drabužėliu.

Parodą aplankė nemažai žmonių. Kai kurie įsigijo šių dailininkų darbų, kurių kainos nebuvo aukštos.

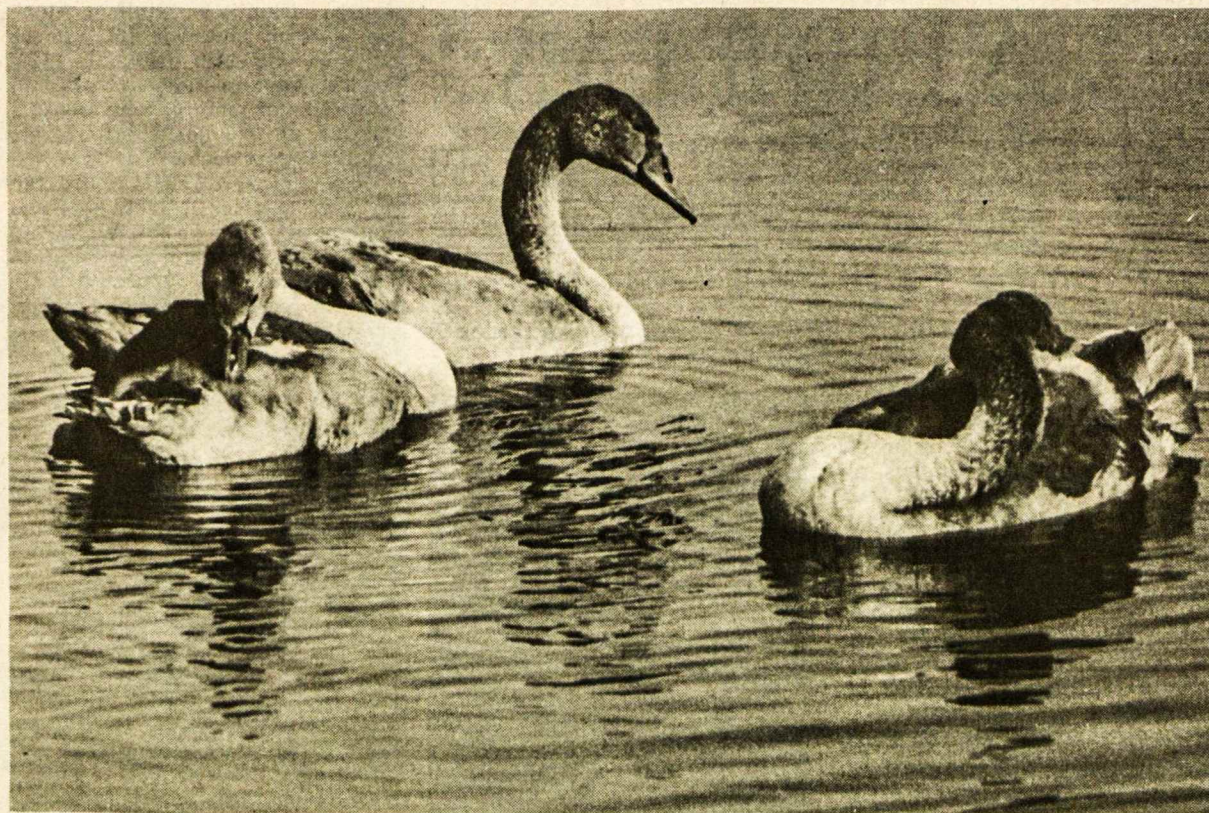
Č. Senkevičius

talizacijos. Deja, nesulauki. Vientisumo nėra, nors dažnai kas nors dedasi net keliose scenos vietose. Pagrindiniai aktoriai vaidina po kelis vaidmenis — nevisad aišku, kada jie pasikeičia į koki “iškūnijimą”. Trūksta dramatinės įtampos, įjungiančios žiūrovą į spektaklį. Labai daug scenoje judėjimo — aktoriai įeina ir išeina pro langus, voliojami po smėlį, “iškasami” iš smėlio, barstomi smėliu, pavožiami po lenta, karts nuo karto visi deklamuoja lyg klasiškos graikų dramos choras, bet visa tai neišryškina Donelaičio šakotos asmenybės, jo itin produktingo gyvenimo, neapšviečia operos kūrybos proceso, nepaliečia žiūrovo jausmų bei širdies. Parafrazuojant Šekspyrą, geras veiklas yra svarbiausias teatro elementas. Ta tiesa galioja ir šiandien!

Turbūt per daug yra norėti moderniam veikale rasti užuomazgą, intrigą, kulminacijos tašką, atomazgą, bet vis dėlto būtų gera jame matyti kokią nors prasmę. Parafrazuojant Šekspyrą, geras veiklas yra svarbiausias teatro elementas. Ta tiesa galioja ir šiandien!

Vaidas iš pjesės “SMĖLIO KLAIVYRAI”, vaidintos Kauno dramos teatro aktorių Harbourfront'o teatre Toronte

Gulbės ramiuose Lietuvos vandenyse, kurie dabar nesiderina su neramiais politiniais vandenimis

Nuotr. Alf. Laučkos

Kodėl tu keliauji?

Šventojo Rašto žinovo kelionės, ieškojusios apaštalo Pauliaus veiklos pėdsakų

Antanas Rubšys, kunigas ir profesorius, ėjo ir tebeina per Šventraščio pasaulį, žinodamas, skaitydamas ir jausdamas.

Ir šioje knygoje “Šventojo Rašto kraštuose” jis mus tuo pačiu savu būdu veda šv. Pauliaus pėdsakais Italijoje, Kipre, Kretoje ir Maltoje. Jo laivui vingiuojant per Kikladų salyną, skaitytojas gali vaizdžiai pergyventi graikų kultūros ištakas ir šios kultūros žuvimą gamtos katastrofoje.

Mes turime savo kalboje aiškesnę knygą apie mūsų profesorių bei rašytojų keliones dar prieš bolševikų tvaną. Kiek aš prisimenu, ne vienas anų autorių nekėlė klausimo, kodėl jis keliauja. Ypatingai “Šventosios žemės” ir “šventųjų” miestų lankytojams buvo savaime suprantama: šalia natūralaus smalsumo, jie norėjo sau ir skaitytojui “įrodyti”, kad tai, ką tikime, yra tikrovė.

Šioje Antano Rubšio ir kitose jo knygose jaučiamas kitas rūpestis. Šis rūpestis girdisi Romoje, Švento Kazimiero kolegijoje pokalbyje pusryčių metu. “Kodėl tu keliauji?” klausia jį draugai. Autorius atsakymas bando įvesti į šventąjį Raštą žmogiškąjį pradą. Šį žmogiškąjį pradą jis norįs pažinti keliaudamas. Pokalbyje apie santykį tarp istorijos, kultūros, gamtovaizdžio ir Dievo Žodžio autorius jaučia, kad jo pokalbio dalyviai bijo ir vengia žmogiškojo prado šv. Rašte — įkvėpėjo Dievo knygoje (psl. 178.) Tai suprantama. Ypač dabar jaučiama įtampa tarp “pa-

Pasigėrėtinais vaidino visas Kauno valstybinio dramos teatro ansamblis. Daugumai aktorių teko būti ant scenos ištisas dvi valandas daug ir fizinį jėgų reikalaujančiuose vaidmenyse. Jie išstėjo, nepradarė šviežumo ir entuziazmo. Būtų įdomu pamatyti šią talentingą grupę “senoviskame” vaidinime.

Tik perskaitęs šią A. Rubšio knygą ir turėdamas galvoje kitas panašias jo knygas suprantu, kad jis tik “bando” atsakyti į klausimą “kodėl tu keliauji?” Savo atsakyme autorius ne tik vertina tuos santūriai kuklius draugus, kurie savo žinojimu kito neužgožia (psl. 75), bet ir pats skaitytojo savomis žiniomis neaptrindavo.

“Laiptai”, “raktai”, “keliai” — tai A. Rubšio metodas. “Išskūnijimas” tai jo “Ariadnės siūlas” per visus pavienių žinių labirintus. Visa ta atrandama šioje jo knygoje.

Kiekvienas, kuris turėjo laimės pakeliauti, žino, kad lankydamas miestus, vietoves ir net kraštus beveik nieko nematė ir nieko nesuprantė, jeigu apie juos nieko nežinai (“arklys, jeigu ir visą pasaulį apkeliauja, grįžta atgal kaip arklys”). A. Rubšys mindo kelius, lipa laiptais, bando raktus ir skaitytojo protą ir širdį. Tai daro su daugybe žinių galvoje, su graikišku Naujuoju Testamentu rankoje ir su savo mums, lietuviams, dar savitu religiniu instinktu. Dėl to jam pavysta bet kokią šventraštį minimą vietovę ar įvykį matyti

Kun. prof. ANTANAS RUBŠYS, autorius leidinio “Šventojo Rašto kraštuose” Nuotr. A. Žiziūno

prastų” tikinčiųjų ir tarp Šventraščio žinovų. Šventojo Rašto žinovai bent iš dalies yra šiandien, panašiai kaip ir kiti mokslininkai, akinami jų metodo. Jų “krautuvės” yra pilnos žinojimo ir tyrimo “prekių”. Jų mokslinis metodas betgi klaido šį žinojimą “parduoti”, t.y. panaudoti tikėjimui. Mokslininkai atsisako žmogų drąsinti, daryti “šuoį į kitą plotmę”. Žinoma, šis “šuois” visada buvo, yra ir liks kiekvieno tikinčiojo paslaptis. Bet Šventojo Rašto sumokslinimas gali šią paslaptį prigirdyti pavienių naujovių bei žinių klane. Vienas iš “Šventosios žemės” keliautojų taip pasakė: “Po to, kai aš patyriau, koks ankštas kultūrinis užkampis yra ta Palestina ir kokią siaurą kultūros akiratį turėjo žydai, man Naujasis Testamentas tapo stebuklu.

Šv. Rašto išmintis neturi nieko bendro (išskyrus nuogą kalbos priemonę) su kokia nors istorija ar kultūra. Dievo Žodis yra Dievo žaibas! Dabar suprantu, kodėl šv. Paulius, nusvilęs su “moksline” pamokslu Atėnuose, nusprendė toliau skelbti tik “kryžiaus nesąmonę”.

Klausiu pats save, ar tai svarbu tiems, kurie skaito Apaštalo laiškus? Be to, žmogiškasis Dievo Žodžio pradai ir kultūrinė aplinka ne vienam kelia baimę. Kur kas lengviau suprasti įkvėptą žodį kaip plytą iš aukštybių, o ne kaip raštą perduotą per gyvus žmones duobėtame gyvenimo kelyje.

Visuotinis žmonijos religingumas liudija žmogaus atvirybę Dievui. Apaštalas Paulius prašnekino šį žmogaus poreikį su žinia apie Kristų, “kuris yra Dievo galybė ir Dievo išmintis” (2 Kor. 1,24). Kelionė, ieškant apaštalo pėdsakų, padeda suprasti ir žmogaus religingumą ir žinią apie Kristų” (psl. 354).

Antanas Rubšys, ŠVENTOJO RAŠTO KRAŠTUOSE. II dalis. Apaštalo Pauliaus pėdsakais. Išleido “Krikščionis gyvenime” 1990 m., 477 psl.

• Ne nuo kitų peikimo, niekinimo, žeminimo reikia pradėti Kristuje atnaujinimo darbą, bet nuo įėjimo į patį save, gilesnio išsijūrimo į savo gyvenimą ir pasilegimą, nuo savęs išsivadavimo...

ARKIV. JURGIS MATULAITIS

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Dail. Juozas Bagdonas, amžiaus aštuoniasdešimtmečio su- laukęs tapytojas, pasižymėjęs abstraktiniais darbais, vadovauja Niujorko lietuvių dailininkų sąjungos valdybai. Sąjungos narius jis laiškais kviečia įsijungti rudeninėn parodon spalio 12-13 d.d. Kultūros židinyje. Didžiąją savo kūrybą dalį dail. J. Bagdonas ruošiasi išsiųsti Lietuvon, kur bus surengta jų paroda. Gerimantas Penikas yra pagaminęs pokalbio su dail. J. Bagdonu ir jo kūrybinių vaizdajuostę 1990 m.

Fotomenininkas Algimantas Kezys M. K. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre Čikagoje kovo 6-15 d.d. surengė keturiolikos dailininkų pirmąją parodą (“Mano pirmoji paroda”). Jai buvo su- telkti įvairaus amžiaus, įvairių studijų atstovai — Tauras Baublys, Sofija Stankūnaitė-Butkienė, Olga Juknienė, Mėta Kikutienė, Jonas Kulikauskas, Margarita Kuly, Rita Markelytė-Dagienė, Daina Skruodytė-Pakalniškienė, Kovas Palubinskas, Neris Pupitė-Palūnienė, Izabelė Stončienė, Laima Švabaitė-Petrušienė, Aurelija Vaičekauskaitė ir Joana Paltarokaitė-Valaitienė.

Bostono etnografinis ansamblis “Sodauto” su savo vadove Gita Kupčinskene birželio 30 d. pradės ilgokai lankytą kelionę Lietuvon. Jau 1990 m. ansambliečiai norėjo įsijungti XIII-jon tautinėn Lietuvos dainų šventėn Vilniuje liepos 5-8 d.d., bet išvykos planus sugriovė sovietinė Lietuvos blokada, Maskvos sustabdymas vizų išdavimas. Jau tada buvo paruošta etnografinė Pensilvanijos lietuvių angliakasių senųjų dainų programa. Etnografinę medžiagą ten surinko tautosakos tyrinėtoja Elena Bradūnaitė-Aglinskienė ir patys “Sodauto” ansamblio nariai. Šiai kelionei angliakasių dainos yra papildytos kita etnografinė jų buities medžiaga. Dvi savaites trukšančioje viešnagėje “Sodauto” koncertai numatyti Kaune, Marijampolėje, Alytuje, Panevėžyje ir Utenoje.

Los Angeles dramos sambūrio 1990 m. rudenį paskelbtame konkurse buvo premijuoti trys iš Lietuvos gauti veikalai. Trijų tūkstančių dolerių premiją teko padalinti į tris dalis, negavus nė vieno savišviekliniams išveiktos teatrams pilnai tinkamo kūrinio. Tūkstančio dolerių premijas laimėjo: Edvardo Ulduko “Klajojanti pėda”, Vinco Prancūno “Karšta vasara”, Izabelės Lukošienės “Karalius vagis”. Šia simboline keturių veiksmų pjesę, pastatytą rež. Algimanto Žemaitičio, Los Angeles dramos sambūris savo repertuarą papildė dviem spektakliais balandžio 25 ir 26 d.d. Pjesė, vaizduojanti valdžios išnaudojimo ūkininkų sodybą ir puošnius karaliaus rūmus, atrodo, yra parodija, su sieta su Lietuvą užgriuvusia sovietine sistema iš Maskvos. Pagrindinius vaidmenis atliko sambūrio aktoriai Amandas Ragauskas, Ema Dovydaitytė, Juozas Pupius, Ramunė Vitkienė, Fredas Prišmantas, Sigutė Mikutaitytė, Viltis Jatulienė, Daina Žemaitaitytė, Veronika Ragauskienė ir susirgusi Antaną Kiškį pakeitęs Aloyzas Pečiulis. Scenovaizdžius sukūrė Virginija Barauskienė, talkinama Dalios Jasiukonienės ir Juriaus Narbuto, drabužius — Ema Dovydaitytė.

Savišvieklinė teatro grupė “Vaidilutė” Čikagos lietuvių gegužės 17 d. pakvietė Jaunimo centran į dramaturgo Petro Vaičiūno (1890-1959) komedijos “Patriotai” premjerą Šiaurės Amerikoje. Lietuvoje ši komedija pirmą kartą buvo suvaidinta Kauno dramos teatre 1926 m. spalio 3 d. P. Vaičiūnas tada dar ką tik nepriklausomybės susilaukusioje Lietuvoje kandžiai pasisaipe iš jos valdininkų gobšumo bei kitų ydų. Kažin ar vertėjo jas prikelti iš tolimos praeities archyvų, kai dabar jau yra naujų vėl nepriklausomybės atgavusioje Lietuvoje? Premjerinį spektaklį Čikagos lietuviams paruošė Klaipėdos dramos teatro vyr. rež. Povilas Gaidys, Iliojaus universiteto lituanistikos katedroje dėstęs specialų kursą apie dabartinį Lietuvos teatrą. “Patriotų” komedijos vaidmenis atliko “Vaidilutės” aktoriai: Šereikos — Arūnas Šatkus, Šereikienės — Laima Šulaitytė, Liucijos — Regina Kiudulaitė, Veličkos — Vidas Dumašius, Labutienės — Aldona Pankienė, Leberzono — Sigita Gudis, Rimvydo — Vladas Stankevičius, Onos — Giedrė Griškėnaitė.

Vaidilutė” Čikagos lietuvių gegužės 17 d. pakvietė Jaunimo centran į dramaturgo Petro Vaičiūno (1890-1959) komedijos “Patriotai” premjerą Šiaurės Amerikoje. Lietuvoje ši komedija pirmą kartą buvo suvaidinta Kauno dramos teatre 1926 m. spalio 3 d. P. Vaičiūnas tada dar ką tik nepriklausomybės susilaukusioje Lietuvoje kandžiai pasisaipe iš jos valdininkų gobšumo bei kitų ydų. Kažin ar vertėjo jas prikelti iš tolimos praeities archyvų, kai dabar jau yra naujų vėl nepriklausomybės atgavusioje Lietuvoje? Premjerinį spektaklį Čikagos lietuviams paruošė Klaipėdos dramos teatro vyr. rež. Povilas Gaidys, Iliojaus universiteto lituanistikos katedroje dėstęs specialų kursą apie dabartinį Lietuvos teatrą. “Patriotų” komedijos vaidmenis atliko “Vaidilutės” aktoriai: Šereikos — Arūnas Šatkus, Šereikienės — Laima Šulaitytė, Liucijos — Regina Kiudulaitė, Veličkos — Vidas Dumašius, Labutienės — Aldona Pankienė, Leberzono — Sigita Gudis, Rimvydo — Vladas Stankevičius, Onos — Giedrė Griškėnaitė.

Ismenos Šližienės tekstilės darbų parodą surengė Vilniaus tautodailės salonas Vytenio gatvėje. Ši liaudies meistrė jau 20 metų audžia kaišytines lino juostas, takelius, sijonus ir prijuos- tes tautiniams drabužiams. Jos audiniai pernai buvo išstatyti Leipcigo mugėje, o šiemet su kitų Lietuvos tautodailininkų darbais buvo nusiųsti velykinėn mugėn Norvegijoje.

Grupė Londono karališkojo teatro studijos narių balandžio 24 — gegužės 2 d.d. viešėjo Vilniuje, pakviesti Lietuvos teatro sąjungos ir jos pirm. Juozo Budraičio. Jų pakvietimu rūpinosi Londone režisierė pradėjusi dirbti jauna vilnietė aktorė Dalia Ibelhauptaitė. Menininkų rūmuose Vilniuje svečiai iš Londono skaitė paskaitas Lietuvos teatralams, juos supažindinusias su dabartiniu Anglijos teatru, jų darbu, pasiektais laimėjimais. Menininkų rūmuose buvo surengta bendra D. Britanijos ir Lietuvos teatro se- sija, kurios grupiniuose bei individualiuose užsiėmimuose dalyvavo 45 Lietuvos aktoriai. Su lietuviu susitikto du žymieji Londono karališkojo ir Šekspyro teatrų aktoriai Juliet Stevenson ir Anthony Sher. Pastarasis yra parašęs lietuviams įdomią knygą apie Plungę gimusiu su seneliu kelionę Pietų Afrikon. Žydų kilmės seneliai iš Plungės išvažiavo dėl prasidedančių pogromų grėsmės, kai carinės Rusijos okupuota Lietuva buvo tik jos gubernija. Aktoriai Anthony Sher ir Juliet Stevenson ekspromtu suvaidino vieną sceną Šekspyro dramos “Akis į akį”.

Pasaulinio garso pianistas Vladimiras Aškenazis po labdaros koncertų Rusijoje balandžio pabaigoje lankėsi Vilniuje, kur jam 1962 m. teko turėti sėkmingą koncertą su Balii Dvarionu. Šį kartą jo labdaros koncertas balandžio 24 d. buvo surengtas Lietuvos operos ir baleto teatre Vilniuje. Balandžio 25 d. jis dalyvavo Muzikos akademijos surengtose atvirose meistriskumo pamokose, Vėrkii rūmuose klausėsi jaunųjų Lietuvos talentų koncerto. Mat jis renka talentingiausius jaunuosius Europos muzikantus Londone įvyksiančiam koncertui, kurin gal bus pakviesti ir Lietuvos atstovai. Vilnių surengto V. Aškenazio labdaros koncerto pajamos praturtino Lietuvos kultūros fondą. Jos bus panaudotos ne tik muzikų, bet ir kitų jaunų menininkų paramai. Pianistas V. Aškenazis, gimęs Rusijos Gorkyje, dabar yra Islandijos pilietis, gyvenantis Šveicarijoje, koncertuojantis visame pasaulyje. Jis taipgi garsėja ir kaip talentingas dirigentas, vadovaujantis Londono karališkosios filharmonijos ir Berlyno radijo simfoniniams orkestrams. Lietuvon žadė vėl atvykti 1994 m. su Europos jaunimo jungtiniu orkestru.

Muzikologas Vytautas Povilas Jurkštas, vykdamas Romon, staug mirė Venecijoje balandžio 21 d. Velionis, gimęs 1928 m. spalio 30 d. kultūringoje šeimoje Kaune, nuo mažens bendravo su Lietuvos menininkais ir dvasininkais. Mokydamasis muzikos mokykloje ir studijuodamas konservatorijoje, susidomėjo Lietuvos didžio- sios kunigaikštystės muzikiniu gyvenimu. Rinko medžiagą įvairiuose archyvuose, tapdamas žymiu lietuvių kultūros tyrinėtoju, gerai susipažinusi su praėjusių šimtmečių muzikiniu Lietuvos gyvenimu. Muzikologas V. P. Jurkštas parašė šimtus straipsnių, skaitė daug pranešimų. 1977 m. jis paruošė ir išleido jėzuito Zigimanto Liauksmino (1597-1670) veikalą “Arts et praxis musicae”. Velionis taipgi buvo susipažinęs su Lietuvos aviacijos istorija, turėjo sutelkęs vertingą archyvą. V. P. Jurkštas priklausė Lietuvos kompozitorių sąjungos muzikos kritikų sekcijai, Lietuvos mokslų akademijos prezidiumo mokslo ir technikos istorijos koordinacinė tarybai. Jam teko būti ir Lietuvos aviacijos sporto federacijos istorijos komiteto pirmininku. Popiežius Jonas Paulius II 1991 m. balandžio 15 d. V. P. Jurkštui buvo suteikęs apaštališkąjį palaiminimą už religines muzikos tyrinėjimus. Tad jis su dideliu džiaugsmu ruošėsi kelionei į Romą, bet jon nesuskubo nuvykti. Velionies palaikai iš Venecijos buvo atvežti Vilniui ir pašarvoti Lietuvos kompozitorių sąjungoje. Ten su velioniu atsisveikinta gegužės 20 d. Palaidotas Rokantiškių kapinėse.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	5.50%
180-364 d. term. ind.	5.50%
1 metų term. indėlius	5.75%
2 metų term. indėlius	6.25%
3 metų term. indėlius	6.75%
1 metų GIC-mėn. palūk.	6.25%
1 metų GIC-met. palūk.	7.00%
2 metų GIC-met. palūk.	7.50%
3 metų GIC-met. palūk.	8.00%
RRSP, RRIF ir OHOSP.	6.25%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	7.00%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	7.50%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	8.00%
Taupomąją sąskaitą	5.25%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	5.00%
Kasd. pal. čekių sąsk.	3.50%

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas	
nuo	10.75%
Sutarties paskolas	
nuo	10.75%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	8.50%
2 metų	9.00%
3 metų	9.50%
Su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ir 3 metų	8.25%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir keliolikių čekius (traveler's cheques). Neiname mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 53 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

PENSININKAMS PATARNAUJU JAU 10 METŲ.
Skambinkite tel. 232-9000

RE/MAX Professionals Inc.
1 East Mall Crescent
Etobicoke, Ontario M9B 6G8
Res: 231-2839

ANTANAS GENYS

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS • ĮVARIŲ DRAUDIMOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMI "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuteri)

NRS NATIONAL REAL ESTATE SERVICE

NRS WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

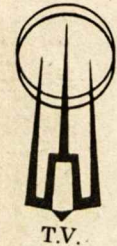

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windermere – Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

CANADA LOYAL INSURANCE CORPORATION
Greitas ir tikslus patarnavimas

DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
1270 Central Parkway West, Suite 608, Mississauga, Ontario L5C 4P4
Tel. 566-1866 namų 766-5857 Fax 566-1102
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

Olimpinės žaidynės - ne labdara

Taip kalbėjo Lietuvos sporto departamento generalinis direktorius Algirdas Raslanas apie Albertvilio žiemos žaidynes

— Tai istorinis momentas — po 68 metų pertraukos Olimpinių žaidynių iškilmingame atidaryme vėl matėme Lietuvos sportininkus, žygiuojančius su savo trispalvėmis. Šiandien dar nesuvokiame, koks tai svarbus sportinio gyvenimo atgimimo momentas. Mūsų sugrįžimas į olimpinę šeimą – politinio pobūdžio aktas, parodantis pasauliui pilną mūsų valstybingumą, kuris buvo pasiekta sunkia kaina, įrodant sporto struktūros svarbą. Džiaugiamės Albertvilyje matydami gražiai pasipuokusius Estijos, Latvijos bei Lietuvos sportininkus ir graudu buvo žiūrėti į NVS delegaciją, kurios vienas narys net neturėjo paradinės aprangos ir, kaip pajaukos objektas, pateko į laikraščių pirmuosius puslapius. Mūsų sportininkai ypač didžiavosi tuo, kad jie atstovauja savo valstybei, kad ant jų treniruotių kostiumų užrašytas Lietuvos vardas.

Prancūzijoje mūsų sportininkai turėjo pasisekimą, tačiau tolesnis jų populiarumas priklausys nuo to, kokiais rezultatais jie džiugins. Olimpines žaidynes tetrėjome vieną spaudos atstovą, kai latviai – šešis, o estai net nupirko visą TV kanalą ir tiesiogiai transliavo varžybas. Laikraščiai, agentūros turėtų būti labiau suinteresuotos, kad jų žmonės nuvyktų į tokį renginį kaip Olimpiada. Laikotarpis dabar, žinoma, nėra lengvas, bet, kooperuojantis išlomis ar ieškant kitų variantų, išiegti galima surasti.

Zinant sudėtingą mūsų sporto situaciją, Lietuvos olimpiečių pasirodymą Albertvilyje reikėtų vertinti teigiamai. Tačiau tai nereiškia, kad sportininkas, dabar užėmęs vietą ketvirtame ar penktame dešimtuose, važiuos ir į kitą Olimpiadą, į Lillehammerį. Jokių būdu ne. Olimpines žaidynes – sportininko užsidirbas momentas, o ne jokia labdara – ateityje reikės rimtai pagalvoti, ar verta vidutinio meistriškumo sportininkus deleguoti į Olimpines žaidynes. Iškilio aštrus klausimas dėl M. Drobizko ir P. Vanago dalyvavimo Olimpiadoje. Iki Europos čempionato nežinojome jų rezultatyvumo, meistriškumo, sunku buvo spsesti: komandiruoti juos į Albertvilį ar ne. Abu sportininkai simpatiški, bet jų šešiolika vieta vargu ar galiama džiaugtis. Aistru buvo daug, tačiau jų debiutas Olimpiadoje to neatspindi.

ŠARŪNAS MARČIULIONIS, krepšininkas iš Amerikos lietuvių dėl finansinės paramos Lietuvos olimpiei krepšinio rinkinei, rašo:

"Brangūs tautiečiai, Visų mūsų širdyse šventė. Išsipildė ilgai kentusios tautos svajonės ir lūkesčiai. Tačiau triumfuoti nėra kada. Tolimesnis tautos likimas priklauso tiesiogiai nuo mūsų, išsiklaizdusių trimiaušius pasaulio kempeliuose.

Nieko nėra amžino, mes neamžini taip pat. Tad padėkime išsaugoti kas yra šventa ir nemaru. Paaugokime dalelę savo širdies kilniausiai misijai žemėje – laisvos tėviškos klestėjimui. Didžiukimės, kad esame lietuviai, tegu visas pasaulis mato mūsų pakilusios tautos valią. Būkim kartu, traukim kartu, nes laime ir pergale ateina tik per prakaitą ir vargą. Galimybę pagarsinti Lietuvą atsirado mums, krepšininkams, šią vasarą olimpinėse žaidynėse. Su jūsu visokeriopa pagalba darysime viską, kad Lietuvos vardas su pagarbą skambėtų viso pasaulio stadionuose – tai mūsų šventa pareiga".

Lietuvos olimpiečiams, vykstantiems į Barceloną, Kanadoje sudarytas rėmimo komitetas, kuriam va-

ALGIRDAS RASLANAS, Lietuvos kūno kultūros ir sporto departamento generalinis direktorius

dovauja Jonas Gustainis. Pinigų telkimo vajuos tęsiamas. Tautiečiai, kurie norėtų šią sportininkų misiją paremti, prašomi kreiptis adresu: J. Gustainis, 179 Cassandra Blvd., Don Mills, Ont. M3A 1T4. Tel. (416)-445-4521. (Red).

10 milijonų. Su "Golden State Warriors" atnaujinta Šarūno Marčiulionio sutartis. Ji pasirašyta 5 metų laikotarpiui. Apie tai plačiau informuosime vėliau. (Red.)

Didysis mėginimas artėja...

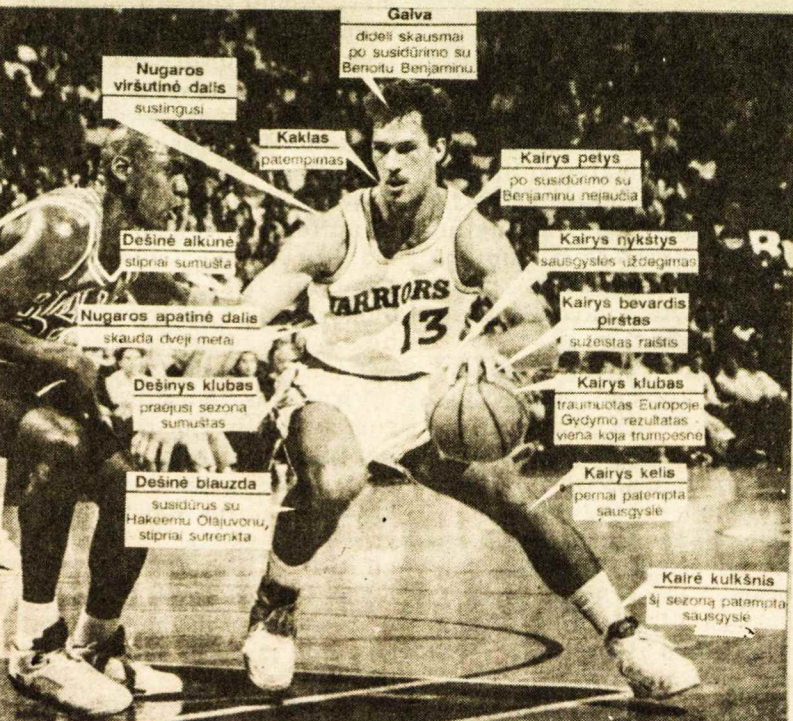
Kaip buvo rašyta anksčiau, krepšinio rinkinių atrankos žaidynės Ispanijoje vyks 1992 m. birželio 22-28 d.d. Iš daugiau kaip dvidešimt Europos komandų bus renkamos keturios, turinčios teisę dalyvauti olimpiadoje. Birželio 22 d. Lietuva žais prieš Olandiją. Šioje grupėje dalyvauja – Vengrija, Estija, buv. Sov. Sąjunga ir Ispanija. Pati olimpiada prasideda liepos 25 ir tęsis iki rugpjūčio 9.

Birželio 8-10 d.d. Lietuva dalyvaus varžybinėse žaidynėse Atėnuose. Pirmose rungtynėse rezultatu 120:97 nugalėjo Italiją (Lietuvai daugiausia taškų pelnė: Marčiulionis 32, Kurtinaitis 26, Sabonis 23). Antrąsias – 83:81 pralaimėjo graikams (Marčiulionis 23, Karnišovas 16, Sabonis 14) ir trečiąsias 109:78 laimėjo prieš Prancūziją (čia daugiausia taškų Lietuvai pelnė: Sabonis 28, Marčiulionis 20, Karnišovas 16 ir Kurtinaitis 15). Šiose žaidynėse sudarytame penketuke buvo trys lietuviai: A. Sabonis, S. Marčiulionis ir A. Karnišovas. Greta jų graikas Jonakis ir prancūzas Occency. Varžybinėse žaidynėse birželio 14-15 d.d. Ibizos saloje, Ispanijoje dalyvaus Ispanija, Bulgarija, Lietuva ir Anglija.

Lietuvos kūno kultūros ir sporto istorijos reikalas...

Prieš keletą metų Lietuvoje, valstybinės Kūno kultūros ir sporto kolegijos nutarimu, buvo paskelbtas leidinio "Lietuvos kūno kultūros ir sporto istorijos brožuai" planas, kurį parengė istorikų ir specialistų grupė. Buvo pradėta rinkti medžiaga ir, vadovaujant istorijos mokslo daktarui H. Šadžui su 15 bendradarbių, pradėta rašyti ši istorijos knyga. Joje numatytas skyrius išeivijai buvo parašytas V. Kazakevičiaus. To rašinio kopija pasiektė ir mus, išeivijos sporto darbuotojus. Pokario meto laikotarpis nuo 1944 m. iki šių dienų aprašytas nepatenkinamai: neišsamus, daug trūkumų, informacija netiksli ir t.t. Apie tai buvo pranešta knygos rengėjams.

Dabartinė ŠALFAS-gos vadovybė savo pirmame posėdyje 1991 m. lapkričio 27 d. buvo nutaręs ir įgaliojus valdybos narį Sigitą Kra-

Skausminga karjera. Sužeidimai, privertę Šarūną Marčiulionį praleisti 40 rungtynių per trejus žaidimo NBA lygoje metus. Nuotraukoje pažymėta sužeidimų charakteristika. Joje matoma akimirka iš Šarūno Marčiulionio mėginimo prasižverti pro garsų M. Jordaną. Nuotr. S. Forncichio

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
2239 Bloor Street West. Telefonas 536-5936
Parduodami kilniniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai. Telefonas 762-7775

šauską aiškintis su minimos istorijos leidėjais Lietuvoje dėl skyriaus apie išeiviją. Tuo pačiu Sig. Krašauskas buvo paprašytas, pribrendus reikalui, centro valdybos vardu kviesti išeivijos sporto žurnalistus atlikti šį darbą.

1992 m. vasario mėn. centro valdyba gavo laišką iš Lietuvos Kūno kultūros ir sporto departamento generalinio direktoriaus Algirdo Raslano, kuriame dėl išeivijos dalies knygoje rašoma: "Dabartiniu metu rengiame leidinį 'Lietuvos kūno kultūros ir sporto istorijos' (nuo seniausių laikų iki šių dienų). Šiame leidinyje yra skyrius 'Lietuvos išeivijos sportas'. Labai prašome Jus rasti autorių ar autorius, kurie galėtų per 2-3 mėnesius parašyti Š. Amerikos ir Kanados lietuvių sporto istoriją. Apimtis būtų 80-90 puslapių, spausdintų mašinėle per du interviu. Kiek mums žinoma, šiuo leidiniu labai domisi ponai V. Grybauskas, Sig. Krašauskas ir kiti. Stengsimės autoriams atsilyginti".

Gavęs šį laišką iš gerb. A. Raslano, Sig. Krašauskas nedelsdamas kreipėsi į Praną Mickevičių ir Kęstutį Cerkeliūną ir susitarė, kad pastarieji imasi šį darbą atlikti. Savo nuožūra jie kviesis talkon kitus bendradarbius ir prašys sporto klubų bendradarbiavimo renkant ar patikslinant turimą medžiagą.

Centro valdyba dėkoja P. Mickevičiui ir K. Cerkeliūnui už sutikimą atlikti šį darbą pažadėdama savo paramą bei bendradarbiavimą. P. Mickevičius ir K. Cerkeliūnas gyvena Vokietijoje, bet yra Š. Amerikoje išgyvento sportinio laikotarpio gyvieji liudininkai ir dalyviai.

ŠALFAS-gos centro valdyba

Lietuviai buriotojai vėl Atlante

Šie metai, UNESCO nutarimu, paskelbti Kolumbo metais. Norėdami pajavairinti 500 metų Amerikos atradimo sukaktį, ispanai suorganizavo laivų lenktynes maždaug Kolumbo buriuotojų keliu.

Gegužės mėn. iš Cadiz uosto daugiau kaip 2000 įvairaus dydžio burlaivų išplaukė į Niujorką, kur tikisi susirinkti JAV tautinės šventės dieną – liepos 4. Neatsilikia ir lietuviai buriotojai – lenktynėse dalyvauja trys jachtos: 1989 m. plaukusi per Atlantą LIETUVA, kita – ŽILVINAS ir dar Klaipėdoje nebuvo, Ispanijoje nupirktą, pati didžiausia Lietuvos jachta, pavadinta vardu LAISVĖ. Su šia jachta planuojama buriuoti aplink pasaulį.

Kitos buriuotojų žinios

Lietuva vėl priimta nariu į IYRU (International Yacht Racing Union). Vietoje anksčiau ant burių turėto atpažinimo ženklo raidės "T" dabar duotos trys raidės "LIT".

Barcelonos olimpiadoje numatoma, kad varžysis dvi jolės "Fin" ir "HTO" klasėse.

Gabus buriuotojas a.a. V. Venckevičius, neseniai miręs Hamiltone, Ont., pasistatęs nedidelę klasikinę škunus (dviejų stiebų) tipo jachtą, eilę metų dalyvaudavo Toronte rengiamose skunų varžybose. Br.St.

Skautų veikla

• "Rambyno" ir "Šatrijos" tūntai birželio 7 d. iškilmingai paminėjo Šv. Jurgio šventę, uždarędami ir žiemos sezono veikla. Lietuvos kankinių papirpys šventovėje išklausytos prel. dr. Pr. Gaidos atnašautos Mišios. Pamokslą sakė ir skautus tes sveikino klebonas kun. J. Staškus. Skaitinius skaitė L. Paulionytė ir D. Gurklytė. Jaunųjų choras, vad. N. Benotienės gražiai giedojo. Pamaldos baigtos "Marija, Marija" giesme.

Po Mišių tūntai ir svečiai suėjo į Anapilio Parodų salę. Sueigos komendantas ps. dr. R. Saplys ir adj. I. Paškauskienė priėmė draugovių raportus. Kanados r. vadė v.s. A. Baltakienė skautiškai pasveikino. Įneštos vėliavos, skaitomi įsakymai. Pakelta į skn. laipsnį E. Simonavičienė. Lelijos ordinais apdovanotos – v.s. P. Saplienė ir G. Tarvydienė. Pažangumo žymeniu – D. Baršauskaitė, O. Šilekaitė, A. Skrinškaitė, L. Paulionytė; Tėvynės dukros – I. Balsytė, A. Karasiejūtė, V. Puzerienė, J. Yčienė. Gintaro žymeniu – S. Kišonienė, D. Kalendraitė, D. Gurklytė ir D. Pargauskaitė. Skautininkų įžodį pravedė v.s. P. Saplienė. Jį atliko – v.s. A. Puzerytė, D. Grybaitė ir I. Paškauskienė. "Rambyno" įsakymu į psl. laipsnį pakelti: A. Batūra, P. Steponaitis, į sl. D. Viskontas, R. Pečiulis, L. Narušis, R. Raškauskas, į v.sl. G. Karasiejus. Į skautus vyčius kandidatus pervesti – D. Viskontas ir R. Pečiulis. DLK Vytauto dr-vės j. skautai – J. Balilūnas, V. Ruslys įgijo I p. laipsnį; II-rą – D. Puzeris, J. Wilkinson. Virejo specialybę A. Rusinas, D. Puzeris, J. Wilkinson, dailininko S. Simonavičius, G. Tirilis, A. Ruslys. Ps. R. Kalendrai išvykus, nauju DLK Gedi m. dr-vės draugininku paskirtas sk.v.v.sl. M. Bijūnas. LSB VS įsakymu apdovanoti Tėvynės sūnaus žymeniu – A. Kišonas ir A. Paškus; Vėliavos – L. Narušis ir Pažangumo – A. Batūra, T. Pajaujūis, R. Pečiulis, R. Raškauskas, P. Dailys, P. Leknickas, G. Newmann, A. Radtkė, L. Ruslys, T. Skrinškas. Sueiga baigta vakarine skautų malda "Ateina nak-tis". M.

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

5.50% už 90 dienų term. indėlius	
5.50% už 6 mėnesių term. indėlius	
5.75% už 1 m. term. indėlius	
6.25% už 2 m. term. indėlius	
6.75% už 3 m. term. indėlius	
6.25% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
7.00% už 1 m. GIC invest. pažym.	
7.50% už 2 m. GIC invest. pažym.	
8.00% už 3 m. GIC invest. pažym.	
6.25% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
7.00% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
7.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
8.00% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
6.25% už OHOSP (variable rate)	
5.25% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)	
5.00% kasd. pal. sąsk. virš 10,000	
3.50% už kasd. pal. čekių sąsk.	
3.00% už Amerikos dol.kasd.pal.sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

IMA:

už asmenines paskolas nuo	10.25%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	8.25%
2 metų	8.75%
3 metų	9.00%
(fixed rate)	

su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 8.00% (variable rate)

Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 95 milijonus dolerių

Kredito kortelė

Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaidos. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operatos & Blue Cross).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALIJACIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- ŠALDYTUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUTINIUS (RENGIMUS)

Skambinti Vytaut. Tel. 533-0923 arba (page) 237-2121, Toronte. Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.

1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ VISADA JUMS SAŽININGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS

STASYS JOKUBAITIS.

Telefonai 535-2331 arba 537-2869

LEDAS REFRIGERATION

Nelikit karštyje šią vasarą!

Remontuoju, išvalau, aptarnauju visų rūšių

- Namų vėsinimo sistemos
- Languose įstatomus vėsinimo aparatus
- Automobilių vėsinimo sistemos
- Šaldytuvus, šaldymo aparatus (ledaines) ir drėgmės kontroliavimo aparatus (dehumidifiers)

Specialūs "Carrier" vėsinimo aparatai langams 5000, 6000, 8000... Btu nuo \$450 (su įrengimu)

Atlieku įvairius vandentiekio sistemos (plumbing) darbus.

Skambinti R. Jareckui

tel. 767-8711 / 533-6310 Toronte

(Nesivaržykite palikti pavardės ir savo telefono numerio)

EUROTRAX PARCEL SERVICE

SIUNTINIAI LIETUVON, LATVIJON, ESTIJON

- Garantuojamos žemiausios kainos
- Mes paimeame siuntinius iš jūsų namų (nemokamai, jei siuntinius daugiau negu 15 kg).
- Siunčiame vartotų ir naujų drabužių siuntas.
- Siunčiame maisto ir medicininių reikmenų siuntas.
- Nei minimumu, nei maksimumu siuntus neriojamos.
- Siunčiame siuntas tiesiog gavėjo adresu.
- Į kainą įeina ir persiuntimo išlaidos. (Gavėjas nieko neturi primokėti).
- Parduodame pinigų iš rankų į rankas.
- Greitas nuo 2-3 savaitių siuntinių pristatymas.

Mūsų adresas: 614 The Queensway, Toronto, Ont. Tel. (416) 503-1601

Atidaryta nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r.-7 v.v., šeštadienį nuo 9 v.r.-5 v.v. Neapmokama automobiliams vieta prie raštines.

Mūsų atstovai Hamilton: 517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ontario Tel. (416) 643-3334, Vytas ir Genė Kairiai

Mūsų atstovas Montrealyje Vytas Gruodis, Jr., tel. 847-0881

JONUI MACIJAIUSKUI

pašauktam į Amžinybę,

reiškiamas užuojautą liūdinčiai LEONARDAI
MACIJAIUSKIENEI ir visiems jo artimiesiems –Feliksas ir Stasė Valiai
Vincas ir Bronė Vyčiniai

Vancouver, B.C.

A.A. JONUI MACIJAIUSKUI pakilus Britų Kolumbijos lietuvišką bendruomenę, su širdgėla norime tarti atsisveikinimo žodį.

Mūsų pasiliekančiųjų gretos yra išretėjusios; visi esame paženklinoti žilu plauku ir išvogtais veidais. Ir visi, pakėlę aukštyn akis, klausiamie, kodėl Tu, Jonai, turėjai mus palikti, būdamas mums taip labai reikalingas? To negana! Mes klausiamie toliau: kodėl su Tavo pasitraukimu mūsų lietuviški tradiciniai susirinkimai su tautiniais papročiais, dainomis, vaišėmis ir pokalbiais, matyt, turės užsibaigti? Kodėl lietuviškumo gelei tiek metų žydėjusiai čia, taip toli nuo tėvynės, bus lemta nuvyti?

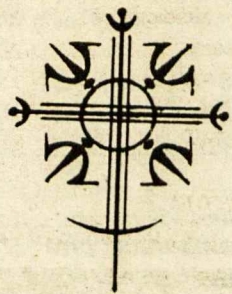
Prieš daugelį metų įsirengdamas čia sau sodybą, skendiančią tarp medžių ir apsuptą gelėtų aikščių, Tu sukūrei tinkamą vietą lietuviški bendruomenei rinktis. Tai liudija Gedimino stulpų insignija, įmūryta į Tavo ugniaivietę. Dažnai mes čia rinkdavomės. Nepamirštini mums lieka įspūdingi Joninių laužai, kuriuos Tu pats paruošdavai ir padegdavai, tarsi

būdamas mūsų senovės krivis. Lietuviškos dainos, kanklių skambesiai ir degančio laužo spragėjimas sklido aplink, niekieno netrukdomas. Tokie erdvi ir lietuviškos gamtos nostalgijos pilna buvo tavo sodyba.

Stovėdamas savo ištaigingų namų prieangyje, Tu sutikdavai kiekvieną su tikru lietuvišku kuklumu bei svetingumu ir lygiai taip išlydėdavai mus, atsisveikindamas iškilmėmis užsibaigus. Dabar, kai Tu pasitraukei, kas gi su-tiks ir išleis mus?

Su Tavo pasitraukimu, atrodo, pasitraukia ir mūsų lietuviškų sueigų vieta. Gyvenviečių planuotojai ir steigėjai sukaipojo Tavo lietuviškumo dvelkančią sodybą, kaip tie Egles broliai Žilvino pieno putą savo dalgiais, palikdami ją pasrūvusią krauju. Jeigu dar ir degtų Joninių laužas dabar jau taip ankštu tapusiame Tavo sodybos sklype, jo dainos, kanklių skambesys ir laužo plėškėjimas nebesklis-tų į didingos gamtos aplinką, o atsitrenktų į svetimų žmonių gyvenvietes – žmonių, kurie nieko nežino apie Joninių prasmę ir kurie yra abejingi lietuviški dvasiai.

Netekdami Tavęs, kaip mūsų krivio, mes drauge netenkame ir savo lietuviškumo šventyklos. Anksčiau ar vėliau viskam yra lemta užsibaigti.

M. Bebras,
įsijausdamas į Lietuvį bendruomenės noutaikas"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
jis mums duoda"The
Lougheed & Barnard
šeimos ir tarnautojai"Žmonės, kurie atjaucia kitus"
Sudbury, Ontario

Century 21 OFFORD

REALTY LTD.

Member Broker, 38 Hurontario St.,
Collingwood, Ontario L9Y 2L6Parduodant, perkant ar
tik dėl informacijos apie
namus, vasarnamus,
ūkų, žemės Wasagos,
Staynerio ir Collingwo-
odo apylinkėse kreipkitės į
Angele

Salvaitytę, B.A.,

pirkimo ir pardavimo atstovę.

Ji mielai jus patarnaus.

Darbo tel. (705) 429-2121 ar

(705) 445-5640

namų tel. (705) 429-6428

REMĖME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 700,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neličiamas, tikrai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

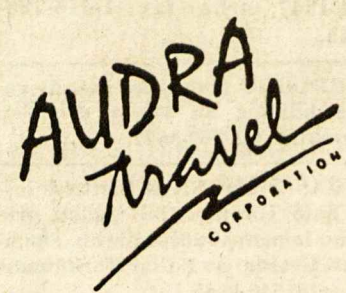
Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS – LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

Lietuva visuomet
laukia mūsų!
Skubėkime planuoti
savo atostogas:
vietos išparduodamos
greičiau negu tikimasi.Siūlome keliauti SWISSAIR, STERLING AIRWAYS,
AUSTRIAN AIRLINES, LUFTHANSA ir
kitomis oro linijomis

DĖMESIO! DĖMESIO! DĖMESIO!

AUDRA TRAVEL kelionių įstaiga Vilniuje!

Būdami net Lietuvoje, jūs jausite mūsų globą. Adresas:
T. Vaižganto 9/1, Vilnius, Lietuva. Tel. 22-66-20, 22-65-51.

MES – VISUOMET IR VISUR JŪSŲ PASLAUGOMS!

Garantuojame sąžiningą ir profesionalų patarnavimą:

- * Išperkanti bilietus į Lietuvą
- * Parūpinant skridimus iš Lietuvos į Kanadą
- * Gaunant pasus ir lietuviškas vizas
- * Išrašant kelionės ir sveikatos draudimus
- * Sudarant iškviatimus vizitui į Kanadą
- * Perduodant pinigus ir vaistus į Lietuvą

SMULKESNĖ INFORMACIJA VISAIŠ KELIONIŲ KLAUSIMAIŠ TEIKIAMA:

pirmadieniais-penktadieniais: 9.30 – 17.00 val.

šeštadieniais – pagal išankstinį susitarimą.

2100 Bloor St.W., Toronto, Ontario M6S 1M7, Canada

Tel. (416) 769-2500 FAX (416) 763-6279

SKAITYTOJAI PASISAKO

KASDIENYBĖ LIETUVOJE

Daug lietuvių komunistų. Jie išvertė kailį ir jaučiasi gerai. Didelė dalis deputatų Lietuvos parlamente yra komunistai, kurie pasisako už nepriklausomą Lietuvą, o veikia prieš Lietuvą. Tų pačių sovietų valdžios komunistų nemažai ministerijose. Lietuvos parlamente vyksta nesutarimai, rietenos: atskiros frakcijos, t.y. – įvairių partijų deputatai, siekia savo tikslų, karjeros, valdžios ir asmeninės naudos.

Tie patys senos valdžios pareigūnai komunistai tebėra valdžioje ir pas mus Kupiškėje, nes laimėjo rinkimus. Kaime ūkių vadovai komunistai naudojasi kolūkių turtu savo bei draugų interesams: kiek galėdami grobsto ūkio techniką, kuri taip brangi, stato namus, paima gerąsias žemes, ruošiasi turtingai gyventi. Juos palaiko ir remia aukštesnių grandžių vadovai, tokie pat komunistai. Tebėra seni ryšiai. Taip ir sukasi užburtas ratas.

Kai dėl rusų, gyvenančių Lietuvoje, tai vieni pasisako, kad jų tėvynė Lietuva, kiti nori būti Lietuvos piliečiais, o dar kiti – Rusijos piliečiais. Tačiau išvažiuoti iš Lietuvos nesiruošia, nes Rusija – ant bado slenkščio.

Išsiplėtė prekyba, verslai, ypač spekuliacija. Atsirado daugybė parduotuvių, kurių savininkai perpardavinėja prekes didelėmis kainomis. Atsirado biržos, aukcionai, kuriuose vyksta daiktų pardavinėjimas pasakiškais kainomis. Pirkėjai – tai stambūs spekuliantai, verslininkai. Įvairios prekės, kurių taip trūksta Lietuvai, visokių plauko spekuliantų išvežamos už respublikos ribų, pasitaiko net su ministro parašais.

Ta pati spekuliacija Lietuvos pasienio muitinėse. Už praleidimą pravažiuoti spekuliantams, ypač į Lenkiją, lupami dideli pinigai.

Nebedirba, ypač jaunimas, važinėja, spekuliuoja, o turi pelną žymiai didesnį, negu dirbant bet kokią darbą. Tam tikra įvairių žmonių grupė, daugiausia buvę aukštesiose vietose prie sovietų valdžios žmonės su plačiais ryšiais, pelno tūkstančiais, lėšas skaičiuoja milijonais. O dirbantiems žmonėms sunku, reikia galvoti, kaip reikės gyventi.

Neregetų lygi pasiekė nusikaltimai: vagystės, apšėlimai, mašinų nuavymai ir net nužudymai. Lietuvos valdžia nebepajėgi užkirsti kelią tokiems reiškiniams.

Daug chaoso, nevaldomos padėties, nes kas ką nori, tą ir daro. Pasigirdo balsai, reikalaujantieji prezidento valdžios. L.B., Lietuva

REIKIA STIPRIOS RANKOS

Lietuva pakliuvo į ypatingai sunkią būklę. Jei neįvesime demokratijos, Vakarai su mumis nebendraus ir nerems. Tą mes žinome. O kaip tai padaryti? Vakarų politikai nesugeba suprasti, kad

BAL TIC CONSTRUCTION

Namų įrengimai ir pataisymai:

- * stalius darbai * vidaus sienų įdėjimas (drywall)
- * dažymas * elektros įvedimai * vandentiekio sistemos įvedimas (plumbing) * įvairūs cemento darbai (masonry)
- * kiemų sutvarkymas (landscaping)

- * prielaukos (decks) * tvoros
- * 15 metų patirtis.

Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronto

Wasaga Beach tel. (705) 428-6502

Roseland Realty Ltd., Realtor
Independently Owned and Operated

Regina (Gina) Gregorian

Associate Broker

Namų pirkimo ir pardavimo atstovė

Patarnauja lietuvių kalba.

Burlingtono, Hamiltono ir Oakvillės apylinkėse.

Nemokamas namų įvertinimas

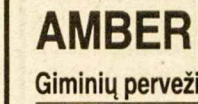
720 Guelph Line

Burlington, Ontario L7R 4E2

Toronto Line: (416) 827-6454

Res: (416) 336-2814 Fax: (416) 333-3616

(416) 333-3500

AMBER GLOBUS UNITED TRADE INC.

Giminių pervežimas iš Montrealio Mirabel oro uosto į Torontą ir atgal.

- Dovanų siuntos pristatomos per mėnesį tiesiai į gavėjo rankas lėktuvais per Rygą. Jokio mūito. Nauji ar vartoti drabužiai, maistas ir kt. \$4.99 už 1 kg.
- Lėktuvų bilietai į Baltijos kraštus ir atgal skrendant STERLING AIRWAYS –
- Toronto-Kopenhaga-Vilnius...\$1110 įskaitant mokesčius LOT CHARTER –
- Toronto-Varšuva-Vilnius.....\$939 įskaitant mokesčius (kaina priklauso nuo sezono, be nakvynės Varšuvoje)
- 21st Century Travel Insurance Co.
- Drauda Kanados lankytojus – \$1 dienai
- Dolerių pristatymas iš rankų į rankas per 2 savaites.
- Automobilų pristatymas laivais
- Paslaugos perkant nebrangius vartotus automobilius
- Naujų "Bielarus" traktorių, naujų automobilių "Lada" pristatymas

Mūsų adresas:

257B Willard Ave., 2nd floor, Toronto, Ontario M6S 3R1

Tel. (416) 604-8446 FAX (416) 604-9436

tautą, išbuvusią geležinėje prie-spaudoje 50 metų, reikia palaipsniniui mokyti demokratijos, įstatymų laikymosi ir tolerancijos ir tik tada, pasiekus tam tikrą įsavinimo lygį, atleisti demokrati-ją apribojančius varžtus. Demokrati-ja – tai ne anarchija, o paklusnus įsisąmonintas valstybės įstatymų vykdymas. O dabar iš karto Vakarai reikalauja pilnos demokratijos įvedimo.

Pas mus žmonės, gavę demokrati-ją, nežino kaip ją suprasti, kaip ją naudoti, ką ji reiškia. Gudresni demagogai savaip ją interpretuoja, žinoma, savo naudai. Pas mus girtuoklis, nepaklausęs policijos reikalavimų ir gaves "bananu", šaukia per spaudą, kad nėra demokratijos. Ir ką gi... randa užtarėjų. Ir dar vienas aspektas. Iki šiol niekas negali nutarti, kur Kauno miestui statyti teršalų valymo įrenginius. Ekspertų išvados yra, bet negali susitarti. Tai žalieji įsimašo, tai Kauno valdžia, tai pavieniai įtakingi asmenys. Ir šie tau – vežimas iki šiol vietoje. O kas kaltas? Atrodo nemokėjimas naudotis demokrati-ja – kenčia visa Lietuva.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

šios rasės jaunuolių. Jie ten atsiduria nuteisti už padarytus kriminalinius nusikaltimus, kuriems įrodyti neužtenka vien tik rasizmo. "The Globe and Mail" primena skaitytojams, kad S. Lewis savo išvados nebando ieškoti kitų priežasčių. O jomis juk galėtų būti netvarka šios rasinės mažumos šeimose, trūkumas gerų pavyzdžių. Visų Ontario institucijų negalima kaltinti rasizmu, kai iš tikrųjų juo yra užsikrėtę tik individai ar jų mažos grupelės.

Daugeliui Ontario gyventojų atrodo, kad rasizmas nesudaro esminės problemos šioje provincijoje. Dėl jo nėra jokio reikalo pradėti tiek daug reformų, kai didžioji rasinių mažumų dalis yra patenkinta dabartiniu gyvenimu Kanadoje. Įtampos betgi gali būti susilaukta ateityje dėl spartaus matomų rasinių mažumų augimo. Demografinės studijos liudija, kad prieš tris dešimtmečius matomos rasinės mažumos sudarė tik 3% metropolinio Toronto gyventojų. Dabar jau daroma išvada, kad joms priklauso 25% visų gyventojų. Antroji vieta su 24% tenka Vankuveriui. Kanada artėja prie 30 milijonų gyventojų. Iš to skaičiaus jau apie 10% tenka rasinėms mažumoms.

Demografai, remdamiesi savo spėjimais, pranašauja,

Arba terminalo statyba Klaipėdoje ir naftotiekio iki Mažeikių. Nežiūrint užsieniečių ekspertų išvadų, statyba vilkinama – prarandami milijonai dolerių, o atskiros grupės nesustaria. O Kaišiadorių hidroakumuliacinė! Savo laiku žalieji užblokavo – kryžium gulė prieš tą statybą. O kas jie? Paleido antis per spaudą, sustabde statybą. Pasirodo, klydo ir dabar vėl statoma. Dabar jie jau tyli, bet prarasti milijonai valiutos.

Ir dar! Iš Ignalinos atominės elektrinės elektros perdavimo linija eina iš pradžių į Baltarusijos teritoriją, o paskui į Lietuvą. Tai didžiausia šio šimtmečio nesąmonė. Reiškia kilus kivrėui su Baltarusija, jie gali blokuoti visą Lietuvos elektros tinklą. Tik dabar pradėjo tiesti tiesioginę liniją į Lietuvą. Bet kuria kūno vieta galvojo Lietuvos tuometiniai vadovai (sekreterius Griškevičius), leisdami taip projektuoti?

Visa tai tiesiog įpareigoja daryti išvadą, kad Lietuvai reikalinga stipri prezidentinė ranka, kad galėtų operatyviai imdams atsakomybės spręsti klausimus. Parlamentinė atsakomybė tai bendra, kaip ir anksčiau kolektyvinė atsakomybė, kai iš esmės niekas neatsakingas ir kaltininkų nerasi.

V. Kairys

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

39 Dundas Street East, Suite 201,
Mississauga, Ontario L5A 1V9

Telefonas: 276-8863

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais.

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7

(Priešais Lietuvių namus)

Telefonas: 530-1070

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2

Weston, Ontario M9N 1J2

(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Tel. 240-0594

(24 valandas)

FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a.advokato Algio Puterio

bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200

prie Windermere Ave.

Toronto, Ontario M6S 2S4

Telefonas

įstaigos (416) 763-3362

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500

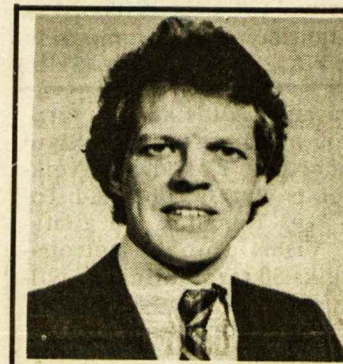
Bloor ir Jane gatvių kampas

Toronto, Ontario M6S 4W3

Telefonai:

įstaigos (416) 762-7393

namų 233-0303

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.

viceprezidentas

Telefonai – (416) 864-2734

1-800-387-1883 (toll free)

• Asmeniškai pataria apie "T-Bills",

"Canada Savings Bonds", RRSPs,

"Mutual funds", auksą ir sidabrą

• Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai.

Moss, Lawson & Co. Limited

1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

\$500.00

Remkime svarbius lietuvių projektus.

Jei pirksite ar parduosite namus per mane

iki 1992 metų pabaigos, paausios \$500

jūsų nurodytai šalpos organizacijai:

Toronto Labdaros slaugos namų

statybos vajui arba

Kanados lietuvių bendruomenės

medicininei Lietuvos šalpai.

Dėl smulkesnės informacijos teirautis bet

kurio laiku mūsų įstaigoje.

Juozas (Joseph) NORKUS

namų pirkimo ir pardavimo atstovas,

patarnauja lietuvių kalba.

Nemokamas namų įvertinimas.

West Realty Inc.

1678 Bloor Street West

Toronto, Ontario M6P 1A9

Phone: (416) 769-1616

DRESHER Ltd.

Real Estate

Member Broker

Tel. 233-3334 FAX 233-0285

3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreipkitės į

Valterį ar Rick Drešerius. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.

Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE

BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661

3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir

RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.

Narys "Better Bussiness" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376

Lilija Paceviciene – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA – INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6

(416) 533-1121 FAX 533-1122

TORONTONT

Anapilio žinios

— Birželio 18-19 d.d. Kanados sostinėje lankysis Rusijos prez. B. Jelcinas. Ta proga KLB organizuoja Otavoje demonstraciją birželio 19, penktadienį, 2 v.p.p. arti parlamento rūmų prie Meno galerijos, kurios patalpose B. Jelcinas pietaus. Demonstracijai autobusas nuo Anapilio į Otavą išvažiuoja penktadienį 7 v.r. Prašome norinčius autobusą važiuoti demonstrantus kuo skubiau registruotis mūsų parapijos raštinėje tel. 277-1270.

— Tuoktis ruošiasi: Raimundas Valutonis su Loretą Raščauskaitę, Stasys Maksimavičius su Irena Ciušyte.

— Kanados lietuvių muziejaus Anapilyje lankomo valandos: sekmadieniais — nuo 10.30 v.r. iki 8 v.v.; pirmadieniais — nuo 1 v.p.p. iki 10 v.v.

— Anapilio didžioji salė dažnai sekmadieniais yra išnuomota sveikintautiams. Kai pastebite, kad svetimi žmonės ką nors toje salėje ruošia, prašome per tą salę be reikalo nevaikščioti ir neleisti vaikams ten lankytis.

— Mišios birželio 21, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Antaną Sprainaitį ir Petrą Basasparį, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 11 v.r. už a.a. Stasi Jonaitį.

Išganytojo parapijos žinios

— Birželio 21 ir 28 d. pamaldos bus 11.15 v.r. Jas laikys kun. A. Žilinskas.

— Liepos 5 d. kun. P. Dilys jau bus sugrįžęs iš Lietuvos. Pamaldų laikas — 9.30 v.r.

— Liepos 12 d. pamaldos šventovėje nebus laikomos. Tą sekmadienį — išskyla į gamtą Boyd Conservation Park, Islington Avenue, 5 km į šiaurę nuo Woodbridge. Pamaldos ten bus laikomos 11 v.r. Kviečiame visus atsilankyti.

— Parapijos reikalais birželio mėnesį prašoma skambinti vicepirm. V. Drešeriui tel. 233-3334 arba sekretorei p. Delkieniui tel. 233-8510.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 110 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: R. Lukauskas iš Raseinių, gyd. O. Pranevičius iš Kauno, prof. S. Razma iš Vilniaus ir Pr. Kraujalis iš St. Petersburg, FL. Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN valdybos pirm. V. Kulnys.

— Birželio 28, sekmadienį, nuo 12 v. iki 8 v.v. įvyks šauni tautinių šokių ansamblio "Atžalynas" ir LN vyrų būrelio gegužinė Boyd Conservation Area, Cliffsde 2, Islington ir greitkelio 7 sankryžoje. Norintieji pasinaudoti nemokama transportacija prašomi registruotis pas LN vedėją T. Stanulį, tel. 533-3311. Vyks sportas, žaidimai, loterija veiks gavinančių gerimų ir maisto buketas.

— Rugpjūčio 8-16 d.d., įvyks LN poilsio stovykla, Tėvų pranciškonų stovyklavietėje "Kretinga", Wasagoje. Dėl informacijos skambinti A. Sukauskui tel. 244-2790 arba T. Stanuliiui tel. 532-3311.

— Birželio 6 d. daiktų išpardavimas, suorganizuotas LN talkininkių moterų ir vyrų būrelių kartu su tautinių šokių ansambliu "Atžalynas", davė \$748 gryno pelno. Jis paskirtas Slausos namų statybai. Nuširdi padėka visiems, prisidėjusiems prie šio renginio pasiekimo.

Aukos slaugos namams

\$748 — LN, moterų ir vyrų būreliai, kultūrinė komisija ir tautinių šokių ansamblis "Atžalynas", a.a. Jono Grinskio atminimui aukoję: \$100 — Anicetas Zalagėnas, \$50 — Danguolė Šerienė.

Iš viso statybos fonde yra \$805,273. Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog šiuo adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

PARDUODAMAS gerai išlaikytas namas gražioje, ramioje vietovėje, Wasagoje. Skambinti tel. (705) 429-4030.

Ar jūsų vaikai ir draugai yra Lietuvių namų nariai?

Stiprinkite LIETUVIŲ NAMŲ ateitį, stokitę į narius! Informaciją teikia: Aldona Barysaitė tel. 763-3362, Valteris Drešeris tel. 233-3334, Lietuvių namų raštinė tel. 532-3311.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praėjusį sekmadienį per 8.30 ir 10.15 v.r. Mišias pamokslus sakė kun. Antanas Saulaitis, SJ, lietuvių jėzuitų provincijolas. Per 11.30 v.r. Mišias buvo prisiminti lietuvių Sibiro tremtiniai bei kankiniai.

— Ruošiasi tuoktis: Rasa F. Slapšytė ir Rimas A. Kalinauskas.

— Birželio 15 d. buvo palaidotas a.a. Jonas Grinsky, 59 m. amžiaus.

— Susituokė: Linda Laurinavičiūtė ir Algis Rugienius (iš Detroito).

— Pakrikštyti: Ariana-Janina, Jūratis (Bireitaitės) ir Lino Kaknevičių dukrelė; Viktorija-Kristen, Romos (Sokolovaitės) ir Richardo Hoszka dukrelė; Clarissa-Copeland-Matilda, Glorios (Nešukaitės) ir Aniceto Pereiros dukrelė.

— Praėjusį sekmadienį parapijos choras paskutinį kartą giedojo prieš vasaros atostogas.

— Mišios birželio 21, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Vladą Katelę, 9.30 v.r. — už a.a. Joseph, 10.15 v.r. — už a.a. Prancišką Kušliką, a.a. Petrą Gory, a.a. Vincą Suopį, 11.30 v.r. — už gyvus ir mirusius parapijiečius.

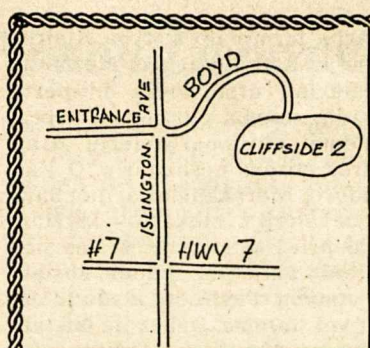
Pranešimas

apie Lietuvos respublikos dabartinę ekonominę padėtį ir aukštųjų mokyklų perorganizavimo eigą įvyks birželio 16, antradienį, 7 v.v. Toronto Lietuvių namuose. Kalbės Lietuvos respublikos aukščiausiosios tarybos deputatas, Vilniaus Pedagoginio instituto rektorius prof. Saulius Razma, Kauno Technologijos universiteto vyr. dėstytoja Nina Klebanskaja, Lietuvos respublikos Urbanistikos ministerijos vyriausiasis inžinierius Vytautas Kokarskis, Lietuvos respublikos valstybinės ortekchnikos projektavimo direktorius Ewaldas Kirvaitis, akcinės bendrovės "Lituanica" tiekimo vedėjas Žilvinas Šarauskas, bendros įmonės "Inta" direktorius Vytautas Vitkauskas. Visi tautiečiai kviečiami dalyvauti. V.K. (Sklb.)

Karavanas, didžiausias tarptautinis metinis festivalis Šiaurės Amerikoje, 24-siais savo veiklos metais birželio 19-27 d.d. Toronto švęs Kanados 125 gimtadienį. Visam Toronto metropolijoje veiks 36 tarptautiniai paviljonai. Veiks ir "Vilniaus" paviljonas. Prisikėlimo parapijos patalpose. Inf.

Toronto lietuvių pensininkų klubas rengia gegužinę liepos 15, trečiadienį, 11 v.r. — 4 v.p.p. High Parke, aikštės nr. 26. Programoje atliks Algis Stulgys. Šilti pietūs bei kiti įvairumai. Prašome bilietus įsigyti pas T. Kobelskienę tel. 760-8003; P. Jutelį tel. 766-6019; I. Kandrotienę tel. 766-6437.

Šešioliktoji LN poilsio stovykla, rengiama vyrų būrelio, įvyks Tėvų pranciškonų vasarvietėje "Kretinga" Wasagoje rugpjūčio 6-16 d.d. Šioje stovykloje malonu atostogauti ne tik pensininkams, bet ir jaunimui, pavieniams asmenims bei jaunom porom. Čia kvėpuosit grynu pušyno oru, valgysit skoningai pagamintą lietuvišką maistą, dalyvausit rytinėje mankštoje ir maudysitės plačiumyje. Kiekvieną vakarą stovyklos vadovai ir patys stovyklautojai rengia linksmas programėles prie degančio laužo. Prašome iš anksto atkreipti dėmesį į stovyklos datą ir stovykloje dalyvauti. Dėl platesnių informacijų kreiptis į stovyklos komendantą A. Sukauską tel. (416)-244-2790 arba LN vyrų būrelio pirm. T. Stanulį tel. 532-3311. LN vyrų būrelio valdyba.

Toronto Lietuvių namų ir "Atžalyno"

GEGUŽINĖ

birželio 28, sekmadienį. Pradžia 12 v. r.,

Boyd Conservation Area, Cliffsde 2

Programoje: sportas, žaidimai, šokiai, loterija.

Užkandžių ir gavinančių gerimų rasite vietoje.

Autobusas nuo Lietuvių namų išeina 11 v.r., grįžta — 7 v.v. Kelionė nemokama užsiregistravus LN. Aikštės vietos ribotos — neveluokite! Laukiam!

Rengia Lietuvių namų vyrų būrelis ir "Atžalynas"

Lietuvos gen. konsulas Kanadai H. Lapas praneša, kad referendumo birželio 14 d. dėl buvusios Sovietų Sąjungos kariuomenės besąlygiško ir neatidėliotino išvedimo iš Lietuvos balsavo 577 Kanadoje gyvenančių Lietuvos piliečių. Už išvedimą pasisakė 573, prieš 1, negaliojančiais pripažinti 3 balsai.

Torontiške spaudoje paminėjo referendumą Lietuvoje dėl rusų kariuomenės išvedimo, pažymėdama, kad didžioji dauguma pasisakė už jos išvedimą dar 1992 m. "The Globe a. Mail" 1992. VI. 10 laidoje išspausdino savo korespondento Maskvoje John Gray straipsnį apie rusų kariuomenę, turinčią daug problemų. Esą jos vadai neketina atitraukti savo kariuomenės iš Baltijos valstybių iki 1999 m., nepaisant Vakarų spaudimo Maskvai. Korespondentas cituoja Lietuvos krašto apsaugos ministerio A. Butkevičiaus pareiškimą, esą rusai iš viso neketina pasitraukti iš Baltijos valstybių ir nori jas kontroliuoti su savo kariuomenės pagalba.

Verslinės pagalbos organizacija CESO — Canadian Executive Service Organization atsiuntė pranešimą apie savo veiklą Baltijos valstybėse. Minėdama savo veiklos 25 metų sukaktį, ji surengė specialią konferenciją birželio 18-20 d.d. Geneva Park Conference Centre, Orillia. Iš Lietuvos joje dalyvauja dr. Gediminas Kostkevičius, Kauno technologijos universiteto kompiuterių mokslo profesorius. Torontė jį bus birželio 18, 22-26 d.d. Minėtos organizacijos telefonas — (416) 596-2376. CESO organizacija įsteigta prieš 25 metus pagalbei verslų srityje įvairiuose kraštuose. Jai priklauso 3,600 kanadiečių įvairių sričių specialistų, neimančių profesinio atlyginimo. Savo atstovus turi Estijoje, Latvijoje, Lietuvoje, Čekoslovakijoje, Vengrijoje, Lenkijoje, Rumunijoje ir Ukrainoje. Organizacijos darbą Baltijos ir R. Europos valstybėse finansuoja Kanados užsienio reikalų ministerija, ir tuo būdu padeda atstatyti suirusią ekonomiką.

A.a. Jurgio Gudinsko atminimui M. V. Miceikos "Tėviškės žiburiams" aukoję \$20.

Adomo Jakšto spaustuvei Lietuvoje aukoję: \$200 — V.E.K.

Šv. Kazimiero kolegijai Romoje aukoję: \$200 — V.E.K.

Anapilio muziejaus statybos vajui aukoję: \$1,600 — V.E.K.

PIGIAI PARDUODU Lietuvoje pasiūtus tautinius drabužius 12-14 dydžio. Skambinti tel. 451-8197 Julijai Bramptone.

Tryliktoji baltistikos konferencija įvyko 1992 m. birželio 10-13 d.d. Toronto universitete. Pasikaitas skaitė visa eilė mokslininkų. Dalis jų buvo atvykę iš Baltijos valstybių. Jie gvildeno istorines, kultūrinės, ekonominės, ekologinės, literatūrinės problemas, liečiančias praeities ir dabarties baltiečių gyvenimą. Iš "TŽ" dalyvavo dr. R. Mažeikaitė, R. Jonaitienė ir B. Stundžia. Jie paruošė šio platus renginio aprašymą.

Baltiečių knygų paroda, ryšium su jų Studijų savaitė, įvyks birželio 10-13 d.d. Torontė, surengė Toronto universiteto Roberts vardo biblioteka. Parodoje buvo išstatyti patys naujausi estų, latvių ir lietuvių leidiniai.

Lietuvių skyriaus organizavimo našta ir rūpestį teko pakelti Vidai Mockienei, besidarbuojančiai šioje bibliotekoje. Lietuviški rodiniai buvo gausūs ir labai patraukliai sutvarkyti. Parodos oficialus atidarymas įvyko birželio 11 d., 5.30 v.p.p. Pradinį žodį tarė Mary Stevens, slavų ir Rytų Europos knygų sekcijos vedėja. Ji padėkojo visiems prisidėjusiems šią parodą surengti. Atidarė ją ir keletą minčių paliko AABS pirmininkas Tomas A. Venclova.

Bibliotekos pirmame aukšte yra įsikūrusi graži spaudos paroda, kurią surengė Muziejaus archyvo vedėja dr. Rasa Mažeikaitė. Jos atidaryme kvieštų svečių tarpe dalyvavo Lietuvos gen. konsulas Kanadai H. Lapas ir ponis, "Paramos" vicepirm. H. Stepaits, Anapilio knygyno vedėjas Vyt. Aušrotas ir kiti. Po atidarymo svečiai buvo pavaišinti. Paroda tęsis ligi birželio 30 d. Verta ją aplankyti. V.A.

Dr. Petras ir Irena Lukoševičiai, viešėję Lietuvoje keturias savaites, grįžo į Torontą. Lietuvoje būdami rūpinosi Pasaulio lietuvių bendruomenės būstinės steigimu bei patalpų suradimu Vilniuje. Jos užduotis — ryšių palaikymas tarp Lietuvos ir išeivijos. Dabar abu visuomenės veikėjai ruošiasi dalyvauti PLB seime š. m. liepos pradžioje Lemonte prie Čikagos.

Apie ekonominę būklę Baltijos valstybėse paskelbė ilgoką straipsnį "The Globe a. Mail", 1992. VI. 12 laidoje. Laikraščio korespondentė Taline Lisa Trei rašo, kad 1991 m. atlyginimai Estijoje sumažėjo 40%, infliacija Latvijoje pasiekė 300%. Šiais metais infliacija visose trijose Baltijos valstybėse pasoko iki 700% ir nušlavė gyventojų santapus, sudarytas sovietiniais laikais, kai baltiečiai geriau gyveno nei kitos respublikos. Lietuvoje pramonės gamyba per

pirmąjį 1992 m. ketvirtį sumažėjo 35%. Pasak Lietuvos banko direktoriaus Kazio Ratkevičiaus, ji per antrąjį ketvirtį dar sumažės 20-30%, o per 5 ar 6 mėnesius ištiks ekonominė katastrofa — bus masinė bedarbių tė ir žmonių bankrotas. Korespondentė betgi pastebi, kad vis dėlto baltiečiai nenori grįžti į sovietinius laikus. Baltijos valstybėse ekonominė būklė esanti sunki, bet Rusijos dar blogesnė.

Ar korespondentės duomenys yra tikri, Kanadoje neįmanoma patikrinti. Bet jeigu jie yra gauti iš nomenklatūros žmonių, gali būti pertempti.

Kauno valstybinis dramos teatras, gastroliaavęs Toronto tarptautinio teatro festivalyje, susitiko su lietuviams birželio 9 d. Lietuvių namuose. Susėdusius scenoje teatralus pasveikino LN pirm. V. Kulnys. Konsulas H. Lapas pabrėžė, kad lietuvių teatrui teko garbė atidaryti festivalio eigą su savo pjese "Smėlio klavyrai". "Aitvarų" dramos būrelio narys A. Kynas pristatė visus aktorius, apžvelgė rež. Jono Jurašo kūrybinio kelio vingius. Pats režisierius pasidžiaugė sėkminga gastrole Torontė ir papasakojo idomų detalių apie gastroles Europoje.

Kauniečiai aktoriai atskleidė įvairiaspalvius savo talentus trumpuose pasirodymuose. Girdėjome tarmiškų (žemaičių, aukštaičių) monologų, ištrauką iš "Amerika pirtyje" vaidinimo, kur neilgame pokalbyje puikiai išryškėjo pasturinio, at-sargaus, ūkininko-gaspadoriaus ir tuščiaikišeno "vejo pamušalo" siūvėlio charakteriai. Išraiškingai padeklamuota V. Mačernio nostalgika poezija. Na, ir pasijuokta su "Salono Briljantino" penkių aktorių puikiai atliktą prieškarinio kabareto parodija skambant "Paskutinį sekmadienį" ir panašių melodijų garsams. Jie visus ragino šypsotis ir meile užvaldyti pasaulį... Šypsena pasipuošė visų gausių klausytojų veidai.

Mieliems svečiams iš Lietuvos šiltais žodžiais KLB vardu padėkojo muz. D. Viskontienė, vakaro rengėjų — LN kultūrinės komisijos — dr. G. Bijūnienė. Ibk

Buvęs torontietis kun. Matas Jarašiūnas š.m. birželio pradžioje lankėsi Torontė ir Anapilyje. Klebonauja Pensilvanijoje ir aptarnauja dvi parapijas — lietuvių ir airių. Lietuvių šventovėje lietuviškos pamaldos laikomos tik tai vieną kartą per mėnesį Lietuvos vyčiams, kurių ten yra apie 250. Kun. M. Jarašiūnas yra nuolatinis "TŽ" skaitytojas ir doslianus rėmėjas.

MONTREALQUE

Liudas Stankevičius jau seniai organizuoja išvykas į Lietuvą. Birželio 9 d. išvyko net 45 Mont-realio lietuviai. Vieni jų grįš po poros savaitių, kiti pasiliks ilgiam laikui. Rudenop rengiama antroji išvyka. Nemažas skaičius vyksta atskirai.

Ryšių su sibiriniais tremimais Kvebeko partija, pareiksdama solidarumą lietuviams, latviams ir estams, išsiuntinėjo svarbėnėms šių tautybių organizacijoms laiškus, kuriuose pažymi, kad per žiaurus trėmimus tos tautos neteko 600,000 žmonių. Pasirašė partijos atstovė Annlaura Javicoli,

atsilankanti ir įvairias baltiečių šventes.

Giliaus ir Suzanne Bulotų sūnelis, pakrikštytas Francis-Laurent-Pranciškus vardais; dr. Veronikos (Bulotaitės) ir Daniel Terrault dukrelė Marie-Laurence-Sandrine vardais.

A.a. Mečišlovas (Matt) Paragis, 82 m. amžiaus, mirė birželio 4 d. Palaidotas birželio 7 d. Liūdi žmona, trys dukros su šeimomis ir kiti artimieji.

A.a. Domininkas Gorklys mirė birželio 6 d. Palaidotas iš AV šventovės birželio 9 d. Liūdi artimieji. B.S.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545 FAX 722-3546
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 256-5355
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas nepažeidžia apsidrausti.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$29,000,000 REZERVAS — virš milijono.

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m. —	6 1/4%	Taupymo — special.	3 1/4%
Certifikatus 2 m. —	7 1/2%	Taupymo — su gyv. dr.	3 1/4%
Term. indėlius:		Taupymo — kasdienes	3 1/2%
1 metų	6 1/4%	Einaimos sąsk.	2 %
180 d. - 364 d.	6 %	RRIF-RRSP — 1 m.term.	7 %
120 d. - 179 d.	5 1/2%	RRIF-RRSP — 2 m.term.	7 1/2%
60 d. - 119 d.	5 1/4%	RRIF — RRSP — taup.	3 1/4%
30 d. - 59 d.	4 %		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 8 1/4%, asmenines — nuo 9 1/2%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Pentadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

EUROPARCEL

APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ, RUSIJĄ, MOLDAVIJĄ, GUDIJĄ

• Į VISAS VIETOVES
• GARANTUOTAI ŽEMIAUSIOS KAINOS
• PAIMAME SIUNTINIUS IŠ NAMŲ JEI PAGEIDAUJAMA

Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus. Nėra nei maksimumo, nei minimumo svorio. Neskaitome už C.O.D.

MONTREALYJE 2600 RUE LEGER, LASALLE

Lengvai prieinama pakrovimui ir iškrovimui. Nemokama automobilių aikštė.

Valandos: nuo pirmadienio iki penktadienio, 7 v.r.-4 v.p.p.

847-0881 SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAIŠ BET KADA - 7 DIENAS
Vytautas Gruodis Jr.

Paieškojimas

Apolonija Bilevičienė ieško Adonos Mrazauskaitės-Sasnauskienės, 1941-1944 m. gyvenusios Vilniuje, Labdarių g. nr. 3. Rašyti: A. Bilevičienė, Žūkasko g. 27-38, Kaunas, Lietuva-Lithuania.

SKRENDAM Į LIETUVĄ birželio pabaigoje. Reikalingi patarnavimų kreipkitės į Algį ar Stefą Medelius tel. 1-416-434-1847 arba fax 1-416-728-5745.

PARDUODU moterišką dviratį gerioje būklėje su visais priedais. Skambinti tel. 767-3677.

VYRAS ir ŽMONA iš Lietuvos ieško buto Torontė. Gali padėti prie namo ir namų ruošos darbų. Skambinti Evaldai ar Editai Morkūnams tel. (416) 516-9065.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliu, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Torontė.

PRISTATOME jūsų giminėms Lietuvoje Kanados arba Amerikos (JAV) dolerius pigiausiomis kainomis. Skambinti Genei Kairienai tel. (416) 643-3334.

IŠNUOMOJAMAS kambarys ir virtuvė vedusiai porai ar pavieniams asmenims vasaros sezonui ant ežero kranto Wasagoje-Springhurst. Skambinti vakarais tel. 416-239-7268.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Noršką (didesnius kiekius pristatų į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne.

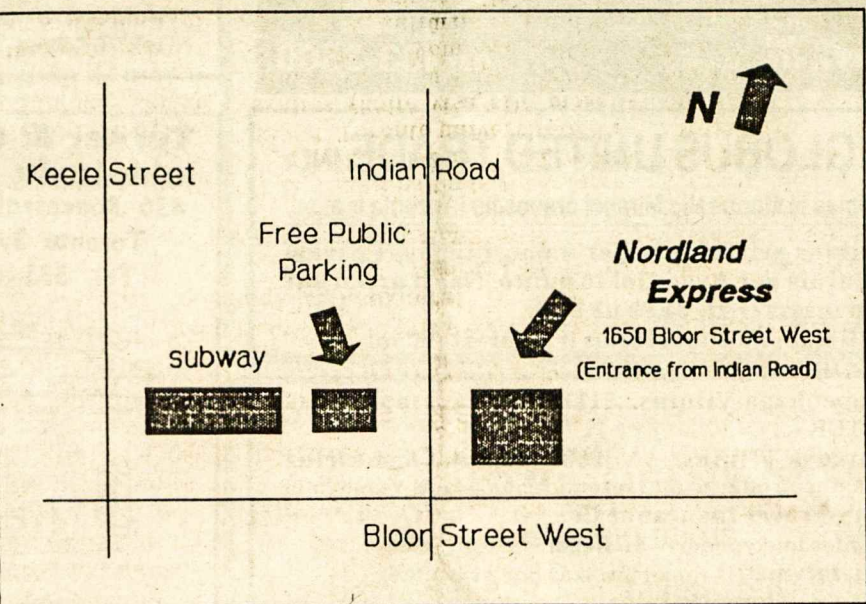
EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama sale, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 arba 605-1883 Torontė.

NORDLAND EXPRESS

Pagalbos siuntos į Lietuvą jūsų giminėms ir draugams.

\$1.50 už kg ar \$7.50 už kubinę pėdą. \$15 vieno siuntinio pristatymas į namus.

Nordland Express bendrovė įsikūrusi 1650 Bloor St.W., Torontė, šalia Keele požeminės stoties (Indian Road exit). Patogi automobiliams pastatyti aikštė.

Atidaryta nuo pirmadienio iki šeštadienio 9 v.r. — 9 v.v.

TELEFONAS: 535-5000

Nemokamas siuntinių paėmimas iš jūsų namų

POLIMEX

PREKYBA • KELIONĖS • SIUNTINIAI
į LIETUVĄ ir kitas Baltijos valstybes
laivu ir lėktuvu — greitas pristatymas.

Mes esame patyrę siųsti ir tvarkyti siuntinius bei kargo į Rytų Europą, pradedant nuo mažų siuntų iki konteinerio.

Žemiausios kainos Kanadoje

\$1.34 už svarą*

141 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2L2
Tel. (416) 537-7914

*Plius pristatymas į namus.